MS.- 75

MS. — 75
INSTITUTE
OF
ISLAMIC
STUDIES
★
McGILL
UNIVERSITY

M 102

Yahya, Genine-i Ray

Copied 1002 A H

£11/10/-

گلسته دار نحسی

هو

ثم استصحبه الفقیر الکبیر
درویش مصطفی ذکائی
عفی عنه

هو

قد تملکه درویش حسن ...
من مال الله مصطفی ذکائی
عفی عنه

بعنایة الله تعالی
دخل فی ملک ید الفقیر
محمد شاکر عزکابیات
دلوان همایون

استقل بید المحتاج الی لطف ربه القوی
الحاج محمد طاهر المولوی عفی عنه
فی سنه ١٣٥٥

کتاب گنجینهٔ راز تألیف یحیی افندی رحمة الله علیه

جانو دلدن دیلم بسم الله — اچلم سوز ایله سوز گنجینهٔ رازه

سوزلرك بسمله در سلطانی — گبی یا ایله دورر دیوانی

شجر سدره گبی زیبا در — جمله دن آنی گچون اعلا در

نته کم حضرت جبریل امین — گیده مز اندن اوته عقل گزین

بو گلستان لطیف و رعنا — اودر ختیله بولور حسن و بها

سرو گلزار بغادر که روان — طوغرولوب اکا اوچر طائر جان

صانکه یا پر قلمدر نقش حروف — اول حروف اولدی معانیه ظروف

جمله حرفندن اوسر خیله مقال — صالدی طوبی گبی هر یاکه نهال

اولور اول سرخیله الاسنه مکتوب — شجر الاخضر نارا گبی خوب

لاجوردیله یازلسه فی الحال — گوسترر سنبل هندویه مثال

سنبل و گلشنیدر قرائنك — باشی اوزره یری وار در آنك

جان گوزیله اکه باق عالمده — بکزر اول صانکه لواء الحمده

اولدی

اولدی اول سطر رحیم ورحمان
اول معوج محیط القرآن

شرح اولورسه اکر اول موج قدیم
قطره سندن چقه بیک دُرّ یتیم

که او موجه کوره دریای سما
قطره شبنمه بکزر کویا

صانه سن اولدی او موج حسنات
اهل ایمان اولنه تیغ نجات

صیغه جنبی تشباهن تمام
جمله حرفی برالآی اولدی مدام

هردم اول اعظم اسمای عظیم
اولدی مفتاح دُرِ باغ نعیم

اولدورر اول مکتوب قلم
اولدی سر دفتر لوح اعظم

یازدی چون شاخ قلم خط وجود
دوشدی لوح اوستنه ظلّ ممدود

اثر قدرت حق بولدی ظهور
کلدی بر یره همان ظلمت و نور

یعنی جمع اولدی جلال ایله جمال
آفتابیله اولان سایه مثال

بو ایکی شاهد ایله وحدت ذات
اولدی هر اهل یقینه اثبات

لوح اول خط شریف ایلدی زینا
خلقه فاش اولدی رموزی شعلهی

آخرت آیینه سیدر دنیا
کشف اولور ظلمت ایله نور هدا

وحدت اهلینک اولان همراهی
حرز جان ایلدی بسم الله

معنیٔ خاص درر کنج نهان
رسم شمشیر طلسم رحمان

یار انوار له الفاظ بلند
اشتر قدرته اولدی مانند

بسمله تد درر شکل مهار
ظلمات اولدی اکا صانکه قرار

بوله کیم حضرتتوکه اول قائم
اوله مهار حقونه الدین دائم

اسم اعظم در اول روح کلام
گلشن دلده قل اول سرو مقام

بو لونور آنوکه کانه گنج وجود
بلنور آنوکله ذات ودود

عجب آیینه در اول تیغ جلال
که گورر اهل کمال انده جمال

روی مقصوده وجود اولدی نقاب
نوله چاک اولسه آنوکله بو حجاب

اولور اول سطر جمیل تمثیل
بال و پر آچوب او جان جبریل

سایهٔ خامهٔ قدرت اولدر
حمد محمودی آنکه یولدر

نقطهٔ کم باسیه حمد مدر
نقطهٔ دایرهٔ عالمدر

بارک الله زهی سر نهان
انده درج اولدی علوم دو جهان

سنی سر دار سلامتدر آنوک
حمد برجز جهد آسندر آنوک

اولدی صالحلره اول حمد عظیم
سبب رحمت رحمان و رحیم

میمی بالای معلادر آنوک
الفی عالی اعلادر آنوک

علم ذات رفیع الدرجات
اولدی مستجمع اسماء صفات

بکه بر حضرت طریق اولدی رفیع
دیدی الله ولی التوفیق

دلو جان لوحنه طغرا اولدی
حق بوکم اعظم و اسما اولدی

اولدورر منبع علم و حکمت
اولدورر سایهٔ دست قدرت

مست و حیران ایدر اعیان عقول
ایده من نقطهٔ امکانم آکه یول

الهی

الفی صانکه طریقت یولیدر
نه طریقت یولی وحدت یولیدر

ظاهر و باطن اخلاص اولدر
جنت حقه علم خاص اولدر

سالک شمع هدایتدر اول
عین الخشت شهادتدر اول

نور الله زهی شمع هدی
ویردی دل کعبه سینه نور و ضیا

الفک رمزی در رای عابد
انما الله اله واحد

مستقیم اولمغ ایله اهل یقین
اولور اللهه الف کبی یقین

اولمیان علم لدنه آگاهی
بله من لام کلام اللهی

بو صلاحه ایره من سالک خام
زهدیله قلمیجق قدنی لام

یا کبی آج کوزوکی قلمه ملول
ما سوی اللهی قو الله ایله اول

روزن حایه نظر قل هر بار
خلق الخالق فیه الانوار

غنچهٔ حشت بهشت اولمادر
بنجه کاهی عمله ایما در

شکل تشدید کبی اهل مذاق
کوره من کندوبی اللهدن اراق

فتحه تسمی فاتح ستر اسما
حرم خلقهٔ باب تقوی

کیمه کم مرشد اوله اسم آله
ذره جه ایرمز اکه نقص و تباه

چونکه اول اسمی ایده ورد لسان
عرشی و کرسی کوره مؤمن اولان

خانهٔ دلده کر اولورسه مقیم
عالم کشف ایره قلب سلیم

کشف اولور اسمی ایله بو زهدا
بولنور آنوکله ذات خدا

دیده دن اچمز ایسه نور نقاب   جان کبی کورمز آنی اهل حجاب
جنته او جمع ایچون اهل صلات   ذکری و فکری اولور انکی نجات
اسم ذاتنده اولور عقل زبون   نیجه وصف اوله او ذات بیچون
اول مقامه ایره مز عقل انام   کیسه والله بیلور آنی تمام
لا ملر انده دلی قلب سلیم   خاصی اولدی حرم حقده مقیم
ایکی راغنده‌ٔ عیدین شریف   ایکی حافظره‌ٔ نور لطیف
میمک التنده او نون مسکین   نون کبی که اولور زیر زمین
نقیمز مرغونی قلماغه زبون   دآنه و دآم قضادر اول نون
عاین عشقیله آکه اول نکران   کوزبنور انده جمال رحمان
دعوت رحمتی حقه کویا   یاسی اولمشدر آنوک حرف ندا
یازلور کرچه که تا تحت رحیم   اولدی تاج سر مصحف اول میم
ذکری و فکری آنوک ای یحیا   سنی عیسی کبی ایلر احیا
جمله اسرارین ایدیبک اظهار   سوزاوزانور بنته کم قامت یار
اول رحیم ایله سوزی ختم ایله   رای اسرارین آنوک کتم ایله
خانهٔ دلده بقر مشعلهٔ   حال ایدین بسمله و حمد لهٔ

توحید و تمجید کردکار ذی الاقتدار درکه آدم و عالمی عاین عدمدن
موجود و مشهود ایتمشدر عظیم شانه و وضیح برهانه

محمد

4

بو اوچ بیت نقطه‌سزدر
ودردنجی بیت جمله‌سی نقطه‌لیدر
بشنجی بیت بر کلمه‌سی نقطه‌لیدر
وبر کلمه‌سی نقطه‌سزدر

حمد اول اللهه که اولدر محمود ‌ ‌ ‌ ‌ حامد و واحد و علام و ودود
ملک و روح و حصول آدم ‌ ‌ ‌ ‌ آل اولاد رسول عالم
طور اسلام و علو علما ‌ ‌ ‌ ‌ سر الهام و سمو صلحا
خشیت شیخ تقی بخت بنیه ‌ ‌ ‌ ‌ غیبت فیض غبی جن سخفی
جنت آدم و تزیین سما ‌ ‌ ‌ ‌ زینت عالم و تبیین و هوا
بونلرک کیمی داخی هنرنه که وار ‌ ‌ ‌ ‌ بحر موجندن انک بولدکنار
صورته کلدی چو انواع وجود ‌ ‌ ‌ ‌ اولدیلر وحدت ذاتینه شهود
اکه حمد ایله که اورتب مجیب ‌ ‌ ‌ ‌ سکه حمد ایلمکی ایدی نصیب
حامد و عابد اولور اهل رضا ‌ ‌ ‌ ‌ کوزونه بر کورونور فقر و غنا
سکه جور ایله بودور زمانا ‌ ‌ ‌ ‌ حمد حقی ایده کور ورد زبانا
ستم خلقه قلن صبر جمیل ‌ ‌ ‌ ‌ جانه قاش ایلیه چوق اجر جزیل
حال ایدوب حمدله ذکر اللهی ‌ ‌ ‌ ‌ اوله کور تخت ولایت شاهی
قل هو الله وحید احد ‌ ‌ ‌ ‌ وحمید و مجید صمد
کمسه کنهیله خبردار دکل ‌ ‌ ‌ ‌ کمسه‌لر واقف اسرار دکل
لالدر وصفنی ایتمکده کلیم ‌ ‌ ‌ ‌ دالدر قدرتنه چرخ عظیم
بوستان جبروتنده سما ‌ ‌ ‌ ‌ دانهٔ خردله بکزر کویا
کبریاسینه کوره عرش جبال ‌ ‌ ‌ ‌ اوله مز عرشنه کوره نقطه مثال

فلك اطلس اولان بين الناس
كندو يانندە دكل كهنه پلاس

نور ذاتنه كوره شمس ضحا
يوق حسابنده صغر ور مثلا

حكمت و قدرتى كنجينه نظر
فلك اخضر كبيدر كوكده قمر

قرب ذاتنده جهان غدراى
اولدى بر شیئ قليل مقدارى

فانى يوز جمله موز اولدر مطلق
باقى ئ دفتر موجود الخلق

كور نهن چرخ زبرجد ده هلال
وحدت ذاتنه اولمشدر دال

شاه لر بندۀ فرمان آنوك
خلق شرمندۀ احسان آنوك

ذاكر وحدت انواع طيور
شاكر نعمتى هر مار ايله مور

كورمدن اوتنوب چرخ برين
صالدى باشن آشغه اوپدى زمين

كوكه طوتوب يوزنى طول دراز
بو نباتات ايدر آكه نياز

باغده باد نسيمله سحر
غنچه نك كوكلن آچوب خرم ايدر

كوسترر زينتله كون يوزنى
سويلدر بلبله حكمت سوزنى

يوره نوب خاطرنه خوف عذاب
حالنى اغلر اكا جمله سحاب

نيچه لشكر چكجى شاه خدا
ياتورر مقبره سنده تنها

اولدى نقصان چو عقبى ده ظهور
يرلره كچدى همان اهل قبور

شوقله آب روان باد صبا
طوتوب آنى آرر صبح و مسا

عشق ايكيكه ملكلر حيران
نه فلك مهرى ايله سركردان

صبح

صبح صادق نته کم عاشق پاك   یقه سن مهری ایله ایلدی چاك
پرده گوکده نه که وار مشتاقی   کندو معشوق و جهان عشاقی
پرلری قلدی کنقش فی الماء   جمله لوح فنا اوزره بنا
بحر ایچنده ایدر نار نهان   دکز اوستنده ایدر خاکه مکان
راه عشقنده انك مهر مثال   اوشتر ابره کلور شوق جمال
یاد ایدوب لطف و عطاسنی همین   غرق دریای عرق اولدی زمین
دولتی خوف زوالیله دکل   شوکتی جنك و جدالیله دکل
خلق خلق ایلسه زحمت حکمی   خلق ایچون ذات مشقت حکمی
لطف و جودینه نهایت یوقدر   رحمتی بحرینه غایت یوقدر
حاکم اولدر که انوك حاکم یوق   قادر اولدر که انوك قدرتی چوق
علم و تدبیری خطا ایله دکل   امر تقدیری فنا ایله دکل
گرچه کم یازدی وجودی عدمی   اولمدی ذرّه جه سهو قلمی
عرش اعلایه که رفعت ویردی   دل مؤمن کبی وسعت ویردی
گیجه یه قلدی غلام حبشی   شمسه نه فلك اتدی کنشی
مغرب و مشرقی برکونده نهان   طولشر امری ایله مهر جهان
نه عجب حکمت اولور بو حکمت   نه عجب قدرت اولور بو قدرت
گیدرر لیلی کلور وقت ضحا   قرالی آچ ایدر و آقی قرا

رحمتی جانبنه بو قدر سار   بوشش قومز دست تمنای ابد
شاهد بنده وآزاده لرک   دست کبری درر اوفتاده لرک
اولیجق معترف جرم وکناه   کبر ولطفندن اولور خلقه پناه
لطف ایسه الجق اولور کرم مادام   قول کناه ایلسه اول عفو تمام
صد قلم طاعت کونین قمو   کلمز ویا نندة دکول بر سر مو
جمله موز طاعت ایده یا عصیان   اکا نه فائده وار در نه زیان
بر اوج طبراغی آدم ایلر   جمله دن آنی مکرم ایلر
بو چراغی بدنی انسانی   شمع جانیله ایدر نورانی
ساکه اذندن اولور فتح فتوح   نورنی اذندن الور دیده روح
قدرتی قلدی جهانی اجزا صحیح   جسمه دل ویردی یا دله نطق فصیح
قلم حکمتی در دل کو یا   آکه بر لوح نهانی اوکدی هوا
آدمه ویردی کمالنده شرف   بحر علمه دهانی قلدی صدف
کوکلری صنعی ایله زینت ایدر   آدمه آیینهء عبرت ایدر
خالق ورازق ایدر انساننک   جمله تدبیر وتصرف انک
فی المثل سردجه یرلی فلکک   طاعت زهد ایدر انس وملک
کوربنور عالم فاشیده عیان   ایکی در شعشعهء شمس جهان
ایکی خرشید اتوب اولسه تمام   جلوه ر دیده لره پرده شام

ساعت

ساعت شامه ایرشسه پایان — دونندر آنی گیرو دور زمان

عین عبرتله یوری ایله نظر — باشنه گوز ویردی گوزه نور بصر

تا که طاعات و عبادات ایده سن — گونده بش کره مناجات ایده سن

طالب معرفت الله اوله گور — گوزی آچیلدره همراه اوله گور

تنده کی شمع دلو جانی اویار — مرشد کامله یار اول یوری وار

مرشد و کامل و شیخ الابرار — بحر عمانه کبیدر گوهردار

بکنزه در حجره آنی اهل صفا — پاکدر پاک ایدیجیدر زیرا

اولور زمرهٔ عشاقه خموش — ایلمز دکمه صبا ییلی خروش

سالکه همدم ایدر نیته که حوت — رازنی صقلیوب ایلرسه سکوت

مال ایلتسک نیته کم بحر روان — آتر اول جیفه‌یی یابانه همان

جمله‌یی اهل حضردن الی وار — مرولایتده آنوک بردلی وار

نظر ایتسه گورونور کونومکان — کوکلی آینه‌سی الحینده عیان

اهل دنیا ایده منز اکا ضرر — کمسه‌دن ایرمنز اکا گرد کدر

اینمز اغوانی شیاطین اکا کار — سیللر کبی بولانمز هر بار

سعی ایدوب مرشد مولایه ایرشش — آب جاری کبی بر حجره قرش

کیمده کم معرفت رغبت اولور — بو حکایت اکا بو عبرت اولور

حکایت

نقل اولور شیخ صفیدن بو خبر — شام شمعه نیره زمانیله مگر
اولدی بر گیجه ولی بر یره جمع — یقدیلر اورتیه بر روشن شمع
یا لکز شمعله بو جمع رجال — وحدت نو کثرته گوستردی مثال
بیرسی ایلدی بیرینه سؤال — دیدی ای مرشد اشرف رجال
قلب مؤمن گبی شمعه عجبا — نیره دن ایردی اولا نور ضیا
بر اولوب شوقی ایله جمله جهان — ناپدید اولور آنکله ظلمات
هر گیجه جذبه سنک نور فنا — یا اندر آتشنه پروانه لری
قندن ایرشدی اکا بو حالت — نیره دن گلدی بو نورانیت
دکلدی چونکه سوزن بلدی عیان — افندی دیدی شمع شبستانه همان
صانمه بو رازی صوران بلمز ایدی — امتحان اولدوغنی بلدی ایدی
نیره دن گلدی وکونی شمع ضیا — دیدیه بن شمعدی شوقیله سکل
شمع سویندی ضیا اولدی نهان — نیره گتدی وکونی ایله بیان
احسن وجهله اول کان ثنا — ویردی رمزیله سؤاله جواب
اگلدکمی عجبا ای غافل — نه دیمک اولدی بو رمزی مشکل
نیره دن نور ضیا بولدی وجود — نیره دن گلدی بو آیات شهود
حلمه بو رازی بر ز سویلیه یم — هیکده بیر بنی بیان ایلیه یم
یعنی کم سالک فرخنده خصال — نار عشقیله یانوب شمع مثال

صدقیله

صدقیله ایلسه روشن عملی / برق اورر کندوده نور ازلی

طوغرولغیله بولور حقه وصول / عیب اولور غایب ازنلر کبی اول

بو فنا بیله بولور جان درو / بو عدم اولور اکا عین وجود

کلدوکی ییره کیدر نور ضیا / جوهر جان کبی تنده مثلا

وارر سینه اکر عقل جمیل / راه مولایه ییتر شمع دلیل

سالک معرفت ذات صفات / طورتر ب عمدن ایدر اهل نجات

ایله الله تعالی یه نیاز / علملم تا که سکا کشف اوله راز

مناجات حضرت باری

مددای رحیم و غفار مدد / مددای دایم و ستار مدد

نه یوملم وار ایشیکوکه وارجق / نه یوزم وار طپوکه یلواره جق

بنی غرق ایلدی دریای کناه / وای اکر اولمزایسک بکا پناه

کاهعلم زهد و صلاح و عملم / ایده رین فعل حرامه عجله

طاعتم سهو و خطا و عصیان / عادتم لهو ازاو نقصان

بلمزم نیجه اوله جرمله حال / قالمدی ذرّجه انکاره مجال

سکا معلوم در رحمیله کناه / قول کناهینه طپوک اولدی کواه

عجب اولماز طپنوب رحمتوکه / حالمی اکلراسیم حضرتوکه

سکا ای کون و مکان سلطانی / خوش کلور عاصیلرک کریانی

نامهٔ معصیتم ایلمه فاش   سن نیز رسن کبر وسن ایله تراش
قچان اناد ن اوغول ایده فرار   لطفکی ایله بکا همدم و یار
شول زمانکم چیقه تندن جانم   اجیوب اغلشه‌لر یارانم
قبرم ایچنده بنی دفن ایده‌لر   هر بری اولو اوینه کیده‌لر
سن معین ایله کبر و باکه سینه   یالکز قومه مزار مده بینی
نار عشقکله بنی مسرور ایت   ظلمت غیری کوکلدن دور ایت
بیر مصحف نماز ایله بنوم   دک او کلشنده نهال بد نوم
قل صلوتمده قیامم معناو   قد یمی دیم اوینه ایله عماد
علمایه بنی خذمتکار ایت   کعبهٔ قلبمی پر انوار ایت
جهلا سوزیلمه سوزن باکه جواب   کیرمسون کوشمه آواز کلاب
منعم عالم ایکن آج ایتمه   صاغ کوزیمی صول کوزه محتاج ایتمه
سوز بیح مال و منالی سونی   کوکلمی شغلکله ایله غنی
شادمان ایله بنی رحمتله   جمله عصیان ایدیجی امتله
دولت اول عاصیه کم شاد ایده سن   لایق خشم ایکن آزاد ایده سن
بکا فقر و جهله قلت ویرمه   بنی عجز و که بیوک اکدرمه
منت خلقی بکا ایتمه بلا   منتم سکا بودر ای مولا
قلبمی صدقکله محترم ایت   بو صنم خانه‌یی بیت الحرم ایت

جمله

جمله روح شهدا حقی ایچون — شب قدر الحجره دعا حقی ایچون

ابنیا حقی ایچون کم انشکر — اولاری عالمده اولو سلطانلر

علی یعقوبه ایرشن غم ایچون — بیت احزانده اولان ماتم ایچون

طور موسی ده کی کیفیت ایچون — نور وصلندن ایرن حیرت ایچون

ساکن عرش ایرن حقی ایچون — طائر سدره نشین حقی ایچون

زکریانک اولان صبری ایچون — نغمه ایلدوکی جبری ایچون

زنده قل عشقکله یحیا بی — الکا کشف ایله دری معنایی

جام انعامکله مست ایله — پنجه خمسه احمد بست ایله

دیده عاشق شیدا کبی هم — در فشان ایله زبانم هر دم

الکا توفیق ایدوب ارزانی — طوغری یولکدن آیرمه آنی

چاکری احمد مختار ایله — نظمنی نعت سزاوار ایله

اولا شاید که شفاعت سببی — شرف نعت نبی العربی

احمد کاینات و مسند موجوداتک نعت جانفزا و مدحت باصفالریدر صلوا علیه و علی انسابه و اصحابه و احبابه

فقرا لشکرینک سرداری — غربا کشورینک سالاری

آدمک جانی جهانک خانی — ملکت فقر و فنا سلطانی

اول موج محیط الاسرار — آخر نوع نبی المختار

نقطهٔ دائرهٔ کون و مکان　　معجز جان و سرافراز جهان
یعنی سلطان عرب شاه عجم　　معدن لطف همه کان کرم
احمد مرسل اشرف انام　　مسند جملهٔ اصحاب کرام
جسمنوک جلوه‌گهی عرش عظیم　　اسمنک منتجبی در حامیم
ما سوانک سببی رحمتی در　　حق بوکم خلق جهان دولتی در
ایلیوب نعمتی اسلام مراد　　معجزه اسدی چون اهل عناد
پرمغینک الفیله اول خان　　قرص ماهی ایکی شق ایتدی همان
آدینه چونکه خدا قلدی قسم　　باشینه آنڭ اجر اولدی عالم
نوله بی ظل ایسه او ظل خدا　　سایه‌نک سایه‌سی اولمز زیرا
قلسه اکثر نبوتله نظر　　طوبه برغی ایله ایدی شمس و قمر
لوح محفوظ ایدی کوکلی نهان　　قلم حکمتی اغزنده زبان
ذاتیدر ملجاء اصحاب صفا　　کوییدر کعبهٔ ارباب وفا
برزخ عالمده او در شمس قدیم　　درج آدمده او در در یتیم
نیجه مانند اوله موسی به رسول　　جگری الدی کلیم ایلدی اول
ذی سعادتکه صداقتله مسیح　　جان ویرر راستی اولماغه صحیح
بر دکل مرتبه‌ده ایله نگاه　　مجمعی اول حبیب الله ایله روح الله
عاشقه سود و کی جاندر یک اولور　　جان دکل ایکی جهاندر یک اولور

فرق

فرجِ یونس که آنك بين الناس … ناجدن ماهیه وکی اولدی قیاس

یوزی صو بینه آنك اول غفار … ایلدی نار خلیل گلزار

بخشم حادی بو خسبه کبی شلا … یوزی اولمش رنگ آره تماما

انبیادن اورسولدن رسل … صکره دن گلدی ایسه داخی گوزل

بو یله درقاعده نوع بشر … شاه اولان صکره گلور صدره گچر

قدر عنوان ایله اول شاه کریم … اولدی دیوان رسالتده مقیم

انبیا سلکنه اولدر مطلع … معجزه نظمنه اولدر مقطع

حمدی اولدی ابو بکر ولی … عمر و حضرت عثمان و علی

ننه کم وار او لا بو قید حیات … روضهٔ پاکنه اولسون صلوات

آل واصحابنه تا روز قیام … اولسون اکرام تمام ایله سلام

ای خداوند رفیع الدرجات … ایله یحیا یی غریق الحسنات

رحمتک آنی سزاوار ایله … کوکلنی مخزن اسرار ایله

ایشینی باشه ایلت تاج کبی … قدره ایر گوره شب معراج کبی

تحریر احوال و تقریر اقوال معراج سراج دین گزین در افضل الصلوة واکمل التحیات الی یوم العرصات والمیزان

دولت اول عاشقه کم یار اکا … التفات ایده سلام ایله اکا

آچله اوستنه بر قپو … التماسینی قبول ایده قمو

کنبد لطفندن اکر عزت ایده / جانب حضرتنه دعوت ایده
حسرت ایکن ایرشه دیدآره / سویلیه واسطه سینز دلدآره
نیجه تغییر اوله بو ذوق صفا / نیجه تحریر اوله بو مهر و وفا
بر نیجه آیینهٔ جرم و سما / کعبه نوک عکسی ایله اولدی فضا
جابجا کعبه ده بغدو قلدی معم / اولدی مرآت سپهر اوزره نجوم
کوکده شوقیله قمر ایتدی ظهور / برج اوزره دکشن سن کعبه ده نور
ویردی یلدزلری زینت فلکه / دوندی زر مجره اولمش محکه
صانکه کافوره قرشدی عنبر / بوروددی کوک یوزنی سنبل تر
قلدی روزه صنم سن اول وهاب / طایری قدس قوناردینی حجاب
بو مبارک کیجه ده سر عشله / امر مولا ایله بیک شوکتیله
بر براقیله رسوله تعجیل / کلدی و حیله مکرم جبرائیل
دیدی اکرام ایله ای شمس ضحا / چوق سلام ایلدی الله سکا
کل بیور حضرت حقه کیده لم / عرش اعلایی بر زسیر ایده لم
سوزنی ایلدی جان کبی قبول / اول یراغینی همان کوردی رسول
جکدی اوکینه براقی جبرئیل / ایلدی عزم خداوندی خلیل
اول براقه بنوب اول فخر جهان / ایلدی حضر کبی طی مکان
انبیا روحی ایدوب آکا نیاز / قلدیلر مسجد اقصی ده نماز

کوکل

یکدر اول آیینه بیک پاره ولا — انده کورنمز ایسه روی صفا

کیم صفاین کندوکی صالح صانمه — عملوکه دآیا نوب الدآنمه

زهدونه غرّه اولان زرّه قدر — ینجه کونلک عملن ضایع ایدر

هرزمان معترف ونقصان اول — سایه وش طبراغ ایله یکسان اول

اولدی زهدک یولی ای اهل یقین — قلدن اینجه وقلیجدن کسکین

آرا اولان خوف رجا اوزره اولور — دایما امر خدا اوزره اولور

اوله کور آب صلوة ایله تمیز — اوله کور نور صلا حیله عزیز

آدمه عین فرات اولدی نماز — پاک اولور انوکیله اهل نیاز

بارک الله زهی آب وحیات — که ویرور عاصی ومحزونه نجات

نه کوزل نهر اولور اول نهر عجیب — کوثر ایرماغنی ایدر خلقه نصیب

لطف واحسانه اول آب زلال — اولدی عاشقلره مرآت جمال

یوزیجی صوینه آنوک حضرت حق — نور دیداره ایدر مستغرق

کشتی آنوکله آچر جنّته یول — بولور اول نهر ایله اول حجره وصول

یونور او آب ایله کوکلکده کی پاس — کیدرور نوردن انسانه لباس

حال ایدین مرتبهٔ ذی دهلوی — دکله صدق قیله بو استشهادی

حکایت

دور عیسیده مکه بر زاهد — اولمش ایدی کیجه کوندز عابد

حاعنو زهدیله پروردۀ ایدی … یوزینی سجاده کبی پرده ایدی

عربستانده او بر صحراده … قم الجینده دوشوب سجاده

کونشه قرشو ایدوب حقه نیاز … قالور ایدی دلو جانیله نماز

کون بقردی او عزیزی هر بار … نته کم عاشقینی معشوق نکار

یاقدی غنچه او عزیزی خورشید … ایدی شوردی اکه بر ذوق جدید

بویله در بویله قمو اهل فنا … الم وقهری اکا بلور ذوق صفا

حضرته دلدارکه اوله عشق جمیل … ینار او ده کیسور اول هیچو خلیل

حق رضاسی چون ایروب قصد شوا … بر عزیز آکاه اوروب ایتدی خطا

دیدی ای زاهد پاکیزه نظر … کنش اتیسی ویرر ساکه ضرر

کرمکدن ناسوزنی ایله قبول … کل بزوم کون کبی همسایه مز اول

ساکه بو کولکده جا ایلیه لوم … بر کوزل خانه بنا ایلیه لوم

خانه ده زهد یله ثابت قدم اول … سایه مزده دونی کون بی الم اول

اوله بو عرصه آلوده ده خاک … جامه کی ایلیه لوم کل کبی پاک

ایله اول کوشه ده حالیده قرار … اولمسون دامنی پاکده غبار

نه روادر که چکوب امر عظیم … جسمو کی باغموم ایده سقیم

سوزونی چونکه عزیز ایتدی تمام … دیدی زاهد اکا ای مرد نیکنام

خالق الخلق خداوند جلیل … ویردی جون آدمه بر عمر قلیل

بونلر

بو قدر عمر قلیسام نه روا / کوکلکه دن کوکنشدن ضایع اولا
نه روا سایه ده سرور اولمق / بو قدر عمر بله مغرور اولمق
نه روا ایلر ایکن حقه نیاز / فوت اوله کوکلکه وارنجه نماز
صحبت عشقک اولان باده کشی / دانه ء خردله صاینمز کوکنشی
بو اراقده اولینان کلمات / اولدی صحبت مانع وزهد وطاعات
خبرک یوق که نلر ایتمشدر / سا که وبا که ضرر ایتمشدر
کلماتک بنی مغبون ایتدی / حقی قویوب سکا مشغول ایتدی
کوکلمی مایل اغیار ایتدوک / بنی بر درده کرفتار ایتدک
بکا دردو غم و محنت اولدک / حایل شمس هدایت اولدک
طاعتم عینی بی نور ایتدوک / عملم دیده سنی بلکه کور ایتدک
اولمازم اهل هوایه یولداش / صحبت حقده کرکمز ناشی
رفعتدن دوشور اول مرد دنی / که مراد ایده حضور بدنی
غصه وغمده دورر دوقوز سور / بی حضور اولمده در جمله حضور
جور جانانی و قابل هجران / بو جلال ایچره جمال اولدی نهان
صلحا لذتی آجیده بولور / بو خبردن جهلا غافل اولور
اولوبن قول عزیز غمناک / آخر ایتدی سوزنی تا ایده پاک
نوت ایت لذت نفسانیدن / عبرت آل عابد ربانیدن

غربت اهلیدر اولان حقه قرین | خلقدن قاچن اولور حقه یقین
ای اولان عابد و معبود مرام | عشقک قتیلی بنیز هر برده مدام
نور زهد ایله بنیزی مس ویر ابت | ظلم و عصیانی کوکلدن دور ایت
جانب کعبه‌یه قیل دیده کشا | ایله هر کیم یوکونی قبله نما

اوچنجی مقاله وادعوا ربکم تضرعاً وخفیةً آیتنه قیاساً ذکر خفینک افضلیتی والوحیتی درکه دلیل عقلی و نقلی ایله اثبات اولنه

معنی ذکری بیلن اهل کمال | دیدیکم ذکر خدای متعال
دلده فکر نه مکان ایتمکدر | نفی موجود جهان ایتمکدر
لا در نفی سوا الله سکا | ایله ایما ایله اثبات خدا
حرف لاده کورینور ایکی طریق | لازم اولدر ایده سن فکر عمیق
بری عینی له شریعت یولیدر | بری اسرار طریقت یولیدر
اولدی کویا بو ایکی راه نجات | مؤمنه اوچماغه ایکی قنات
ایلین عابی شریعتله نظر | کورمدی ذره جه بو یولده ضرر
بابلادن ایدن الایه کذار | کندویی قلدی بو نوع افعاله
ذکر ایله جنت مقصوده ایرش | فکر ایله منزل مقصوده ایرش
دلکی ذکر ایله ذاکر ایله | دایما دفع خواطر ایله
مزرع طاعت ایدین دنیایی | منبع حکمت ایدین عقبایی

جابیله

جهر ایله ذکر ایده کلور آی ریا   سالکه ذکر خفی در اولی

قلبکی ذکر خفی قال ایلر   نور توحید ایله خوش حال ایلر

دکله ای حق بولسنوک پیش روی   بو قدر رانده حروف شغوری

اولدی ذاکرلره بو رمز عیان   ذکر توحید در سرّ نهان

ذکر اودر کم بو جهانده مطلق   آنی بر سن باله سن بر داخی حق

کورمیه طاعتو ذکروکی عوام   بلمیه حالوکی اسر جمله انام

عملی باطنکی قیل مسرور   بو لمسون جان کبی ظاهرده ظهور

اولمشیخ نقشی زاهد خام   خلق ارسنده جیغرمزدی مدام

اگر اولماسه مجوف طنبور   فلکوک ایلمز آوازی ظهور

ذکر ایدنا سالک پاکیزه زبان   بکزر اول سائل محتاجه همان

که وارو بر قپوده اوره عطا   خانه نک صاحبنه ایده ندا

خانه نوک استمی ایدر کوکلنی خوش   قپو سندن قومز آنی الی بوش

جمله نوک خالقی در اول معبود   کندونکدر کوریکن بیت وجود

شوقیله ذکری خلی صبح و مسا   ایلمکدر اول آوایتسینه ندا

ذکر حقیله ایدر سالک خاص   قامتی حلقه ء باب اخلاص

هیچ اولامیکی او رب الکافی   ویرمیه اکا جواب وشافی

مهر لطفی ایله اول صاحب جود   ویر اول ذره ء ناچیزه وجود

اولور اول عاشق خبردن نصيب — فتح باب حرم قرب حبيب
جانوكى مظهر ذكر الله ايت — ذكر يله كنج وجوده راه ايت
ذرهٔ شمس جهانى نظر ايت — قطرهٔ بحر روانى كذر ايت
اوقى ترتيبله اول قرآنى — صدق واخلاص ايله حال ايت آنى
ايلمه راز درونى اظهار — ذكر ايله كنج نهان اول يوريجى
واى قرا باشو كه اى شيخ فقير — نعره لر اورسه صحبتده مريد
صكره دن اكه عقاب ايلرسن — عاقبت اهل عذاب ايلرسن
كتورر ذكر خفى وجد يله حال — اكه بو قصه يتر استدلال

حكايت

كعبه ده وار ايدى بر پير فقير — عقلى آز ايدى ولى عمرى كثير
ذو الكمال اولمش لكن كاف كبى — فقر يله اولور ايدى قاف كبى
قاف وش زهد يله اولمشدى دوتا — كوزلرى ايدى ايكى نقطه اكا
بر اولو شيخه مريد اولمش ايدى — صلحا الجره فقير اولمش ايدى
الى التنده ايدى هيچ عصا — نفس اماره كبى اژدرها
ايليوب روحنى نفسينه عدو — ذكر هو ايدى اكا عادت و خو
ذكرى جهر يله ايدردى هر كاه — خلق ذكرندن اولوردى آكاه
بر اوغل ويرمش ايدى اكه خدا — عاقل و كامل و اهل تقوى

اوغلى

اوغلی بر گیجه آنی کوردی نکیر
ذکری آواز بلندیله ایدر

وجه معقولیله بند ایدی اکا
دیدی ای سالک راه صلحا

کهری کنت نبیا صدقنی
دایما ایلر ایدی ذکر خفی

جانه ویر ذکر خفی ایله سرور
قاتی چاغرمه یوقدر دستور

کندو باننده ایکن کمسه سکا
ایدیه آواز بلندیله ندا

قاقیوب اکه غضب ایلرسن
یاسغیه ویا دلو در دیرسن

کوکل الجوح لعنت ایدوب آعا
سو یلسه صبر سکونیله سکا

سوزنی شوقله گوش ایلرسن
لطفیله کوکلنی خوش ایلرسن

جهریله قاتی جهر معنه روا
سن ایشتمزمی صنرسن مولا

اکه یار اول که اوله خیره دلیل
کوکلوکی ایلیه پر نور جمیل

حضرت حقکه اولان معقولی
قومزالدن جهت معقولی

الده تسبیحنی زهد اهلی مدام
منزع لفظینه ایدر دانه و دام

زهد اولور جمله تمناسی آنوک
ذکر ایدر جمله اعضاسی آنوک

ایشیدور ذکرنی موجود آنک
حال ایدر طاعتنی ذرات آنک

جانب حقده اولور ذکری قبول
ذکر ایدر جمله اشیا یله اول

کشی درویش ایلیجک ایلمه ریب
چاغرر آدی ایله هاتف غیب

ذکریله کندوکی مسرور ایله
کعبهٔ قلبوکی پر نور ایله

ایرر شور منزلینه بی پروا
اولامز کون و مکان حایل اکا

سالکه معلومدر رای سبحان
ظاهر و باطن و اسرار نهان

ذکر ایدر گنج نهان ایله بزه
فکر و کمی همدم جان ایله بزه

ایلیوب حایل شرع نبوی
آنی بخش ایتکه اولا قول قوی

در دنجی مقاله المجازة قنطرة الحقیقة مضمونجه تقلید صلاح تحقیق صلاحی مستفاد اولدوغنک ذکر ایدرکه تفسیر اولنور

ایو اولنلره اویکون که خدا
ایولر خصلتینی ویره سکا

اولدی بر قطره صودن هر آدم
صویه بکزر کبیره وای لکن کرم

صلحا صحبتی هر آنکه مفید
رنکینی بوزمز انوک ظرف سفید

صحبت خاصی ایدر آنی تباه
کورینور ظرف سیاهیله سیاه

سنی بدنام ایدنه وارمه یقین
اولمه ساغر کبی میخانه نشین

دوشسه بر قطره مرکب ناکاه
بر قزان صویی ایدر جمله سیاه

احتراز ایله کناه اهلندن
تا خذر کورمیه سن جهلندن

مهملاتن قیریشن آب مثال
کندوکی ایلمه منفور رجال

یوری ثابت قدم اول نیته که طور
آب زمزم کبی صاف اول طوری طور

بر عزیز ایله اقدم ایروب صحبت خاص
غصه دن ایلیه کور جانی خلاص

مهمل آقمه صویی پاک ایلر خاک
پاک اولان کیشی ایدر مهملی پاک

نافذ

14

نافهٔ چین یقین اولسک اگر — جامکه رایحه‌سی ایلر اثر
کی صقین قلمه فساده تقلید — اولمسون معصیتوکه داخی مزید
سنی اضلال ایده‌رک اهل هوا — کتورر باشوکه بیک درلو بلا
نه روا صحبت اهل عصیان — ایده دنیاکه و عقباکه زیان
آشنا اولمه کنهکار اولنه — التفات ایلمه بی عار اولنه
بغرو کی اهل هوا خون ایلر — نار عصیانوکی افزون ایلر
هر زمان یتنوکی خیر ایله — صلحا صحبتنی سیر ایله
صابر و زاهد و ارباب نیاز — وارهٔ وارهٔ اولور ارباب نماز
کمکه تقلید ایله عشق ایله اولا — بو یلان کرچک اولور بر کون اولا
صنم تقلید ویرر خلقه ضرر — کشی تقلید ایله تحقیقه ایرر
قالدیران عشق مجازیله علم — ایده‌کور عشق حقیقی‌یه قدم
صوفی تقلید ایله ذکر ایتسه اکر — ایلمه رای ریاسیله نظر
اکه دخل ایتمه یوری ای محتاج — کنبدی چرخی ایدرسه داخی تاج
نه ضرر رسا که صدر سه هر کاه — منخسف مه کبی باشینه سیاه
نه روا ایلیسن هیچ نظری — اوله کر قوس قزح کمری
سرهویله مایل عصیان اولمه — آنک اغلادوغینه سن کولمه
ایلمه اهل صلاحه طعنی — سویلمه جهله مالا یعنی

کشی طعن ایتمدن ایسه هرگاه
یکدر اول کم دیه سبحان الله

صانمه مخلوق جهانی حالی
وار در رهرکشینک بر حالی

رحمت اگاکه اوله اهل فنا
کندو حالنده اولوب ابسم اولا

کار ایدین توبه و استغفاری
اولمیه هرکشی یه انکاری

کندوکی حلمله خاموش ایله
بو روایت کمرین گوش ایله

حکایت

وار ایدی دور زمان ایچره مکر
خلقه تقلید ایدیجی بر ابتر

کوبنده یوز صورته کبر و اوخمار
بی نوا القلر ایدردی اظهار

مسخره لشکرینک باشلی ایدی
ایللرک مجرم قلاشی ایدی

قوم فرعونی ایدردی خندان
دست شومینی ایدردی عریان

نا مبارک الی ایله او پلید
ید بیضایه ایدردی تقلید

عاجز اولمدی الندن موسی
طور میوب ایلر ایدی استهزا

ایلیوب حقه مناجات عظیم
چونکه غرق ایلدی فرعونی کلیم

حکمت الله ایله اول اهل ظلال
بیتمدی نیله خس و خار مثال

نیلده نیته که ذا النون مثال
یرده یورر کبی یوررردی عمان

آنی غرق ایلمدی حضرت حق
قورتولوب بسدی فنی اوزره ایوج

کوریجک حالنی آنوک موسی
بونه سردر دیدی یا رب عجبا

15

ندن اولمادی هلاک اول ابدی خو　　اولمش ایدی باکه غایتده عدو

بله غرق اولماسی مقصودم ایدی　　سوزمز ایدم آنی مردودم ایدی

غضبم نار مزید ایدی اکا　　شفقتم نوری بعید ایدی اکا

بو تفکرده ایکن عبرت ایله　　بو تحیرده ایکن غیرت ایله

عرشدن کلدی بر آواز بلند　　دیدی ای طاعتله ای مانند

نوله غرق اولمسه اول شخص دنی　　سوزین دوتمه او یکو سیننی

چونکه بر عضوی سکا مایلدر　　حق رسول اولدوغنه قایلدر

نه عجبدر بو که تقلید صلاح　　اولدی اول عاصیه وجه نجاح

ای اولان ذاکره مقصود مرام　　ذکر کی ورد بیان ایله مدام

کار تحقیق درر کار جمیل　　عشق تقلیدی ایله تبدیل

قل نظر علمه عنایتله بکا　　کبریا که دو شیرین ایله شها

بشنجی مقاله شیطان لعینک ولی دین درویش دلریشک صورتنه صلاحیتده دخول وحلول ایدوب سبب اضلال موجب اختلال اولدوغی بیلدورر نعوذ بالله من شر ذلک

دلو به بکزر او شیخ بد کار　　که او شر اکا صغار ایله کبار

عالم الجنده نه لازم که اولا　　خلقه صحبت دام جهلا

خام ملتقدن کشی بد نام اولور　　سبب معرکه عام اولور

آنده کم اولا و لایتدن اثر　　کندوبی جان کبی پنهان ایلر
خلقی اچون ایلمز آچینی کمند　　چقمز اول بجنته دن آواز بلند
نقطهٔ عنبری ایدر دلده تراشی　　ایلمز کلن کبی اسرارنی فاش
جامه سن کیردیادن صقنور　　دیننی کیزلو قضادن صقنور
عنصر پاکی ایدر جمله قبیح　　حسد وحرص وریا کذب وصریح
صفتی ای کوهر عقلک صدفی　　که ریادر کشیه شرک خفی
دکمه بر زاهد پاکیزه سرشت　　اولامز لایق کاشانهٔ بهشت
ناکهان آدنه ابلیس لعین　　طاعتی جانبی ایلر تلقین
کیروبن کوکلنه مانند حبال　　زاهدی آلیله ایلر اضلال
اکا ایدر که ایا سرور دین　　اوپومز سن کیجه صبح دکین
قنی بر سنجلین حال اهلی　　عمرتو دولتو اقبال اهلی
مطلع نور کرامت سن سن　　منبع سر ولایت سن سن
کوزوکه کنندن اولیشدر جمله حجاب　　ایدیسر حق سنی قطب الاقطاب
یاردن اوچور و اول سکینه　　اکه بو یوزدن ایدر تلقینه
کور سنور آیینهٔ طاعت اکا　　کندویی کورمک اولور عارف اکا
انا خیر دیمه کی خوی ایلر　　کندو کندویی سیه روی ایلر
صورتا زاهد علامه اولور　　عالمه آلت هنکامه اولور

طلکو

طتلو دیللوله ایدر خلقه خطاب — خلق اوشبر باشینه مانند ذباب
عزتو حرمت اولور بار گران — دوینه آنکه وجودی انسان
دکمه سی عاقله عامل اولامز — التفاته متحمل اولامز
کاه اولور عجبیله کندو کیی — راه مجده ده ریا بیله یورر
کندو کندو یه ایدر عالی نظر — تا جنی باشینه دردی سر ایدر
بکمز در کندوبی دجاله مدام — آنی استرکه اوشته اکه عوام
کمینه رمز بله همت ایلر — کمینه جعلله عزت ایلر
او کمدی باشینی اول ابتر و خر — خرقیه قیلوبغا کیبی جسکر
اولور اول مسخره سی شیطانک — نور ایمانینی آلور آنک
کومیوب انده ریا فضله مجال — بای عقلینه اولور بند عقال (الور ریان)
معرفت اهلینه کوز تار ایتمز — الداتوب جهلنی اظهار ایتمز
یعنی کم خلقه ایدر اول قلاش — ذکری پنهان ایدرین دیمکی فاش
ایلیوب کبر بله جیوان آنی — اوبدورر کندو یه شیطان آنی
آخر کار آنی مجنون ایلر — نتیجه مجنون که آنی مغبون ایلر
کوزونه بر علوا ایلر پیدا — اکه دیر کیم بو درر نور خدا
ایلمز اهل ریا اولنی پاک — الده تسبیح و باشنده مسواک
اولدی تسبیح حقیقتده اکا — دانهٔ معصیت و دام بلا

در دست ایلمه بو سودایی — ذکله بر حادثۀ عظمایی

مرشد کامل و شیخ الآفاق — یعنی کم حضرت عبد الرزاق
فضلله اولمش ایدی شیخ فرید — خدمتنده وار ایدی بنجه مرید
بری کش هو جهان اولمش ایدی — آدی صنعان ایلینه طولمش ایدی
هر ولایتده محبی چوق ایدی — علم ظاهرده نظیری یوق ایدی
آدی ریحان ایدی اول گلشن جود — تکیۀ شیخده بولمش دی وجود
اکسک اولمزدی نیتم اسحار — آه و درد اکردنی اوزره هر بار
دیر ایدی کورسه هر او صلودنی — بو درر وار ایسه دنیاده ونی
کعبه وش اولدی ولایتده نام — هر طرفدن اکا آقردی عوام
حق ذاتنده نجابت وار ایدی — عز تو خلقه لیاقت وار ایدی
تا جوقرقیله محبب اولمش ایدی — شکل بر شکل عجیب اولمش ایدی
نه قدر منکر ایسه اهل عناد — الینی اوپمکه ایلردی مراد
اولدی اول زاهد عالی مقدار — کوه وش صاحب تمکین و وقار
جاهلک بیری قضا بیله مکر — شیخ ریحانی ولایتله اوکر
دیدی ریحان دده کرچک اردر — بو ولایتده اولو سرور در
ایشیکی اولدی نیاز اهله طور — قلدی انوار کرامات ظهور

اولدی

اولدی زهد ایله ولی مطلوع / بو ایله اولسه کشی درویش اولیجق
دولت اکا که محب اوله اکا / جانو باشن ایده یولنده فدا
آنی مدح ایلدوکنجه جاهل / شیخ خوش کلمز ایدی وحاصل
حالی بر یوزدن ایمش ریجانک / یوغیمش مثلی زیاده آنوک
خشمیله قلدی نظر نیجه زمان / النده الدی عصاسینی همان
قاتسوب دیدی اودم شیخ اکا / کوتدوکم طو کوزی او کرتمه بکا
کشیده کینز لو اولورمیش علت / صورتنه کوره دکلدر سیرت
یا الهی برنی برادرک ایت / کوزومز کوردر زیادن پاک ایت
بزه ویر مرتبهء علیین / کم اکا ایرمیه شیطان لعین
مرشدو کاملو که ایله مرید / یعنی کم حضرت قرآن مجید

النبی ع قال من تواضع رفعه الله ومن تکبر وضعه الله حدیثنجه
لوایح ونصایح درکه تصریح وتشریح اولنور

مایل اول الطبعه مانند هلال / ارته کوندن کونه تا سنده کمال
خاکه سورر یوزونی باد نسیم / قعر دریاده اولور در یتیم
چونکه رفعت کوزده ابر سما / آنی صاربار ایدر باد صبا
کیمکه مسکنلک ایده نافه صفت / قیمتو قدر ایله بولور عزت
سر اشجاره چقن برک آسا / چقمه هر بوجه بره کم زیرا

بر کوره اولور ایرشوب باد خزان — قره طپراقله ایلر یکسان
قره طپراق ایکن اصل آدم — اولدی فضلیله ملکدن اکرم
بجه مانند اوله انسانه ملک — عزت آدم اچون اولدی فلک
خانه محتاج اساس اولدی مدام — لطفنه اولور ایش عزت تام
کر یر اهلینه کوک اهلی هر بار — امر حقیله اولور خدمتکار
میل ایدر لطفنه بی زجر و تعب — لطفله صو کبی صافی مشرب
خار یله خس دکیز اوسته چقر — طورمز الچاغه اینر سیله زر
آخر اوک که یری آتش اولور — میوه سز شاخ کبی سرکش اولور
سرکش اولدوغی اچون کبر یله نار — ایدر ابلیس اهل جحیم ایله قرار
اکه کم مسکنتی عادت اولور — شجر میوه کبی رغبت اولور
نیه بو بو کلنور آدم عجبا — اوله لا کوجه یغبر برف بلا
کبریا چون صفت خالقدر — بو صفت بس بزه که لایقدر
چقمه اول درآنه که دورئ افلاک — دوشور انسانی ایدر اهلاک
ایتمسون ابر کشی منصبده غرور — تا که معزول اولیجق اولمیه دور
یوکسکه مایل اولان اود کبی — یوزلری قاره قوبر دود کبی
وارمه اول صدره که سندن اعلا — آشنغه سوره سنی بی پروا
کامل اولنلر وک اهلیت ایله — صدرا اولور طوتغی ایرغیله

جاهله

جاهله ایرسه داخی جاه و جلال | کندویه صدری ایدر صف نعال
خواجه لر صدره کچوب ایتسه مکان | مفلسک عرضینه کلمز نقصان
مفلسک میمی ارباب هنر | کور دیلمز میم مقدّم دیدیلر
خواجه نک خاسی ابا اهل کمال | اولدی معنی ده موخّر لکده دال
کوکلی اطبقده اولورسه تل هنر | خاکدن حاصل اولور هر کل تر
آب زهد ایله ایدوب کوکلوکی پاک | عشق یولنده یوز خاک اول خاک
طپراغه بکزر او درویش حقیر | که آنی چکنیه هر بای و فقیر
فلسه لر جاننه بیک درلو عذاب | صو یلمز کیبیه مانند تراب
کیمیا طپراغی کبی جوهر آن | قال اولور آتش عشقیله نهان
همتی عاصیلری ایلر پاک | نته کم مهمل اولان صو لار خاک
خاکدر اصل نبات و حیوان | خاکدر محل ظهوری اعیان
خاکدن حاصل اولور مردم پاک (اولاد آدم) | ابطغه مایل اولور نته که خاک
نار دوش کبر ایله بالا اولمه | اتک آنک خویونی ترک ایتمه
کوکل ابطبع لغینی قیل هر کاه | کور کم نه یوله کیدر اهل الله

حکایت

نسابقا وار ایدی بر شیخ کزین | حلقه صحبته اولمشدی نکین
ملکت معرفته سرور ایدی | یوز قتلو سوزی طتلو ار ایدی

قطب اقطاب عظام اولمش ایدی	شیخ اشراف کرام اولمش ایدی
چهرهٔ بیسی شمس جهان ایدی آنوڭ	هر سوزی رمز نهان ایدی آنوڭ
علمانڭ معتمدی عالم ایدی	علمالڭ مقتدای آدم ایدی
بر مرید ایدی بنه دیدیکی شیخ عزیز	خانقاهی سوپوروب ایله تمیز
خانقاهوڭ بو در و دیواری	قلب مؤمن کبی اولسون عاری
نه روادر که همیشه خس و خار	ایده بو زاویه ایچنده قرار
چونکه شیخڭ سوزینی ایشتدی مرید	دکلکم نه عجب ایش ایتدی مرید
دیدی یا بن دکلو قیلمغا بر تحمل	قلمدم ذره جه بر خوب عمل
مرد ناپاک بنم زاویه نوڭ	خار و خاشاکی بنم زاویه نڭ
زار و زار آغلیوبن قلدی فغان	چقدی اول زاویه دن طشره همان
شیخنڭ رمزینی ادراک ایتدی	یعنی کم زاویه‌یی پاک ایتدی
حالی معلوم اولیجک شیخ اکا	قلدی بو همتله خیر دعا
الدی شیخڭ چو دعاسینی مرید	اولدی فضلیله ولایته فرید
کوکلنه سر ولایت طوغدی	اولیالڭ شکرینه باش اولدی
قصه دن حصه کی ال ای عاشق	یوکسک ایلر کشیی الحقلق
زهد یله صاحب ادراک اوله کور	اهل حالڭ یولنه خاک اوله کور
شکر ایلیه صیقه ای الله نعمه	یا کلوب کندوکی اعلا صانمه

یکمکه

کیمکه نقصاننی فهم ایتدی مدام / اولدی اعیان کرم ایچره تمام
چیقوب اول کوزکه کمالیله اکر / کندو نقصاننه ایتمزسه نظر
ای جهان ملکنه سلطان بنام / ای نیاز اهلینه مقصود مرام
باعزه نیته که بر میوه نهال / قیل تواضعله نیم قدومی وآل
ایرمسون جانوه دل عجب عجیب / کوکل الطفلغینی ایله نصیب

یدنجی مقاله واطلب العلم من المهد الی اللحد فحواسنجه عقل سلیم وطبع مستقیم اولان رفعت ومعرفته طالب وراغب اولوب ایکی عالمده مکرم ومحترم اولدوغینی بلدورر

معرفت حقک اولو نعمتی در / علمانک سبب عزتی در
خوبدر اهل کمال اولمق یا / علم در شاخ وجودک ثمری
معرفتسز کیشیه خوش بکزر / سرو بی میوه یمش شجر عرعر
شرفی علمله در انسانوک / فرقی یوق جاهل ایله حیوانک
عادتا جاهل اولان احمقدر / صانکه جانسز جسد ومطلقدر
شوقله اوچمغه جبریل مثال / آدمه فضل وهنر در پروبال
علما بلبل خوش خوکبیدر / جهلا زاغ سیاه رو کبیدر
اولدی علم اهلینک ای قلب سلیم / کوکلی حضرت نظرگاه علیم
عالمک قلبی کبیر وعالم اولور / معرفت نوری ایله محرم اولور

قلب نادان کبر و نادانه اولور ظاهر و باطن یکسان اولور

عالمک زینتی در اهل کمال زینت الانجم سیاره مثال

سننک طعنیله عجمی عالم جاهلی بلمزه اوره دایم

علم اولور مصلح دینی انسان ملحد اولماز ابدی عالم اولان

اولدی گنجینهٔ پند آن امین عالم و عامل اولان مرد گزین

معرفتدر که آنوک اولمز ایلی النبی اوپمکه گر اولور ولی

قاضی شرع که اهلیتی وار بکمز اول تیغ اوله جوهردار

معرفت اولدی غذاسی جانک ابدی دولتیدر انسانک

هر گندر کشیده بوز کمال هیئت انجم سیاره مثال

عینی علمیله بوری بینا اول هنر و علمله بی پروا اول

هر کناره جقو بن هیچ هلال ایله گوندن کوره تحصیل کمال

مرضی جهلیله بیمار اولمه گند و گندو که زیانکار اولمه

هر توی معرفتیله دوله گور بحر علمیله مطهر اوله گور

علمی مقصود اید بنی فالمدی خام اولمادی جهلیله مغلوب عوام

عینی در شمس جهانک علما که اولور هر کیشی محتاج اکا

بو جهان علمله بس بولدی نظام بنه کیم مهر بله احوال انام

دیدی کیم عالم ربانیدر علما رحمت رحمانی در

دوقنور

20

صحبتلرن اشبو خلقدن

دوتیور حضرتکه بیشفاعت
خلقه کون کبی آچر حضرت حقیقتی

کوستر طوغری یولی کمراهه
اهل عصیانی چکر اللهه

جاهل ابلیس لعینه باقمز
اختلاطی المو محنت اولور

سنی ابلیس کبی بر زار ایلر
هر نیجه درده کرفتار ایلر

التفاتی سبب غفلت اولور
اختلاطی المو محنت اولور

عاقل اولدر که او دشمن اکا
نه بلیش اولا نه آدینی اکا

ویرمه ایمانوکه جهلیله خلل
ایله وار قول رسولیله عمل

حکایت

بویله نقل ایلدی اصحاب کرام
اوله ارواحنه حضرتله سلام

سرور قافلهٔ موجودات
شاه کونین علیه الصلوات

مسجد الجنده طورر کن تنها
کلدی بر پیر دوتا ایتدی دعا

پیر فرطوت ایدی یوز یاشنده
یوقیدی قاره قیلی باشنده

اغاروب ریشی فنا بولمش ایدی
نور ایله ظلمتی محو اولمش ایدی

پیر کلدن الی دترردی عیان
نیته کم شعشعهٔ شمس جهان

ایرشوب شدتله باد فنا
قامتی شاخ خزان اتمشدی دوتا

قامتی دال عدم اولمش ایدی
بار آلام ایله خم اولمش ایدی

بکزر ایدی بو صفاتیله اکا
بر یقلماغه دوران کهنه بنا

بوروشوب یوزی ملاحت کیتمش / اکه یوز بلدن اجل آه ایتمش
اوله جك خسته کبی هر سوزی هم / کوجیله اکلنور ایدی اولدم
ماه نو کبی ضعیف اولمش ایدی / قوت و فاقتیله نحیف اولمش ایدی
قولغی شدت صوته محتاج / دردنه الحق اوطم اولا علاج
دیدی پیغمبره اول پیر جهاه / آخر عمرمده ایا رشدم آل آن
نه عمل ایشلیه بن دنیاده / افضل طاعت اوله عقباده
بر عمل اوکرت ایدر شنجه اجل / اوله جمله عملدن افضل
دکلدی سوزنی اول ذات شریف / دیدی آخر علم اوقی ای پیر ضعیف
علم در افضل طاعت کشیه / علم در نور هدایت کشیه
علم در مرشد راه وحدت / علمدر باعث جاه و دولت
جانده کیم علم خدا ایده ظهور / نور اولور کوزده و کوکلده سرور
کوردوکن جمله بو نوریله کورر / عالم آخره بو سروریله یورر
بو نصیحتله سوزین قلدی تمام / اوله روحینه تحیات و سلام
علم نوری آنی ایدر جانو تنی / غَفَرَ اللّٰهُ لِمَن عَلَّمَنی
یا الٰهی بنی کامل ایله / روز و شب علمله عامل ایله
دولتو علمله برخوردار ایت / بنی منظور اولو الابصار ایت
کوزومی نور کله ناظر قیل / عمرمی علمکله آخر قیل

سکزنجی

سکزنجی مقاله غرور معرفت و سرور اهابت و کبر پای سلطان
واستغنای محبوبان افکار فاسده و اطوار زائده اولدوغنی اشعار ایدر

هنر و سلطنت و حسن و کمال
آدمه حقدن اولور چونکه عطا

هنر اهلی نه ایچون اوله فضول
جامهٔ عاریتی کبی دراول

سلطنتده وار ایکن خوف فنا
نیه مغرور اوله بکلر عجبا

حسن ایسه زایل اولور مه مثال
نیه مغرور اوله مه قاشی هلال

کامل اولدم دیو اولمه خودبین
نه قدر کامل ایسک اول مسکین

مکا شیطان لعین و کمراه
خواجه اولماغه ایدر استکراه

شول دماغه که ایره بوی غرور
اولیسر درحرم حبه و مور

سلطنت کم سوربلور زیاده
بکمز اول آیینهٔ پولاده

نظر ایتسه اکا بر شاه کریم
کوسترر شکلنی بر شکل عظیم

کوکلنه عجب و ریاست کتورر
کبر و عنوان مهابت کتورر

سلطنت اکا ایدر حیله و آل
بلمز آنی که دکل واقع حال

اولمه اول آیینه تک حیرانی
که بیوک کوستره صدر انسانی

کبر اولور آدمه بر جرم نهان
آنی ترک ایت که ایدر ساکه زیان

عمر بنا ار تو سوره او سلطانلک حق
که اوله کوکلی کبی کوکلی ابلق

حسن جانانه دکلدر باقی
نه ایچون حسرت ایدر عشاقی

زوق دنیا غم اولور آخر کار | ایچمه اول باده کم ویره خمار

محنت آباد فنادر بو فلک | شیء وار اویله غرور ایلیه جک

اولدی مانند حباب اهل غرور | که ایدر سیل فنا اهل ظهور

کوز آچوب خانه ایدر دون نظر | قبارور کبر یله کوکسینی کرر

کبر یا بیله قباب افلاک | عیننه کلمز ایرشمز اکا پاک

بو تماشاده ایکن مهر مثال | عقبنده ایرشور اکا زوال

عیب در اول سله اوروب باد صبا | باشدن آیاغه ایدر ناپیدا

کبر یله شول کشی کم قلدی روش | طوقنور باشینه ایللردن داش

نولا اولورسه حباب کوزی کور | صیچره دی باشینه سودای غرور

حذر ایت کورمه غرور یله یان | یوری بو قصه‌ء از بر له همان

حکایت

بر زمان آیپاره زمانیله مگر | کون طوتلدی بینه کم جرم قمر

بو کسوف یله جهان ایلکی تمو | کونه شک یوزینه اولدی قره کو

حال زنکی کبی کوکده ناکاه | هیبت شمس جهان اولدی سیاه

یوسف مهر فلک کیدی نقاب | اصدی عالم کوزینه قاره حجاب

دیدی تقویمده بر اهل نجوم | کلمه بر پادشاهه نکبت شوم

خلقه بو قاره جنس اولدی بیان | ظلم و قهر یله اول اشتاد همان

حضرت

حضرت یوسف اخوان جفا   قویوبه آتدیلر ایتدیلر اذا

حقدن امر اولدیکه وار وت تعجیل   ایندر ایکن دوته آنی جبریل

سدره دن آچاری اوزمده پر و بال   یوسفی قاپدی دوشرکن فی الحال

حکمتی بو ایدی بر کون ناگاه   قلدی آیینه ء حسننه نگاه

کوردی کبی حسننه مغرور اولدی   خنده لر ایلدی مسرور اولدی

موجب نکبتی اولدی او غرور   عقبنجه بو بلا ایتدی ظهور

احسن وجهیله جبریل خدا   ایلدی خدمتنی چونکه ادا

کوکلنه کلدی بو سوز غفلت ایله   کر اینوب یر یوزینه سرعت ایله

طرفة العین ده چاهه کلدم   بو نجه یللق یولی فی الحال الدم

غایت سرعت ایسه انجق اولور   شوکت و قدرت ایسه انجق اولور

بو خیالاتی ایدوب پیک رسول   کیرو عزم ایلر ایکن سدره یه اول

کوردی بر پرده یه بتور خور ذلیل   بر آلای کندو کبی جبرائیل

جبری مضطرب الحال اولمش   درد له منکسر البال اولمش

یل کبی سدره ده جولان ایدرمز   استدوکی سیری سیران ایدرمز

دیدی بیر یینه همان دم عجبا   ندن ایرشدی اکا بو نجه بلا

که قلمش کتوری بر بر یکوز   قالمش قرب خداده یر بکوز

دیدی اولدی اوجرکن مسرور   سهویله کوکلمزه کلدی غرور

حق تعالی بزی مردود ایتدی / ویردوکی هیبت و قدرت کندی ایدی

سوزونی دکلدی خبران اولدی / اندوکی ایشه پشیمان اولدی

بلدی اکسکلکنی قلدی نیاز / ایلدی اسدریه طغرو یره ابلهی ز

یا الهی بنی قلمه مغرور / موجب محنت و غم در بو سرور

هر نه لذت که صوکی ذلت اوله / غم اولدقچه آنی ویرمه بکا

ایله عصیان و کناهه نادم / کندو مقدارینی بلدر دایم

طغوزنجی مقاله عالمده بنی آدم مکرم و محترم اولوب هر کارده ثابت قدم اولماغله وصول حصول مراده ایردوکنی بلدرر

عاشق ایسک اگر ای اهل هوس / ناله قیل عشقیله مانند جرس

ایلیوب عشقیله تحصیل کمال / بوری ثابت قدم اول چو جبال

بار فرهاد کبی غیرت ایله / عشقکی باشه ایلت حیرت ایله

اولمیجق صنعتنک استادی / اهل دللرده اکلمز آدی

عاشقک عشقی که اولمایه بلند / نالسی ایلیه مز یاره کمند

امتحان ایلسه جوریله نگار / الدانوب ایلمه زنهار فرار

شاذ لقدر صوکی بورتمغک / خیر اولور عاقبتی بو الکک

طالب معرفت ایسک تعجیل / وحی ارترمغه قیل سعی جمیل

علمله قلبکی آباد ایده کور / رحمت شغلله معتاد ایده کور

عالم

عالم اولان بینه کم بدر تمام ‌‌ جعفر صبحه چراغینی مدام
صاحب جهل مرکب اولمه ‌‌ بو عذابیله معذب اولمه
رحمت اول آدمه کم مغز شال ‌‌ بوله فننده جهانه ایجره کمال
عابد و زاهد ایسک لیل و نهار ‌‌ طاعت و زهدی ایدرسن کندویه یار
زهد ایله رحمت معبوده ایرش ‌‌ جهد ایله وصلت معقوده ایرش
دور اولوب خلقدن اول گوشه نشین ‌‌ اهل تقوی در اولان حقه یقین
یاشنک داخی لرندن آنوک ‌‌ رحمتی حاصل اولور مولانک
قلمه اول زاهده لطفیله نظر ‌‌ یوغ ایسه کشف کرامات اگر
راه مولاده منازل چوغ اولور ‌‌ عابدک عیننه حایل چوغ اولور
زاهد خشکله ایتمه گفتار ‌‌ که ایدر منزل اولده قرار
قولیسوز اهل کمال اهلینک ‌‌ یعنی کیفیت حال اهلینک
علم اودر کم اولا انسانه مفید ‌‌ آخرنده یوزنی ایده سفید
زهد اودر کم کشیه نافع اولا ‌‌ ظلمت غفلتنه مانع اولا
عشق اودر کم سبب وصلت اولا ‌‌ عاشقه رحمت ایکن رحمت اولا
تنده درمان و شفا بل دردی ‌‌ دکلم بو رمزی صفا پروردی

حکایت

برزه برج سپهر عظمت ‌‌ گوره کبی حسنیله بولدی شهرت

بر پری روی ایدی اول حورجبین
کورمدین عاشق اولوردی انسیدن

کوییا الفی ایدی عرش بلند
قاشلری آلمش ایدی اکه کمند

ید بیضانی اولیدی عریان
جنت ایرماغنه بکزردی روان

شیوه وناز ده مثلی یوغ ایدی
غمزه عاشقه کبی جوری چوغ ایدی

کف سیمینی ایدی شمع جهان
شعشعه اولمش ایدی جمله تباه

کرم اولوب ایتسه تجلی شیوه ناز
لبی کبی الکلر ایدی اهل نیاز

ناز ایله یولده کچرکن ناکاه
بری عاشقلرینک ایلدی آه

آهنی تیز دوشوب اول غنچه تر
ایلدی روی جلالیله نظر

بلدیکم عاشق دیوانه در اول
جننک شمعنه پروانه در اول

باشنه سنک جفا یاغدردی
بلکه باران وفا یاغدردی

باشینی یاردی یدی پرده جهان
باشنک قانی اودم اولدی روان

یدی کال جلوب اول کلشنده
کوردی اول ماهی یدی یار و زنده

چرخ قدرتده جهانیجره جهان
قالدی کویا یدی [illegible] آه

نه سعادتلو باش اولور اول باش
که اکا رحم اوره [illegible] حاش

زحمت زخم آنی بیهوش ایتدی
دوشدی کندولکنی فراموش ایتدی

یاغدی چون باشینه بو سنک عتاب
اولدی بو یغمورکا موجب خواب

عاشقک عشقی بولسه کمال
سنک جانانه اولور پیک وصال

بو سعادتلو کونی ایتدی چو مرور   قلدی یارین کیرو بیر پرده ظهور
یولده اول سرو خرامانی کوروب   عشقله یول کبی بوینونی بوروب
کیرو آهینی کمان کان ایتدی   نعره سن چاک ایدوب افغان ایتدی
بنه آه ایتدی دیو ظاهر وفاش   اوردی دیوانه کبی طاشله باشی
سینه سنکی تازه لدی کونکلینی   قلدی بو رسمه منزه سرنی
اولدی بر نیچه مرور مه و سال   قامتی عشقله ایلدی دال
قلدی دفعاتله عاشق اکه آه   ایتدی اکرا آیله چو اول یوزی ماه
سوکدوکی جمله دعا اولدی اکا   اندوکی جور و جفا اولدی اکا
یانینه ایلدی آخر دعوت   دیدی ای عاشق بیمار صفت
بو غم و درد و بلا نیچه دک   بو قایسیره چکمه عبث سیره اکک
بنی جان کبی سورسن اما   وار در شهرده بیر ماه لقا
تو بلوچ ملکنه سلطان اول   قولی ولوردم اکر اینسه قبول
بودی [illegible] آکه محبت ایله   عذر تمی چالکه منت ایله
وار ایکن بر تو نوری خرشید   قیغشنی ایتمه امید
سوزو تمی چو نکه حبیب ایتدی تمام   ایلدی عاشق اکا فتح کلام
ددی اکرا ایلمه ای غنچه دهن   دیدکک شاه لقا سن اکن
وار ایکن درد دله سنده علاج   ایلمه غیری یا قبو به محتاج

گرچه شهر ایچره گوزللر چوقدر | غیره دل ویرمکه گوکلم یوقدر
حسنیله یوسف ثانی سن سن | عالمک شاه جهانی سن سن
امتحان ایتدی جفاسیله آنی | شاد حال ایتدی وفاسیله آنی
بلدیکم یار موافق در اول | دعویء عشقده صادقدر اول
جمله دن عاشق ممتاز ایتدی | خاص ایدوب کندویه همراز ایتدی
چونکه ثابت قدم اوله عاشق | وصلته کندویی ایلر لایق
یا آلهی بنی ثابت قدم ایت | طاعتو عشقکله محترم ایت
جوره صبر ایتمکه عادت ایله | گوکلمه لطف و هدایت ایله
قلبمی وسوسه دن خالی قیل | غیروکه ایلمه هرگز مایل

اونبنجی مقاله کامل بنیدن اولمق افعال و بطالتدن و اعمال ضایعه دن اولوب معرفت و صنعت مذمت قلنده اوچ عشقمه جنابه خاجه

علم ایچنده نه کم وار قمو | اولدیلر هر بری در کار قمو
فرض و سنت که ادا اولنه هیپ | ایله بو صنعته برکاه طلب
صنعت و علم اولان آج اولمز | ایلکو کی تا ننه محتاج اولمز
بزوم ایچون چالشور چرخ برین | بزم ایچون دور ایدر شور زمین
ملك اوده ایکی آیی شمس و قمر | طورمیوب جمله مزه خدمت ایدر
تکبر رنك ایله لیل و نهار | اولدی انسانه فلک خدمتکار

حذمت لوح ایدر اسرافیل / روح قبض ایتمکه در عزرائیل

یا عذر آبی بیره ابر سما / ایلکه در هم کتورر باد صبا

بوستانی سبزه ایچون خدمتده / گلستانی گللر ایچون زحمتده

سعی ایدر بیرله دکل گلشن باغ / هر چچک ایدر اوبار نجم چراغ

گل بداغینک اولور قد دوتا / بر گل تازه صو نشنجه صنکا

بشورر خامکی نار سوزان / تنه کم میوه خورشید جهان

صدقیله ذکر ایدر وبن اللهی / کتورر بار زمینی ماهی

ستر ایدر عیبنی خلقک شب تار / جمله زی روحه دلیل اولدی نهار

اشاره در زمره رضوان جهان / اشده در جمله خور و غلمان

صو ملوثلری پاک ایتمکده / فلک اولنلری خاک ایتمکده

پاسبانلقلر ایدر کلب عقور / بزم ایچون جانلشور هر زنبور

استر واوشتر وخر اسب بقر / آدمه تابع اولور خدمت ایدر

چونکه بو جمله اشیا کم وار / بزه قوللقلر ایدر لیل و نهار

کلکوز بز داخی ذاکر اولملم / بز اولونعمته شاکر اولملم

طاعت خفیه مائل ایلیه لم / دائما کسب حلال ایلیه لم

کی صقن شویله معطل اولمه / کاهل و مهمل و تنبل اولمه

بیر وکوکی بر آدان رب آلله / کمی بنده ایدر کیمنی شاه

صالحی لطفله مرحوم ایلر عاصیی خشمله محروم ایلر
سومز اولکمسه کم اوله کیده عمرینی غفلتله ضایع ایده
بو حکایت بو روایت بو بند اولدیغی بیکار اولنه فائده‌مند

حکایت

بویله نقل اتدی بر اهل انصاف ضمنه بو قصه و تمثیلی خلاف
جوق اوغل حاصل ایده بال آریسی جمع اولور بر یره آری جرسی
اینجلرندن بریسی باش اولور کیمی سقا کیمی فراش اولور
کاهنه هر بری ایلر اکرام دلو جانیله اولور حکمنه رام
کیمی معمار کیمی ناظر اولور هر بری خدمتنه خاطر اولور
اتفاقیله ایدرلر معمور هر بری بیتنه یقین بنجه قصور
اننده مسکن اولور اول کوشه طشره‌دن آکه طغرلر توتش
قصرینه هر بری کم ایده دخول اولور آوازایله ذکره مشغول
وجد و حالیله سماع ایلرلر ماسوی الله وداع ایلرلر
بو سماعی صفادن ای اشرف ناس بکیلوب ایلمه بیهوده قیاس
آرا آده کم اصل اولور بزر زنبور خدمتنده اگر ایلرسه قصور
کوستروب هر بریسی روی جلال خبر بو خبریله قوآرلرنی الحال
جمله‌سی خشم و عتابیله سورر آنی شیطان کبی کوکدن اوجرر

نیندەلر

بنزه‌لر اوروب اکا خار زنان چوزلکر کوجیله دا آرندن

بر داجی کلسه هلاک ایلرلر مسکنن قهر ایله خاک ایلرلر

اندن بیکار اولن ایلرسه مقام هر بر یسی ایدر ایشینی تمام

آدم اولانه بو بر عبرتدر کوز کوره آیینهٔ عبرتدر

ایولرلشکر بدر هجر روان خار و خس ایلیمز انده مکان

عاصی معنی بوزنون برده اولور ظلمت جرمیله بر پرده اولور

صالحه عاصی ایدر عین ضرر بر بره جمع اولمز خیر ایله شر

شو لکه زهدنده اولا اهمالی نوله اولورسه مکدر حالی

یا الهی بنی بیکار ایتمه طمع اغیاره سزاوار ایتمه

جنابک ایله عمله جانو تنی بی عملاردن ایراغ ایله بنی

طالبو علمو کمالات ایله صاحبو زهد و عبادت ایله

اون برنجی مقاله السلامة فی الوحدة والسعادة فی العزلة
مونهو منبجه فضلت عزلت حضرت سالک تاریک المعصیة
عزت نام ورحمت تمام الدو عنینک تفصیل جمیل در

عزلت اولدر که چقاسن کیره سن خلقدن قطع علاقه ایده سن

اوله سن کنج نهان کبی نهان تله سن کنج فراغتده مکان

سزه دن اولرایسک عزو داوکمان تو لغک فج اولمی دردا اوکسن

بحث عقبی اولنه کلمک سن اخی

ذکر مولا اولنور گرک مطلق   فکر عقبی اولا الحق فکرک

اهل دنیادن ایدوب استکراه   ایده سن جانب مولایه پناه

حسد و بغض و نفاقی قوپه سن   غیری نقشینی کوکلدن یوبه سن

نه روا باغ جهانده هر بار   مشغله نا نسج اوله هر خس و خار

نه روا حلقهٔ بزم جهلا   دایما اوله سکا دام بلا

نه روا اوله یانکده مقبول   غیره مشغول ایدیجی غول جهول

چقسون اول عینی تعلق که سکا   ایلیه صحبتی ناجنسی بلا

خلقدن قاچمق ایله بلبلی زار   قیمتی آرتوق اولور طوطی وار

خلقدن ایتدی تخلیله دجاجه لغت   ایلدی کندوزونی بی قیمت

ایله تنهاده الف کبی مقام   کیرنه خلق آره کسنه نیتکه لام

کنش اولدوغنی بیره وارمه یقین   اولمسون سایه دخی ساکه قرین

آنه رحمینه که کلدک تنها   خلقدن غیر ایرمز ایدی ساکه جفا

یالکز اولور ایدک آنده مقیم   صدف بحرده نیتکم در یتیم

یالکز کلدک کلنج دنیایه   یالکز کتمک کرک عقبایه یر

خانه که ایلیوسن جبری بدل   سنی تنها ایدر البته اجل

لازم اولدی سکا عزلت قیله سن   عزلتی جانه غنیمت بکه سن

قلمدق طاعت ایله خوب عمل   بولمسون باری بو کشم تنده اجل

اولوم

اولوم اولدر که کشی صوچلو اولا　　حاکمی ایلیه خلوع الجره جفا
اجلک ایلمیدن خور تحجیل　　خلقدن حسن و رضا بیله سبیل
آشنالق ایدن اول سبحانه　　کندوبه خلق ایدر بیگانه
ذکر که مانع اولان دوست قمو　　یعنی یوزنده اولورسا که عدو
عزلت اهلی بیتکم کنج نهان　　ایلمز کندولی نادانه عیان
عزلتی دفع بلا اولور اکا　　غیر الی ایلمز انکا جفا
خلقدن عزلت ایدن عابد خاص　　کیمز لو کنج اولمق ایله اولدی خلاص
رازنی صقلمق ایچون هر بار　　عارف اولنلر ایدر عزلتی یار
شولکه فاش ایده ولایت سوزنی　　دوشر مرتبه دن کندوزنی
صحبت صوفیء صافی مشرب　　اولور اظهار کراماته سبب
فاش اولور خلقه بو مسک و عنبر　　ایدر شور کنج کراماته ضرر
فاش ایدر سرّنی الی محمد علیه آیدن　　خرج ایدر مالنی بازاره گیدن
راز آچنلرده ایکن حال اولمز　　مسرف اولان کشیده حال اولمز
دکلکور نیجه ایدر لطف و عطا　　عزلت ایدن قولنه اول مولا

حکایت

بر گون الله تعالی به کلیم　　طورده قلدی مناجات عظیم
دیدی گوستر بکا ای رب خدا　　بر حوت قولوکی تا که بکا

کوکل اچوق لغین ایدوب ور آیین — هر دعاسن الایین بلوار ایین
بنده‌یی جوهر جانه ایلیه بن — مهرنی گنج نهان ایلیه بن
عزتت جبرتم افزون اتسون — طاعتی عنبرتم افزون اتسون
اکا اکرامله خدمت ایده بن — خدمتن جانمه منت ایده بن
دیدی جاکوسی یه او رحمن و غفور — وار فلان وادیه ای عبد شکور
عزت اهلی کوره سن نیجه اولور — قرب مولایه نه وجهیله بولور
صلحا کت بله سن دوستلیغنی — کوره سن مرتبهٔ عزتیغنی
ابن عمر نه او نیجه بو خطاب — اکا وارماغنی همان کوردی صواب
ارهیوب بولدی آنی چونکه رسول — کوردیکم طاعته اولمش مشغول
لذت عزتله فرد اولمش — سجاده یوزی کوزی کرد اولمش
عابد و عالم وحدت اولمش — ساجد قبلهٔ عزت اولمش
کندوی ایلمش آیینه مثال — لایح دولت و دیدار جمال
عزت و حرمتله ویردی سلام — قلدی اکرام تمامیله کلام
دیدی ای زاهد پاکیزه نظر — لطف ایدوب بلکه دی کوکلک نه دیلر
بزه کوندردی رسولک کیده‌یم — حیز کیم و بسکا خدمت ایده‌یم
خدمتوکی عین سعادت بلورین — رحمتوکی جانمه منت بیلورین
البلیوب زاهد ابرام عظیم — سنور ونی چونکه تمام اتدی کلیم

دیدی

دیدی وار بر صو گتور شندی بکا | نه قدر زحمت ایسه یا موسی
رحم ایدوب زاهده اول بوزی صونلو | صوبه وارد و گتوردی اکه صو
کوردی آنی بو جهاندن گتمش | جانینی حضرته تسلیم اتمش
خاطری پاکنه ایرشدی ملال | کفننی المغه گیتدی فی الحال
چونکه گتوردی کفنی انده مکر | میتنی کوردی یرنده یوق اثر
میتی جان گبی پنهان اولمش | حضرت عزته مهمان اولمش
دیدی ای عالم و داننده راز | نه عجب اولدی بو مرد ممتاز
حکمتک سری ایدر عقل عقال | اول مقامه وارمز فکر و خیال
لطف و احسان و کرم تام ایله | بکا بو حکمتی اعلام ایله
غیبدن گلدی قولاغنه ندا | دیدی موسایه خدا یا موسی
بز ویردک صویلیه هر بارا کا | دردینه بزدن ایرشوردی دوا
حسن زمان شمدیه دک ای بیم للناس | بزدن اولوردی او موحد لباس
گیردی اورتاموزه چون غیرلکی | قرب ذاتمده یرانشدر او ولی
کوردیکی آنی اسنز اوارلکا | که بوکونا غیریه محتاج ولا
اکه بز عزتو تعظیم اتدوک | صوبینی کوثر و تسنیم اتدوک
عزت اولوب رحمته جانی و تنی | حله جنت اولوب بدن کفنی
مالک عزلت اولان بویله اولور | سالک طاعت اولان بویله اولور

یا الهی قونه بو حیرت ایله | طولدی چرخ طرفم کثرت ایله
خلق شهرندن امین ایله بنی | کنج عزلتده مکین ایله بنی
مرشد خلقه نصیب ایله بکا | عزلت قلبی نصیب ایله بکا

اون ایکنجی مقاله خلاق بی مثال و رزاق ذو الجلال ابنانه وحیوانه بخش و قسمنا عالمنده قسمت اولان رزقوک دخولنی تقدیر ایلمه

ادمک اولمز ایسه کوکلی غنی | الی طویور ایسه دنیای دنی
طمع و حرص ایله اولمه بدخو | کندوکی ایلمه اشخاص عدو
بو قدر رنج نه نصیبوکه زوال | رزقی الکون کمسه ایله اتمه جدال
عالم اجنده عیان و پنهان | کلور البته سکا قسمت اولان
کیمسه نوک کیجه و کندوز طلبی | اولمز رزقی کثیر سببی
رحمت الله که نصیبنی ییه | هم توکلت علی الله دییه
حرص ایله هر کیمک اولا کوزی آج | اوله اول ال الکلو ایلینه محتاج
رزقنه قانع اولان اهل مزاج | اولیسر قطرهی اسم البرزاج
الهی بو یا قونا عیندن اثر | ایت کبی ایلکرک اغزینه بقر
کچنور بر دلم الممکله فقیر | یدی اقلیمی سیوب دونمه امیر
تاجی شاهیده اولان دُرّ یتیم | کوزنی یاشیدر ایلکلدی مسکین
رزقی الکون چکمه غم و درد و کثیر | اولمه زنهار بو غازوکه اسیر

آدم

ادمه رزقنی ویرن مولادر — دایما صبر وشکوه اولادر

قولنک مصلحتین اول مولا — کرمندن کورر ایچی اهل فنا

اولمدین داخی وجودک تصویر — رزقکی ایلمش ایدی تقدیر

بو حدیثی بیورر پیغمبر — کوشش جانبیله ایشت دکله نذر

اهل دنیایه شوکم ایده سجود — رزقنی ایلیوب اندن مقصود

امر فرمان خدایله همان — کیدر اندن ثلثان ایمان

بند معقوله شوکم قایل اولور — سنت احمد ایله عامل اولور

رزقی تقدیر ایدیجی اول حقدر — رزقی ایچون غصه یمه احمقدر

رزق ایچون قونه وجودکده اثر — که صو اقدوغی یره کیدر و آقر

بر دکمن کیدر حصر انسان — دانه سز قورمی آنی دوزنار

کمه که حق ویره ادراک جمیل — واعظ وناصح اولور بو تمثیل

حکایت

قحطلق دوشدی بر اقلیمه مکر — اولدی خشم خدایه مظهر

ابدی اغلمدی چرخ برین — کولمدی غنچه زمان روی زمین

چشمه لرده یوغیدی صودن اثر — عاشقک عینی ایدی انجق تر

نور سز دیده یه دونمشدی عیون — باغ کلشن صوسز اولمشدی زبون

تشنه اولدی صویه صحن کلشن — دلنی طشره چقردی سوسن

کر بلاده شهد اکبی قمو
دانه سز قالدی جمن مزرعی
عالمه عیش مدام اولدی حرام
حوصله اتمکی خلق جهان
هر بیری نان بیرینه غم یر ایدی
کلیجک باشینه خلقک بو بلا
نقصله وار ایدی بر شیخ کزین
قحط الیج ایلدی جون جانه کار
کون کبی قطع منازل اندی
اتفاقی بکر اول شیخ بنام
کوردی تشو قیله دونیز جرخ عتال
دلی تسبیح ده اولوب آنونک
جرخ قویمشدی آنی آب روان
دله کلدی اودکرمن فی الحال
دیدی ای شیخ وسفیه ونادان
سنی بر ایل قنا اندی بنا
سن بناء حق ایکن ای احمق

هیچ و بر منزلر ایدی کللر صو
نا بدید اولدی بو کوکده کوکب
لاله لر الترینه المدی جا
یا کلنز یدی قمر کیبی نقصان
حالمز اولدی هکلر دیر ایدی
هر بیری درد بنه آرردی درد
اولمش ایدی او ولایتده مکین
قلدی احباب ایله ترک دیار
یل کبی طی مراحل اندی
بر دکرمن یا نینی اندی مقام
صنامس ایدرش اکا وجد ایله حال
ذکر ایدر ربیک بر آدن مولانک
ینه کم عاشق عشقیه جانان
سویلدی حالدیلی ایله مقال
بو غم او جندن ایدرسک نقصان
اکسک اولمز ایدی دانه بکا
دانه مز قوری سنی غیرت حق

سنی یوقدن وار ایدن آچ ایتمز — غیری قاپولره محتاج ایتمز

ویریلن لحن وقسمنده قمو — ایسر شوسا که مقرّر در بو

آخرت بولمغ ایچون ایله بر آج — رزق ایچون نفسنه اویوب کلمه زار

یوری وار حقه توکّل ایله — حالکه صبر وتحمّل ایله

دکلدی آنی چون اول شیخ رجال — آه ایدوب دوشدی یره سایه مثال

ایلدی کوزی یاشن آب روان — داشلر ایله دوکنوب اندی فغان

نی کبی دردله نالان اولدی — ایدوکی ایشه پشیمان اولدی

اندی احبابنه بو رازی عیان — کلدوکی یره دونوب کتدی همان

کیم کم عبرتسته حق ایده حلول — نفسنه غالب مطلوب اولور اول

بزی ای حی خدای متعال — رزق ایچون قلمه پریشان احوال

ذکرکی دلده غذای روح ایت — جانه حکمت قپوسن مفتوح ایت

قانع رزق قلیل ایله بزی — صاحب صبر جمیل ایله بزی

اون اوچنجی مقاله فضیلت قناعت حضرت عزتدن اولو نعمت اولوب کثرت عیش وعشرت قوت نکبت وحسرت اولدوغن بلدررر

برکون ای غافل اجل وار ایدیک — اکلی شیرینی قپوبن غم ییمدک

قارلو طاغ کبی بلا اولمه کر — صوومز یوره کوک ای بدکوهر

کوزیله برسن ایدوب کم نظری — صفرهٔ چرخده قرص قمری

سر نکون کاسه مانند سما | دونه در رسن غم خرصیله قفا
کله بر کمسه تپوکه الی بوشش | خرصیله طوقوب اولور سن خاموش
جهلله فربه اولان تن پرور | ولد معرفتی لاغر ایدر
طولدورب جهنمی آتشه عوام | معرفت ظرفی ایدر ظرف طعام
قرنی اتیکه اوله غیر یله بر | علم و حکمتدن ایچی خالیدر
ایل طعامی منیه اوماز هیچ کلاب | حرصیله آخر اولور حالی خراب
امت دین رسول ایسک اگر | سکا بر لقمه و بر خرقه یتر
کثرت اکلله هر دم نه روا | اوله سن سعی مدد و کک تا بی خلا
نه روا در بعکم اول شغل دنی | ایلیده سعی مدد و کک نیره سنی
کندو کندوکی جهانده جفا | ایلدوک حرصیله بردو دخلا
بوله دنیاده کوسی نعمت اگر | ایلمز عیان قناعتله نظر
طمع ایلهلنده ایکی عار اولمز | رحمت حقه سزاوار اولمز
طمع و حرصیله کذاب اولمه | کوز کوره دوشمن احباب اولمه
قوری نانیله کچن بیمه قیون | اکمه قصابه نیازیله بیوری
بیمه حرصیله النده شکر | شول کشینک که یوزی ترشی صغیر
عینی در مرغ همانک اوکتیه | که قناعت اوله دنیاده اکا شی
ایلمز کندولی حرصیله حقیر | اولمز اول دانه ایچون دامه اسیر

روز

روز وشب اوج قناعتده اولور | صفقه ده صاری سلامتده اولور
ایدی ابر هنرا که دوشمن ایلی | کلهنا که همکن کم اثنجلی
شول کشیده که اولا فعل ملک | هنر لوسکن اولور آکه فلک
کوکلی ایردی رضا به هلال | بولدی کوندن کونه حسنیله کمال
ماکیان کبی قمو اوردکی فاز | ایدهمز مرغ هما وش پرواز
ماکیان کبی اولان تن پرور | ایکی پا بینی جهان لنک ایلر
شول شکاری آلیجی شهباز خصال | ایدهمز اوجه هواده پرواز
حرصیله کم اوله مرحوم انام | بو مکاینده آلور عبرت تام

حکایت

بو حکایت که اولوپدر شایع | ساحل مصرده اولدی شایع
بر فره هندی زشت ناخوش | اولدی یاری بی بدل اوغلانه
سایه وش بانه وارردی اول آن | ماهیله اندی زحل بانکه قران
اوغلانک وارایدی بانده مکر | کوه کبی ناتله هر پاره شکر
هندی عجز زشت تغیر الاحوال | بردلیلم نانینی حارن حلال
اول کیجه کندویه قوت ایتمش ایدی | تغرو نا قیله سکوت ایتمش ایدیا
قلدی اول طفل صغیره کلمات | اولدی اول آب حیوانه ظلمات
دیدی بلو اوغلم ای محروم | اول شکردن بنی قیلمه محروم

دومش

تا اونیجه قوللرك اولاین اکر   ویره رایسک بکا بر پاره شکر
سوزنی دکلدی چون دیدی اکا   اشکم اول ویرمز آنی سکا
بنه بن اوستومه مانند حمار   اوره یم باشکه بر کهنه پولار
نه بلا ایسه حمار اولدی بکا طور   ایده یم بن سنک اوزکده حضور
قلیه بن سا که شکر ده احسان   خر کبی ایده سن آما که منعان
ایلدی چونکه بو تکلیفی اکا   شکر ایچون بو ایشه ویردی رضا
هندو بنک اتدی صقالینی پولار   دو رزه ایقلو ایدوبن اولدی سوار
شکر ایچون باشینه کلدی بلا   خر کبی ایلدی اندنده صدا
ویرمدی اکه شکر آخر کار   دیدی لایقمی شکر سنه حمار
بر کشیده کم حماریت اولا   حیف در اکه شکر اوله غدا
الدی آنوب اهل طمع ایسر یرده   طمع و حرص ایله او عزیز در ده
اکه اهل طمع و ناپاکی   طفلک اتدن بکا اوله ادراکی
هندی نو غصه دن اولدی محزون   شکر اچیسی آنی اتدی زبون
مرد اولان اجر اولور جان مهمات   حضر دن منت ایله آب حیات
یا الهی بکه قلت ویر نه   منت خلقله ذلت ویر مه
مالک کنج قناعت ایله   سالک کنج عبادت ایله
نار حرصی پا شوم تاج ایتمه   عنبری قاپولره محتاج ایتمه

اوله دردی

اون درد نجی مقاله الصبر مفتاح الفرج دلبلنجه صبر و سکون دافع البلا و مانع لطفا اولوب جسنا ذم سعادت و موذی سلامتدر

صبری الدن تو محقدر اولی ‎ ‎ که اولور صبر ایله قورق حلوا
همدم ایت صبر و سکونی جانه ‎ ‎ صبر اولور دفع بلا انسانه
انبیا فعلی در صبر جمیل ‎ ‎ صبر قیل خالقه قلبکده دلیل
یوسفی صبر ایله گوردی یعقوب ‎ ‎ صحت صبر ایله ایردی ایوب
صبر ایله حقه عبادت ایله ‎ ‎ کندوکی شاه ولایت ایله
اولوبن صبر و صفا عثمانی ‎ ‎ گوهر علمه صدف قیلدی جانی
اولدی لطف اره ایکن در ثمین ‎ ‎ صبر ایله تاج معلاده مکین
صبر ایدن جور و جفاز حمتنه ‎ ‎ ایرر شور مهر و وفا رحمتنه
عجب ایله یوریین یولده قالور ‎ ‎ خرانک آکلی آکل منزل آلور
صبر بر آیینه در یلجی علت ‎ ‎ گوریغور آینه جمال دولت
یوری صبر آجیسنه اوقا ایل ‎ ‎ اوله تا دردوکه درمان حاصل
ایلمه صبروکی اعدایه عیان ‎ ‎ صبر قیل کندوکه بو گنج نهان
عرضکه ویرمه تحور ایله ضرر ‎ ‎ حصمنی بر گشی صبر ایله کیر
ایلمز حدتله کندویه جبر ‎ ‎ عالمه راز تواصوا بالصبر
قلتده صبره گیرر یوزی صولو ‎ ‎ ابدی آل قرمز آکه عدوا

صبر در خصلت جمهور ملک
صبر در زمرۀ مردان محک

اولمه دشنام عدو بیله ملول
صبر ایدوب هر سوزنه دریا اول

ایلدی عالم فاینده حضور
اولیا کوکلی کبی قلب صبور

دوشمنه فتنه کبی ویرمه جواب
قالمه سوزیله اکر ایتسه جواب

خلقک اککلکنه ایتمه نظر
بر کشی صبر ایله شیطانه بولور ظفر

تیر دشمنی کبی تیز اولمه
فتنه و معصیت انکیز اولمه

ایرکجک ساکه کتور هر بار
تیز کچسون ایتمه کم ناوک یار

کرم و لطفله مانند علی
صبر ایله عامل اولان اولدی ولی

حال ایدین بو سوزی ایتمه امثال
که ویررساکه تسلی بو مثال

حکایت

صحبت باغ جنان باده کشی
یعنی کم چرخ چهارم کوشی

هر سحر بر بنچه هم صحبتله
سیره عزم ایتمکیچون دولتله

دلدله بندی او شاه منصور
طوره صانکه ظهور ایتدی نور

ایلدی دلدلی ایله جولان
چرخ خیلینه که خرشید جهان

چقدی کهساره بر ز هیچو سها
اندی صحرایه کیبر ونته که آب

سیر ایدوب عالمی اول شمس ضحی
اسد الله و هژبر هیجا

ماه وش ایلدی بر چشمه نزول
چشمه یه اندی کنش صانکه دخول

آستانه‌سنده ایوب اولدی بیان
خوب آوازیله اولمکان سخن
ایشدر کن اکه ویرمزدی جواب
بنده سنک حالنه ایدنجه نگاه
واردی یانینه تواضع‌له امیر
نیه انجندک اوله باکه عجب
کرمکدن بکا ای خوب خصال
صبر ایدوب بو ایشه اول مهر عرب
قلدی چون لطف کلامیله خطاب
دیدی ای عالم صبرک گوشی
سنی کم جمله جهان شاه بیلور
معنی صبر و که زوال ایرمز ایمش
مظهر اسم صبور اولمش سن
بو جهه در عرشی علادن ننگ
وصفک ایتمکده اولور ناطقه لال
وار قیاس ایله سن ایمش سنک اکر
دو کوسی ظلمله ناحق یره قان

صنماسن کعبه نور اندی جهان
قلدی بر قولنه اون کره ندا
ایلر ایدی کیر و تکرار خطاب
جانو دلدن دیدی سبحان الله
دیدی بو ز لطفله ای عنبر عبیر
بو قدر حدته نه اولدی سبب
خاطرک قلدی اسمیله جلال
قلمدی ذره جه قولنه غضب
ویردی قول حیدر کرار جواب
ایلدم تجربه سن ملک ه وش
امتحان ایلدم الله بیلور
در جانو که خیال ایرمز ایمش
باشدن آیغه نور اولمش سن
بر بیر کده بو نوع ایمش نقصانک
وار در سنده بونک کبی خصال
خشمیله ایلیو اول قوله نظر
اوروب اولدور ایدک آنی معان

یا الهی بکه ویر صبر و سکون | نفس الندن قونه جبر زبون
بوز صبره بنی لایق ایله | قولمی فعلمه مطابق ایله
بخشش ایدوب حلم و حیا و دها | کوزومه آچمه حجابی غضبی

اون بشنجی مقاله فقراء دنیا امراء عقبی اولوب لباسلرنی عین طمع حجاب و نقاب اتدکلرین بیان و عیان ایلر

اولمق استرسک اگر خیر اندیش | جامهء فقر ایله اولهای درویش
گلشن دینوک اجون باغ لباس | خاردن خوش کی اولور ساکه پلاس
صوفیان بنیز اجل گلسه کا | سبز اولمز اکا دیبا و عبا
کندولی قلدی می کبر بله مست | جاهل جبه و دستاری پرست
پنجه لر فقری ایله اکخیر اولور | مالک دولتی اکسیر اولور
صارلین بر دریه نافه مثال | بوی جنتله اولور مالامال
حال ایدیب آهلر فناتک حالن | اطلس چرخه دگشمز شالن
جامهسن رقت تیت ایدن هیچ پیاز | اوله مز همنفس اهل نیاز
پکدر اولکلم ایدوبن نفسه اذا | ذره جه سوسه سن ز و فوصفا
زاهدک گوزلری نمناک اولدی کد | جامهسی گل کبی صد چاک اولدی کد
هر بنفشه کبی هر صبح و مسا | دوندر برجرخ جفاکار قفا
عمل زهد ایله رقت ایلر | کندولی لایق رحمت ایلر

سئوال

سؤال فقیرک که اولا کوکلی غنی عرش قندیلیدر آنک بدنی

شولکه فقر ایله ایدر چشم نیاز دوستی واقف اولور دشمن آز

یوری وار یالک آیق باشی قبا منت ناکسیله کیمه عبا

زن کبی اولمه زر و زیوره غرق ایله کل حقه سوزی باطلدن فرق

حاصلی کیمکه کیر جامهٔ زر جاننی آتش سوزانه یقر

رحمت اول صلحه کم قاله فقیر اوله مغفور انک باب امیر

فقر ایله فخری اولان اهل کمال اولدی محبوب خدای متعال

فقر ایله پارهٔ نان بینی بیه داخی المنة لله دیه

اولور اغیاری آنوک مال و منال ایدر اول مؤمن ایلکی اضلال

حق روا کورمز انی کم واره سودوکی مایل اوله اغیاره

واقف عاشق پاکیزه نظر سوسه بر دلبر رعنایی اکر

طوغرولوغیله سوزر جانی کبی صاقنور چشم جهان بینی کبی

کر اوله دلبری اغیار رنده آیرور غنچه کبی خار رنده

یار رنک شمع جمالی هر آن ایلر اول اهل هوادن پنهان

فقری اولانذه اولور عصمت حق اوله کور فقر ایله نوری مطلق

حق سوز دولت فقری سوینی معنی یورنده فقیر اولدی غنی

اکلم رادی سوزنی ایله قبول دکلکم پیلدی صبر یوخ رسول

حکایت

سرور امت و سر خیل کبار / یعنی صدیق نبی المختار

گوشهء فقره مقام ایتمش ایدی / مغزله فخری مرام ایتمش ایدی

فقرا فعلی ایدی پیشه اکا / ذکر و توحیدی ایدی اندیشه اکا

غایت اسکیدی چو کهنه پلاس / کیمکه بولمدی بر داخی لباس

بر حصیری دلوب کیدی همان / مسجده طوغرو بیا اولدی روان

گلدی بو حالیله اول کان ثواب / گوکلره ایردی غیرو اصحاب

کمنک گوزلری نمناک اولدی / کمینک جامه‌لری چاک اولدی

خلعت فقر اکا الیق اولور / بوریا جامهء استبرق اولور

قالیء مطلع اولور فقرله اول / ایلدی منزل مقصودنه یول

گلدی اول لحظه ده جبریل امین / دیدی پیغمبره ای کعبهء دین

اوکلنوب شملدی بو فقر ایله اکا / بوریا کیدی قمو اهل سما

بارک الله زهی سر عجیب / اولدی اول فرصت صدیقه نصیب

بکلر التونلو قبادن او حصیر / که سنک رغبتوکه اوله ظهیر

سودوکی قوللرینه حضرت رب / روز و شب روزی قلور بزم نعمت

جکلدر قوللرینه بیک درلو عتاب / ویر حکیلچوه اکه صوکنده ثواب

گل ای غافل و مست و شیدا / وار میدر سنده بو حالت عجبا

عبد

عبد مشکور ینک اول حیّ وغفور ‌ ‌ دینوی حالنی ایتمز معمور

دینوی اخروی منع ایلر ‌ ‌ کشی ضدینی بینجه جمع ایلر

بر ولا بنده ایکی سیر اولمز ‌ ‌ بر بنامه ایکی شمشیر اولمز

اکر میل ایت که اولا احسن حال ‌ ‌ اکه شاد اول صوکی اوله بی ملال

عالم ملک بقا ناظری اول ‌ ‌ جانب حقّه وآر چونکه اویول

یا الهی بکا ویر فقر وفنا ‌ ‌ ایده تا آینه جانه جلا

ذوق دنیا یه حجاب ایت فقری ‌ ‌ بکا بر راه صواب ایت فقری

اغنیا فعلی ایله قلمه ملول ‌ ‌ انی بخش ایت که اولا فعل سول

اون التنجی مقاله ادب المرء خیر من ذهبه والحیاء من الایمان برهانیله عاقل اولان انسان کامل واجب التعظیم ولازم التکریم اولدوغین بلدرر

ادب ایله اول الف کبی شها ‌ ‌ تاکه نقطه قومیه کیمسه کا

حاکبی ایله حیا ایله ظهور ‌ ‌ لام وش حذلله اوله مشهور

ندمایه اولسه نون کبی ‌ ‌ ابتذال ایلمه مجنون کبی

اهل حال اولور ادب زدن ایراغ ‌ ‌ کله همدم اوله منزاغ وکلاغ

عالم الجبر ادب وحلم وحیا ‌ ‌ اولدی ایمان چراغنده ضیا

عیبکی ایتمه عمومه اظهار ‌ ‌ عیبکی غیب ایده کورسل نهار

هنرک کر اوله ظاهر چه اولو ‌ ‌ عیبوکه ناظر اولور عالم عذر

نه عجبدر بنجه مست و عیاش	بر هانی صانر ایدر عیبنی فاش

بی ادب اولان اولور خلقه بلا	لعنة الله علیه ابدا

کنشک خاکه سورلمزدی یوزنی	روی نامحرمه باقماسه کوزی

میوه ایله طلو هر شاخ شجر	ادبندن اوکنه قلدی نظر

ادبی حلم و حیا ایله سما	صالدی طوبی کبی باشن اشغا

قلمیدی ابر کش یاننده خطاب	ویرمدی اکمیه کهسار جواب

آفرینش اوله آکه که مدام	کندو نقصاننی فهم ایده تمام

اولمیه عیب عوامه نظری	اوله دریای حیانک کهری

اوتنوب جرمندن ایده خوف رجا	کوزنی یاشی اوله باران حیا

طمع و حرصیله مانند مگس	اولمیه سیم و زر ایچون یوزی بگس

غره ایدوب حسنی انوار ادب	قلمیه حمد منی اهل طرب

شیر حق مرد خدا حیدر وار	بی ادبدن ادب اوکرن یوری وار

خوب اولور مؤمنه حلمیله ادب	نته کم عاصیه بغضیله غضب

خبر ایدر حلم و حیا عاقبتی	حلم در جمله نبیلر صفتی

سنول زمانکم دوتوشه نار غضب	مؤمنه حلم و حیا اوله حجاب

اولمسون شمسون اول مرد غنی	کلماتنده یوغ ایسه ادبی

سوزی انک که ویره خلقه ضرر	بکدر اندن خر و جاموس بقر

هل

هله بوذکر اولنان حیوانات   ایلمزلر ادبانه کلمات

حکایت

بر ولینک بری بو ندن اقدم   باصدی الوآن کرامانه قدم

کیمه کم همت ایدوب مجلسه دعا   جمله مقصودنی ویردی خدا

کوکلی مرآت صفا ایدی مدام   عکس اوردی اکا اسرار انام

اکا کشف اولمش ایدی عالم راز   همتی اوماز ایدی اهل نیاز

پرده غفلتی چاك ایتمش ایدی   صوکبی یولینی پاك ایتمش ایدی

اکا شام اولدوغی بر مسکن ایدی   روم ده کوزنی آجقلردن ایدی

یوق ایدی جامه سی و دستاری   جامه قیدندن اولوردی عاری

اکننه بار کران ایدی لباس   خار ایدی باغ وجودینه پلاس

دوشمه یپره لباسی ازهار   اتمز اثمارنی اشجار اظهار

حیف اولور غنچه یه برک اوله لحاف   مانع حسنی در غنچه غلاف

ایلمه درویش اونی حیرت قیاس   عیب اولور مهره کسوف اولسه لباس

اکا بر رند جهان اتدی سؤال   دیدی ای مرشد اصناف رجال

عیب ایلر شمدی سنی خلق جهان   نه ایچون سن شوقله یورسن عریان

یوری اول بر نمد ایچنده مقیم   صدف ایچنده نته در یتیم

خلقلر تا اوله حایینه حجاب   سکا لایعنی عوام ایده عتاب

سوزنی دکلدی بر براو ولی ‌ ‌ سویلدی بساایله بو خوش مثلی
زینت صورتله الدائمه ‌ ‌ کتوری خلقی سن آدم صانمه
دیدی معنی یوزینه ایله نظر ‌ ‌ بنجه در کور صوری نوع بشر
کمی خنزیر دیر کیمی کلاب ‌ ‌ کیمی میمون کیبیدر کیمی غراب
کمی آت در کمی عنبله اشک ‌ ‌ کمی جاموس در ایلمه شک
آدم اولان کشی اغماز ایلر ‌ ‌ عیبنه باقمیوب اعراض ایلر
ادبو حلم وحیا ایله یجر ‌ ‌ ایلمز باکه حقارتله نظر
شول کشی یه که حرام لوله طعام ‌ ‌ اولدی خنزیر مثالنده مدام
طلیوب خلقی ویرنلر زحمت ‌ ‌ معنی یوزنده اولور کلب صفت
کیمده کم مغلی نفاق اولسه اکر ‌ ‌ جهرهسی مهمل و میمونه دونر
نفسنه اویوب اولان اهل هوا ‌ ‌ جمله آت شکلنه کیرور مثلا
کیمده کیم وار نظری شهوانی ‌ ‌ خر مثالنده کورورلر آنی
شولکه هر شیء ایله مانوس اولور ‌ ‌ صورتی صورت جاموس اولور
شکل آدمده اولان ذات شریف ‌ ‌ کسب ایدر طاعتله خلق لطیف
عیبوه بقمز آنک عاری اولور ‌ ‌ ادب حلم وحیا کاری اولور
بوده لا حالنی معذور بلور ‌ ‌ عیب نقصانینی مستور قیلور
شولکه خنزیر اوله مانند بقر ‌ ‌ طورمیوب عیبنه بقه نه ضرر

عالم

عالم کشف او سلطان جهان — اکه بو صورتله اتدی بیان
قلمم تحقیر ایله ابداله نظر — بو مثللردن اولودن او صلو حذر
وارسه سبنده اکر عقل مذاق — سعو یاپین کمه بقمه سوزه باق
یا الهی کوزمکه پرده‌سن آچ — ایله بو دردو دلوجانه علاج
کیده روب غفلت و بغض و غضبی — بکه یار ایله حیا و ادبی
صورتی سیرتله یکسان ایت — معنی بوزنده داخی انسان ایت

اوه بیدنجی مقاله احبا و آشنانک خاطرنی غفلت و جهالت ایله منکسر ایتمک خاملق اولوب مباحثه و مقابله ده احتیاط و احتراز اورزه اولوب اولماغی اعلام و انهاء ایلر

قلمه احبابله افراط جدال — شویله ایله که اوله اصلحه مجال
کوکلنی سوکمکل ایلمه سست — ایده مز کمسه صنوق جامی درست
خلوه الجبنده نه قباحتدر بو — که کاه دوست اولان اوله عدو
هنر اولدر که ایدوب استغفار — قلهسن دشمنوکی کندوکه یار
کبر و کینیله صقین اولمه غضوب — کوکلوکی ایلمه منزل عیوب
صانکه صوسنز قیودر کینی اولان — کبر و کینیله آچر خلقه دهان
ایلر اول شرعه مخالف اغنی فاش — آتر آینده و روزنده اکه طاش
کهی ایدن مرد غضوب کمراه — قتره کوکللو اولورینته که چاه
مایل و ملتز ابدی کمه اکا — اشیان ایده مکر بوم بلا

قالمز آنده اثری ایمانوک دلسنور کیمنله بغری آنوک
خلقه بلمز لکه کبن ابلر بر بینی آتش سجین ابلر
قلمنا دانله غوغا و جدال سن اکا او یمه صقن سایه مثال
که اور آنی کمسله اولور هر بار تک طورانک دوه جه اصی سی وار
دوستنه ایلمه کبر ایله خطاب هنر اولدر ویره سن نفسنه جواب
آشناک اولسه ایتمه جدل که کلور عرضنکه صوکنده خلل
آنی کوردکجه حجاب ایلر سن کندو کندوکه عتاب ایلر سن
دلوکه کلمسون الفاظ جماع اولدر هب سبب جنک و نزاع
دوست ایدنمه صقین جاهلکن عالمک دشمنی یکدر اندن
نوشمغل اهل نفاق اولنه باش که ایراق کیدر ایلیک ایدوغی طاش
صالمسون کبر و حسد جسمکه اود ویرمه القاء شیاطینه وجود
سنی الزام ایدنه اولمه عدو شیطنت ایلمسون سا که غلو
بری بیری ایله هر اهل کمال حاملقدر اکر ایدرسه جدال
بری بیرینه دوقنسه ایکی سنک چقو البته صدا و آهنک
ایلمز ایکن بری بیریله جدل اره لر ایکیسنی بر کون اجل
قورتر جنک و نزاع ایتمکدن بیری بیر ایله صداع ایتمکدن
ایلمه کمسه ایله جنک و جدال یوری بو قصه‌ده قل فکر و خیال

حکایت

وار ایدی ایکی شقی و بدخو بری بیر بینه اولمش ایدی عدو
غضب ایله بینه کم ببر و پلنگ ایلر ایدی بری بیری ایله جنک
بر بیرینک فرصتنی بولسه بری دیلر ایدی قومیه آنی دری
رعد وش اولور ایدی نعره زنان برق تیغینی ایدردی عریان
بری بیرینی کوردی کویا فاسق و فاجری مانند قضا
بری بیر ایله ایدرکن جدالی ناکهان کلدی برینک اجلی
خشمله باد اجل ایردی اکا ایلدی خرمن عمرینی هبا
کبر و کینیله جهاندن کتدی دونت اولوب جاننی تسلیم ایتدی
صو بیردی جلاد اجل جامه سینی برطرف ایلدی هنکامه سینی
ایلدوب خلق آنی قبرینه همین قلدیلر منزلنی زیر زمین
قویلی قازدی ایل ردیجه ازل قازدوغی قویویه دوشردی اجل
کوتوروب ثقلتی بو صحبتدن فارغ اولدی غضب و حقدندن
ایشیدوب اول بری خندان اولدی صانه سن عالمه سلطان اولدی
دیدی شکر اولسون او قهار قدیر خصمنی قلدی بکون خاک حقیر
کوزوم اوکنده عدوم اولدی عدم ایلدی آخرتی ایکی قدم
یوله دوشدی بینه کم باد شمال قازدی قبرینی و آروب کوردی حال

حصنی گوردی منزآرنده اودم / گوزینه قاره گو اولمش عالم
قوتو شوکتی تغییر اولمش / زور بازوسی آنک زیر اولمش
کشتکیه اجلی دوراننک / ارقه‌سن یره گتورمش آنک
عدم اوخوسی گوزینی المش / الی ایاغی عملدن قالمش
خاکله سینه‌سی هموار اولمش / مار وموره دخی غار اولمش
انتقامن آلدی ویرمش بوجهان / ایلمش کندویی بی نام ونشان
چقروب باقنغه قصد ایتمش ایدی / کیتمله دینی آنک کیتمش ایدی
گوکلنه تکری بر قدری رحمت / رحم ایدوب الدی اول انده عبرت
دیدی چونکم بوکا قالمادی جهان / بکا دخی قالمیه بی شکو گمان
یتاجق سیرینی ایدوب فکر وخیال / آخرت حقنی آکا ایتدی حلال
یا الهی بکه غفلت ویرمه / غفلتو ذلت نفسه ویرمه
کلمسون گوکلومه سودای جدال / ویرمسون خانهٔ ایمانه خلل
بو سبه رو قولکه ویر انصاف / کبر بلکه کینی کیدر ایله معاف

اون سکزنجی مقاله اهل دنیا مغضوب اولیا اولوب تعلق مال ومنال واملاکی آنلرک آیینهٔ ادراکی اولدوغنی بیلدررر

ای گوکل مایل دنیا اولمه / مانع دولت عقبا اولمه
استمه مرتبهٔ دنیایی / باشنوکه المه قرو غوغایی

بادشاه

استمز ابو فناء دنیایی

پادشاهلر که یورر ایلر آچر … کونی هب زوالیله کچر

بر کون اولور که ایرر شور اجلی … خلقه جور ایلمه که ایرمز ایلی

کندودن خالی ایدوب آفاقی … هب قالور عرف و اضاوت باقی

عدل و داد ایتدی ایسه اولدی خلاص … ایلمزلر اکا محشرده قصاص

شوکتله خیل و حشمی ایله یورر … دلودر خلقی بنشینه و شورر

کثرت خلق مفید اولماز اکا … قالیر مقبره سنده تنها

دنیوی منصب ایچون ایتمز غم … که اوله عزلکه قادر بو جهان

اولمه اول مرتبه ایله خندان … اولدی سرورلره اوعین خدا

فیض حقی طلب ایت غایبدن … کلج بو معزول اولمجق منصبدن

یولده کم یوریه حیوان بشر … ستر خاقانلر جمشید بصر

خبرک یوقمی که نیجه شاهی اعلا … اولدی حشمت در و دیوار کدا

ویردی بیک تخت سلیمان باده … روزکاره نه دوبر دنیاده

کورکه اسکندر ذوالقرنین … کوردی عرض حیاتی عینن

طوتدیلر روی زمینی یکجه یل … آتدیلر زیر و زمینی منزل

دولت اول شاه که عدل الهی اولا … سوره دنیاده و عقباده صفا

اولمیه جود و سخادن خالی … عینه کلمیه دنیا مالی

مالنی کیمکه فراوان ایلر … وارث و حادث خندان ایلر

قالدرب دست دعایی هر بار / ایتمه کثرت مالی زنهار

اولمه عالمده محب دنیا / بو خبردر اول آیینه روی بقا

اولمسون کوکلکه هموار طمع / چوق زبان ایلمش آز طمع

مال دنیا ایله مغرور اولمه / مغل قارونله موصوف اولمه

نه تعلق که اوله املاکه / زنک اولور آیینهء ادراکه

اولمه دیوانه کبی بی تدبیر / اورمسون قید تعلق زنجیر

بو تعلق سبب ظلمت اولور / مانع نور صمدیت اولور

دار دنیاده اولان اهل هوا / اوینیان قوقلیه بکزر کویا

که اکا قوقلیجی اولور شیطان / ایدر اسرار مبیله خبر آن

کوزلرینی بوروب بوب غفلتله / اوبندر حالت کیفیت ایله

کمی بزلی زن عواد بولور / مکر ابلیسله رقاص بولور

بر تماشاده ایکن بر بنچه حز / ناکهان شوقه کلور القرض

کوستررب کورن اجل کل مهیب / ایدر بر شور مرتبه ده شکل عجیب

اختیار ایتمه بو طور اوامله / ایلمه بو موعظه ایله عملی

حکایت

وار ایدی دور زماننده مکر / بر دعاسی الاجوق مرد هنر

فضلله عالم و ربانی ایدی / کندنه دآن ایدی کرم کانی ایدی

پاک

پاك ايدی تا قلب يوق ايدی قطعا — ايتدوكی ذكر اوريا ضنده ريا

دل موشن كبی اول شيخ جهان — هر زمان ايلر ايدی طی مكان

قلبنه هر سالك ايله صحبت خاص — فاسد اندرسنه دل ايلردی خلاص

واردی اول شيخه بر اهل دنيا — ديدی ای كعبهٔ اصحاب صفا

بر دعا ايله كه اول رب مجيد — عمرومی دولتومی ايده مزيد

كلميه قلبمه كوكلومه غم — چوق اوله مال ومنالم هردم

سوزنی دكلدی ايتدی تنبيه — ديدی ای غافل وحيران سفيه

عمر اوزنلوغنی ايتدك چوق مال — ايلدك كندوكی شيطانه اشغال

وار ايمش سنده مزاج نمرود — دولت فانی عمر قلدك مقصود

اويكنوب مالله قارونه عجب — نه ايچون ايليين مالی طلب

يوري ابرام غليظ ايتمه بكا — بر دعادر ديدوكك جمله سكا

بو درر عاقل ايسك خير دعا — اولاسن پادشاه فقر وفنا

ايده سن مرتبهٔ فقری بتول — قلهسن كوكبهٔ طاعته يول

دار دنيايه كوكل ويرمه مدام — اهل دنيايه جنان اولدی حرام

جانب ذلته كتمه بری كل — ايله آيات وحديث ايله عمل

صحبكی خير اوليه نی قلمه طلب — حكمه بو مال ومناليله تعب

يا الهی بن اول عاصی زار — بزی هر كم كوره اولور بيزار

دار دنیاده ریاست قولیبوز	جمله جام کبی طوپطولو یوز
هر نه دن راضی اولورسک آنی	ایله بز قوللروکه ارزانی

اون طقوزنجی مقاله مال و منال انشاه نا داتی مضطرب الحال ایدوب موزخوده حالی و قیغوده امین ایتمدوکن بلدرر

قالدر اول پرده‌ٔ ای اهل غرور	دیده‌ٔ جانکی کم ایلیه کور
کیدر اول مالی که فکری آنوک	مانع ذکری اولامولانوک
صونمه دیناری فرنکی الره دست	کندوکی ایلمه تصویر پرست
سومه دیناری ایراغ اول سردن	اولما احباب بنی اصفردن
اقچه‌ٔ ایلمه درکیسه مدام	اولمسون مرغ دله دانه و دام
مالکه کوکلوکی قلمه مفتون	اولمه اول بارکران ایله زبون
دار دنیاده کوکل ویرمه اکا	که سنوک رغبتوکه حایل اولا
اولمه جمعیت مال مشغول	که ایدر حسکوی پریشان و ملول
کنج و مال ایله اولان اولدی فقیر	سن غنی نز اکلدوغک قالدی حقیر
اهل دنیانک اولو صوکی خراب	مال جمعی ایوزینه اولدی حجاب
لذتی موجب ذلتدر آنوک	دولتی باعث نکبتدر آنوک
کمری سیمی صقین قلمه قبول	مانع اهل تواضعدر اول
زاده‌ٔ سنکدر چونکه کوهر	سنک دل ولی ایدر آکه نظر

علو

عاقل اولان كثیه اولدی دلیل / قول الجنس الی الجنس یمیل
سیم و زر جمعنه كم چكسه امك / قره كوكلو اولور همچو محك
طمع اهلی كه كور ایلر كه آل / غصه دن لاغر اولور رشته مثال
ماله میل ایتسه نولا اهل عذاب / جیفه ء طلمی طلب ایتسه كلاب
مالی طور ایله نظر كاهكدن / یوری بو ماری كیدر راهكدن
مال چو قلو غنی ایدر زهدو كی آز / ایله بو جركی كوكلدن افراز
ایلمه مالو منال ایله سفر / كشتی ء مال محنت ایلر
قلمه سیم و زر ایله یوله هوس / منع ایدر خوابكی مانند مكس
سیم و زر آدمی اضلال ایلر / دایما مضطرب الحال ایلر
ایچه و ماله صقین اوله انیس / وار دو غنچه ایدر انسانی خسیس
كثرت مالو منالی انسان / ذاتنك خسته اولدی نشان
نكه محبوب اوله مقصود اولدر / نكه مقصود اوله معبود اولدر
ماله طابوب آنی معبود ایتمه / سنها كتدو كی یوله كیتمه
كیمكه المایه سوزمدن حصه / كتورر یوله آنی بو قصه

حكایت

قلدیلر ایكی فقیر الاحوال / كعبه كتمك ایچون استعجال
ایدوبن بیری بیرینه اكرام / اكلنورلردی بری بیریله مدام

بری بیر بنه اولورلردی رفیق … یوغ ایدی خوف حرامیدن طریق
ایکیسی یولده یوررلردی بی باک … انلره کلمزدی ایدی بیم هلاک
یولده یوررکن انوک بیری مگر … بولدی بر کیسه طلو سیمله زر
دیمیوب بولدیغنی آنی همان … کیسه‌یی ایلدی جانه کبی نهان
ایردی چون منزله لکن بو گنجه … اوغردی دردو بلا و رنجه
چکوبن خوف حرامیدن مدام … گوزنه ویره ایلدی اوخوی حرام
زر ایچون بکزی اتک زرد اولدی … جاننه کیسه بیوک درد اولدی
بلبل آوازین ایشتسه او فقیر … قورقودن صانور ایدی صوت نفیر
ایرسه گر سایهٔ مرغ پران … دوقنور صانور ایدی گرز گران
یولده بر وادی‌یه گلم گورر ایدی … صوکبی سیکه سیکه یورر ایدی
گیجه و گوندز ایدردی بر حذر … گوزلری گوزلر ایدی جای گذر
اول بری چونکه نظر قلدی اکا … دیدی بیچاره عجب نولدی سکا
بو ممیوب سن گوزکی انجم وار … صبح اولنجه اوتورورسن بیدار
صانلوبن باشک شغاجرخ مثال … جسمکی غصه و غم ایتدی هلال
سکا بر حادثه اولدی تحقیق … یوغ ایدی سنده ازل خوف طریق
گلسه گر بولمزه درشت بلا … یار غار اولور ایدک انده بکا
شمدی سن مضطرب الحال اولدک … الم و غصه یه پامال اولدک

الکم

اکه بو یوزدن ایدوب نیچه سؤال　　قلدی طعنیله آنی مالامال

بو عتابی ایشیدوب اولدی حزین　　غرض اکلادی سوزندن مسکین

کندوکندویه دیدی اول بدخو　　مال ایچون اولدررر آخر بنی بو

اولدوررصندی اودم کندوزنی　　اغلیوب طپراغه سوردی یوزنی

چقروب کیسه‌سنی صوندی اکا　　بیک نیازیله قیمه بکا

کوردی بو حالتی اول کان کرم　　نیه اوغرادوغنی بلدی اودم

کیسه‌ء الدی یبانه اتدی　　خرده‌ء دویدی یولونه کتدی

اکیسی واخی اولوب یوله روان　　کیرو اولکی کبی اولدی جهان

عزتوک حقی ایچون ای معبود　　فقرادن بنی ایله محدود

نه بنی قلت ایله آج ایله　　نه سنک غیروکه محتاج ایله

کعبه‌ء قلبومی نور ایله بنم　　عینم عصیانمی کور ایله بنم

یکرمنجی مقاله اراکک میداننک دلیری و دلاورلک بستاننک شیری اولان پهلوانلرک تعریف لطیف و توصیف شریفلرین بلدرر

دولت اول غازیه کم اراکک ایده　　باشو جاندن بچه سرورلک ایده

رآه مولاده ایده سعی جمیل　　نیار اوده کیره مانند خلیل

جنکه آغاز ایدیجک نیته کم شیر　　کوستره بر مغله نیزه و تیر

رعدوش نعره اوروب قلسه عیان　　یاغدوره عین عدودن باران

نیزه‌سی همچو عصاء موسی — اوله اعدا گوزنه اژدرها
طوغ ولم دوشمنه مانند بلا — دین یولنده آنلمش اوق اولا
اوقلری ایله دوشمن لری لش — قونه مرغان اولی اجنحه وش
قلجی آینه سندن اعدا — صورتی موتی گوره روز غزا
بال اچه جنکده مثال عقاب — نیز سینه دوشمنه مانند غراب
اید، دشمنلر ایله جنک و جدال — بیرنی بکلیه بنته که جبال
باشن اورنایه قوبه گرز کبی — قاچیبه قلّه ء البرز کبی
ضرب و حرب ایلیه وه حیدر وار — مرد میدان غضنفر فر اولا
ای اولان عرصه ء جنکک مردی — دکله بو پند صفا پروردی
روز رزم ایچره اولوب شیر عرین — قاشوکی ایله سپر کبی چین
دوشمنه قوس قضا کبی ایرش — تیر کبی تن اعدایه ایرش
ایله اصحاب کبی سعی بلیغ — اعتقاد ایله چالش بنتکه تیغ
ایکی دریا کبی ایکی لشکر — شول زمانده که مقابل اوله لر
مغفر و جوشنله همچو نهنک — ایله اول لجه ده اعدا ایله جنک
سر میدانده بولاشر مغفر — کوهده بنته که مهر خاور
جنکه غازیلر ایله آغاز ایت — بوری شاهنلر ایله پرواز ایت
کی صوقم فرصتی فوت ایتمه جهان — دشمنک جاننی آل ویرمه امان

رایکی

رائگی ایله شه عقله وزیر   سبز اول دوستکه دشمنه تیر
ایده کور پند خردمندی قبول   سوز سوزن کمی سنک اوستوکه یول
ار اولان طوغری سوزه قایل اولور   بو کوزل قصه ایله عاقل اولور

حکایت

وار ایدی عالمده چنده بر مرد   جنکده جوشن شکن واهل نبرد
قلیجیله دلیور غازی ایدی   عالمک مرد سرافرازی ایدی
عینینه کلمز ایدی آب حیات مماتک   صالر ایدی بر آلای دوشمنه آت
آتی اوکنجه قجردی اعدا   یل اوکنجه نته کم ابر سما
آه عاشق کبی اول مرد هنر   باشینه داقمز ایدی لوکلر
قلیجی کبی ولی تیز ایدی اول   فتنه وعربده انکیز ایدی اول
کمه نوک سوزنی کوترمز ایدی   کندوبی خلق ایله بر کورمز ایدی
اکا بر کسه اکر ایلسه لاغ   تو دوشردی نته کم شبنم باغ
بزغاد، بوره یوب اول بی باک   اهل کوکک ینجه سی قلدی هلاک
شوق قلدی اله شمشیرنی   اوکونه قتدی عدو لشکرنی
طوپ اولوب واردی اوسرداز رجال   یقدی اعدا صفنی قلعه مثال
صدی دوشمنلری اول میر غزات   ویردیلر مزدنه انک صلوات
کلدی بر عارف اکا قلدی نظر   دیدی بو اندوکی صنعه هونر

هنر اولدر که سکا بر اذنی / سوکوبن ایلیه بیک درلو ازا

آکه صبر ایلیه سن ارلک ایدوب / حالکی چکه سن وروی ولا ویلک

جانی ناری غضبه صلمیه سن / سن آنوک ایدوکینه قالمیه سن

سوکدوکندن سکا آنک نه ضرر / بکنز اول کلبه کلوب عوعوا ایدر

اولمسون عاقل اولان آکه ملول / کندویه لایقنی سویلر اول

بودر موجب عز و دولت / ایده سن الکا بر ایچه رغبت

التفات اتمیه سن سوزلرینه / قومیه سن آنی آدم یرینه

بو بهادرلغی ایدن انسان / رستم عالم اولور زال زمان

کاینات ایچره اولان مرد صحیح / خلقه خان اکه ایده کار شفیع

ادب و حلم ایله عار اهل اولور / دائما عرض و وقار اهل اولور

غضبی اولمز ایکن اره انک / کوتورر سوزنی هر نادانک

غضب اهلینی بلک کم کنیدر / حدت نفس محنت اشیدر

بن ضعیفوکی اثر کیار / نه روادر که اوله بنده غضب

سکه مخصوص در روی جلال / اکلامز کرچه آنی اهل ضلال

ایل سوزینه بنی صابر ایله / دین یولنده بهادر ایله

یکرمی بیرنجی مقاله وجود صلحایه جنود اهل معوانک مورث ونکبتی عاید
وراجع اولدوغی اجنده مهما امکن صلح اطاطده فرار اتمماسنا
وار وار جند اولدوغینا ملبدو ور

شهر عصیانده صقین قالمه قرار / منزل مهلکده در ایله فرار

اولمز اول شهره عنایت نظری / طوتقنور عابده عاصی ضرری

صحبت عاصی ایدر پاکی پلید / صهر رز وبله ستار سفید

جام ایچون سوکلکه یوز رستانه / مبتلا در مرضی عصیانه

مجرم مفسدک اولمه یاری / مرض معصیت اولور ساری

اختلاطین صقین قیلمه غرض / سکه ال و آره اولا اثم او مرض

صالح اولانه ویرر عاصی ضرر / محو اولور ماهه خسوف الیسه اگر

ظلمت ظالم اولور هیچ دخان / کوه وش مؤمنی ایلر پنهان

فاسق و نعره زن و مفسد و خور / بکزر او کلب عقوره که اولور

بکتی غیرلره راجع اولور / صلحا طاعتنه مانع اولور

ایتسه ایت کبی اولور اهل کناه / کلور اندن کنه ایله اکراه

صلحا اولدی شیئدن غمناک / باطلی اولمغ کبیدر جامهٔ پاک

چیق او یولدن که سنی اهل ضلال / مهملا ایلیه اولور مالامال

قلمه اول جای ماتنده مکان / که سکا غیردن ایرشه زیان

توبه اول منزله کم درد و بلا / ایده مالیله فنا لک نعما

تکبر شنک بویره و عنیدر عابد اولان / ایلیه عاصیه تعذیر لسان

اهل فسقی دوکه بولدقچه مدام / صیه کوکلونی انک شیشه که جام

بایدیره حدّنی اکثر یرده — یغه عزتینی انک هر یرده
تکبر ایتسنک دشمنیدر عاصی اولان — کوله بقمه یوزینه کورمه زیان
که سنک دشمنوکه بغض عوام — باقسه کولر یوزیله ویرسه سلام
قادر اولیدک او کناهی همان — اولدروب ویرمزیدک عمرکه امان
بکدر انلرن درجاتیله کلاب — که اکا بغض ایدنه اوله ثواب
کلسون اول عاصیه مذمومه بلا — که کناه اوله محبت اولمق اکا
عاصیلردن یوری وار ایله فرار — بو حکایتله عمل یوری وار

حکایت

دور موسیده خدای متعال — ویردی بر طائفه‌یه شومه زوال
اوغردی جمله‌سی خشم و خطره — مال قارون کبی کچدی یره
خلقه بو حادثه حسرت اولدی — سبب ذکر و عبادت اولدی
طور داغنه همان واردی کلیم — ایلدی حقه مناجات عظیم
دیدی ای عالم اسرار نهان — بنی بو سر کس ایدوبدر حیران
سندن ایرشدی بو جمهوره زوال — نه اولیدر سبب ای ذو الجلال
نیجه مؤمنلرو که ایردی قضا — اولدیلر اهل هوا ایله فنا
ایلمزسن بلورز آنی صحیح — کمینه ذره قدر ظلم صریح
جانب حقه دلی قلدی خطاب — کلمدی حضرتنه هیچ جواب

حکایت

حكمت اللهيله اول شاه جهان / اوكيجه وآردي نيازا چرخ همان
طور طاغنه اينوب بوز بكيبي / سجده ده قالدي همان طور بكيبي
روح پاك ايلدي عرشي مسكن / قالدي بو عالم سفليده بو تن
ايلدي عالم ظاهرده سكوت / اولدي مهمان خدا جبروت
وجد ايله خوابه وآروب بر ساعت / قلدي بو ملكك دنيدن رحلت
پنجه بيك مور كليكك في الحال / اوشريلير آيغينه موي مثال
پاينه سايه صالوب عسكر مور / پاي بوسيله اولوركن مسرور
بر عجايبني ابصردي ناكاه / امر تقديرله اول ظل الله
اوينوب دست شتر نقيله اودم / قاشدي پاي لطيفي محكم
بر نيچه مور ضعيف اولدي هلاك / بو خطا ايتدي كليمي غمناك
بو خصوص اولدي سؤالنه جواب / ذات پاكينه اننك كلدي حجاب
قدرتيله او عليم و قهار / هرنه كم ايلسه بر حكمتي وار
بزه عالمده دكلدر لازم / حقك اسرارنه اولمق عالم
خالق العالم اولان حقدر اول / جمله يه حاكم مطلقدر اول
كمسه لر قهرينه دافع اولامز / كمسه لر حكمته مانع اولامز
عزتي دولت انوك دولتيدر / حكمت و قدرت انوك قدرتيدر
يكدر اولكم بله نقصاني قبول / بوله مز كمسه انوك سترنه يول

باشڭه یاغه فنا بولسه جهان
ذره جه ایتمز اڭا سود و زیان
نه اکا طاعتمز منت اولور
نه گناه ایتدوکمز زحمت اولور
ای قمو عالم و قهار و قدیم
ای بنی آدمه غفار و رحیم
چونکه قهرڭ اودی بر ذره علم
طوتوشوب قاره کوڭول اوله عالم
بزه تقوی که عنایت ایله
منظری عین سعادت ایله

بیگرم اکنجی مقاله اهل تقوی فی القبح والملا خوف خشیت منزل معصیت وگناه و دلیل عزت وجاه اولوب حور شرف فتح ابدی وباعث دولت سرمدی اولدوغی اعلام و بیانی ایلر

بو ستم کار و سیه کارلرز
بر یوزی قاره گنه کارلرز
نه بنی دل ایده ز شرم حجاب
نه کلور کوکلومزه خوف و عذاب
مستوجب اولسه گناه اصلا
ذره جه کلمز ایمش خوف حیا
قید دنیا و نقوش عالم
مانع طاعتمز در هر دم
حالمز بنجه اولوردی مولا
ویرسه عصیانمزه کوره بلا
یا بهمه رحمتنی غفار بهار
قلمه شاهد گل عرض عذار
قورمسه خیمه سنی کوکده سحاب
یاغمسه یریوزنه قطرۀ آب
بتمسه قالسه نباتات جهان
منقطع اولسه وجود باران
نه دیه یاکه افندم عجبا
قورقموم اولدرکه ایده خشم و جفا
ایلر ایسه بکا بیک دورلو عتاب
بنا نه یوز ایله ویرم اکا جواب

ماجرایی

ماجرایی اکوبن اغلر ایکن — نار حسرت جکرین داغلر ایکن
دونسه چنبر افلاک هنوز — طوغمسه شمس جهان اولمسه روز
برقرار اولسه شتاء دوران — سرد اولان دلبره دونسه بو جهان
بزی کوزتمسه بو روی زمین — سنکسار ایلسه افلاک بزی
ویرمسه نار بزه حضرت حق — آه سوزان آتشه دونسه اوجاق
تا کهان جمله صولر شور اولسه — آی وکون جملکی بی نور اولسه
اهل عصیانی قبول ایتمه خاک — عاد قومی کبی بادا ایتسه هلاک
حقدن امر اولسه جلالیله همین — پشت ماهیدن اکر دوشسه زمین
عالمز اولور ایدی جمله خراب — قول کناهینه کوره اولسه عذاب
بنالر ایدوکس اکر ای مسکین — حق سنی ایلسه مردود حزین
کورمسه دیدهٔ عالم بینک — فتره رب قالسه دل غمکینک
سوزوکی سویلمزیکن لال اوله سک — ابدی منکر البال اولسک
صاغر اولسه اشیدرکن قولغک — نادر اولماسه قیامه اینجک
تنده امراض عجیب ایتسه ظهور — خلق ارسنده اولوردک منفور
آنی یاد ایله که محشرده خدا — صالحه رحم ایده عاصیه جفا
اوله غوغای صراط ومیزان — اغلیه عاصی کوله صالح اولان
کیمی لو عیبوکی یوزوکه اوره لر — خشمیله نار جحیمه سوره لر

جنته کیرمک اومرکن اولان
ایده سن فعر جهنمده مکان

کلکلر خوف ایده لم مولادن
هرکز ایرلمیم تقوی دن

شکر ایدوب رحمته ذکر ایده لم
جمله دن عبرت الوب فکر ایده لم

مرغ جانک نوله اولسه غمخوار
آشیان اولدی اکا خلقهٔ مار

غافل اولمه کوزکی آچ ارض وسما
اولدی کرداب فنا اوزره بنا

بوری اول حال جهاندر آگاه
تاکه همرآن اوله تقوی و الاه

ایله اخلاص ایله اذعان جمیل
که یتر ساکه نصیحت بو دلیل

حکایت

سابقا خشمه واروب بر قول
صو کتورر کن افندیسنه اول

دوقنور دستی سینه بر مست
دل مظلوم کبی اولدی شکست

دستینک اقدی صویی پایانه
سینه دن صانکه دل دیوانه

دستیده قالمیجق آب روان
روح سز بر بدنه دوندی همان

کوردی بو حادثه یی قول ناکاه
چاک ایدوب یاقه سنی ایلدی آه

اغلایوب دیدی اودم واویلا
بکا ایرشدی بلا اوزره بلا

نه دیه باکه افندم عجبا
قورقم اولدر که ایده خشم وجفا

ایلر ایسه بکا بیک درلو عتاب
بن نه یوز ایله ویرم اکا جواب

ماجرایی اکو بن اغلر ایکن
نار حسرت جکیرمدن غلو ایکن

کوردی اول قوللی بر اهل عصیان / یاشینی چشمه ایدوب قلدی فغان

ویردی بر دستی اوجندن اول قول / خانمو یاشن آقدوب اولدی ملول

غفلت ایله یوروی بن گمراه / ایدرین کوندزه بیک اول گناه

بکا تأثیر ایدوبن غیرتُو عار / قلمدم جرمم ایچون استغفار

بنم اول یوزی قره بندهٔ شوم / ذکر و تسبیح و عملدن محروم

کنار و نقصانتی فهم ایتدی تمام / قلدی اول بنده یه و آفر انعام

کوکلنه کیردی انک خوف و آه / بر داخی ایلمدی جرم و گناه

نور صدقیله وجودی طولدی / توبه و طاعته مشغول اولدی

عبرت آل سن داخی جانو دلدن / که دینور آلن آلور بر قلدن

ای اولان جملهٔ خلوقه پناه / اهل تقوی یه بنی قل همراه

عبرتم عینمی بر نور ایله / جمله عصیانمی مستور ایله

بکا قیل توبه و توفیقی عطا / و یر بو مرأت دلو جانه جلا

یکرمی اوچنجی مقاله من عدل له ملکه ومن ظلم هلک بیننده بونلر بر کافر منده اوکا
ارجمند بلند همت بلاده دور و قضاده مجبور اولدوغن بیلدرر

کیمده کم خوفی اولا عقبی نک / معتقد صانعم اولور مولانک

عادتی اولور آنک عدله داد / ایلمز کمسه لره ظلم و فساد

عادلک ایشی کر مدرهر دم / ظالمک عاقبتی اولدی الم

راغب العدل تقی و امین صاحب الظلم شقی و لعین

عادل اولنده اولور عصمت حق ظالمه اولدی بلاسی ملحق

عدلله بولدی جهان جمله نظام خلقی عدلیله ایدر کیمسه غلام

عالی عدلیله اولانلر بینا ظلمه سی ظلم کورر عالی بلا

عدلله گلشن اولور باغ بهار عدلله روشن اولور جمله بهار

عدلله دور ایدر افلاک برین عدلله ثابت اولور کوی زمین

جمله عالمک آسایشی در خالقک قولنه بخشایشی در

اولدور زیور تخت امرا اولدر روز چراغ وزرا

اولدر بال همای رفعت اولدر حال جماله دولت

عادل اسمینه شوکم فخر اولور جمله دن دولتی بالاتر اولور

عدلله قایم اولور جمله بنات عدلله زنده در موجودات

مؤمنک نظام اولور منظوری عدلدر عین شریعت نوری

عدلله وآدی ایدن حق و خصین اولدی آلام بلادن آمین

وزراجه ظلمت ظلم او مرا ابر کورر کندیه داغلر جبه بلا

عدلو داد اهل شکر سوزلو اولور کل کبی جمله کولر یوزلو اولور

اکابر اهل هنر وارسه اکر شاخ وش آکه تواضع ایلر

فلمه بلبل کبی مظلوم نغمه‌ساز کل کبی کوش ایدر اول یا که عیان

عرض ایدر عالمه بو بی حسناتن
گتورر آنی گورنلر صلوات

ایلدی خلقی ایله رام ایلر
دوکلور صاچیلر انعام ایلر

عالمك لعل بدخشانی اولور
جاهلاك آتش سوزانی اولور

معرفت اهلینه اسرارین آچر
کل عمری بو حالیله گچر

معتدل اولنه مانند بهار
جانو دلدن اولور اول گل گبی یار

عدلله روشن اولور ملك جهان
بیته کم جانیله جسمه انسان

رحمت اکا کم اولوب خلق لطیف
ایذا انجنمیه بر مور ضعیف

عدلله اول یوری مقبول خدا
نیلدی وکله او سلطان سخا

حکایت

پدر شاه شهید آن حاتم
یعنی دارا دارا امام لطف مآبم

عدلله ایتدی حکومت ایکن
فضلیله ایتدی خلافت ایکن

یولده بر سرهوله اول ذات شریف
باصدی بر موری برز ایلدی ضعیف

بولدی اول مور ایدیمز ایدی مرور
گتدی جسمندن انك قوت وزور

قالدی غربتده غریب بیچاره
اولدی احوالی زیاده دشوار

مور اچون حالی دگرگون اولدی
آجدی اغلدی محزون اولدی

خوف ایدوب موردن اول شیر خدا
دیدی یا بیك نازله واه بلا

صدرم اولدی اسف بو فعلومه بنم
نوله طاشلرله دوکرسم بدنم

بارك الله ذهنى خرده شناس | واقف اولدى اكه اول اشرف ناس
خاكدن كتوروبن شفقتله | الله الدى بر زحمتيله
قوينه قويدى او سلطان سخا | ايو اولنجه اكا ايتدى دوا
اول ضعيفك نه كوزل طالعى وار | كه نصيب اولدى اكا وصلت يار
اولسون اول درد و بلاخانه نصيب | كه اولا باعث درمان حبيب
لطف و احسان اولور جوره تعب | كه اولا مرحمت ياره سبب
حكمة الله ايله اول كيجه همان | دوشينه كيردى انوك فخر جهان
ديدى لطف و كرم و عزت ايله | حذر ايله يورومه غفلت ايله
ساكه لايقمى يورركن مسرور | ناكهان اينجنه سنده نه مرور
دلى تسبيحده ايكن بيباك | ايده يازدوكى آنى شرهويله هلاك
انى ايكن ميسر اى باب علوم | روز محشرده اومور مظلوم
حقنى استيوبن حيرت ايله | يا پوشه دامنوكه شدت ايله
بو كلامى ديدى اكه چو رسول | خوف ايدوب غايتله اولدى ملول
بو ملالتده ايكن كبر و نبيه | شاد و خندان ايدى او عالى نسبى
ديدى اى يار كزين اول مسرور | التماس ايلدى حقدن سنى دعو
ديدى يا رب بو عمالنى وفا | قصد ايله ايتمدى بو ايشى بكا
ديلرم كم اوليجق روز حساب | بنم ايچون اكا هيچ ايتمه عذاب

الله

الله الله زهی سرّ عجیب … اسرار الله سوز شور غریب
ای فلان عادله احسان و عطا … ای ویرن ظالمه بیک دردلو بلا
هم منظور اولوا الابصار ایت … عادل اولانلره خدمتکار ایت
ظالم اولنلره ویر جمله فنا … لعل دلبر کبی قیل ناپیدا

بکرمی دوردنجی مقاله ظالم آثم دنیاده منفور و عقباده مقهور اولوب عذاب جحیم و عقاب الیم لایق و ارزانی اولدوغنک بیاننده در

کون کبی بو بحث اشارتده عیان … بو حدیث نبوی اولدی بیان
خلقی رنجیده ایدن عالمده … کندو جگر رنجیده اولور صوک دمده
مشغول زمانکم اوله حشر بپا … کورر جزینه کوره خلق جزا
ظلم ایدن ظالمه اول حین و قدم … توبره مور کبی خور و حقیر
ایاغ آلتنده قله خاک مثال … ضعفدن بولمیه گفتاره مجال
متشکیلری فریاد ایده لر … جمع اولوب حضرت حقه کیده لر
بو بود کودیدی حکمه خدا … قابلیت اوله یا بشمغه یا
هر طرفدن دوته لر دامننی … سوریوب نار ایده لر مسکننی
نه روا بلکه ایدوب ستمی … اختیار ایلیه سن بو آلکی
دار دنیاده و عقباده مدام … اوله سن ظلمله منفور انام
ظلمله ایلمه ایمانکی پاس … که کتورمز لکه بو آق لباس

ظلم ایدن کمسنک ایلیش صفت ظلم اولور بو بینونه طوق لعنت

ایلیوب سهو خطا ایله گناه ایلمه نامهٔ اعمالی سیاه

حذر ایت تا که کشی به آسا ندر آدم اولانه هنر احساندر

شول سرایی که هزاران اوستاد بنجه ییلده ایدوبدر آباد

هر کشی یقمغه قصد ایتسه اگر آنی بر دمده ایدر زیر و زبر

یقمه دل کعبه سینی ای غافل یاپامزسن بنجه آیو بنجه ییل

بر امرلیق ایدن ایلک بولمز آخرنی عاقبتی خیر اولمز

ظالم اول خار بلایه بکزر که کورن اندن ایدر خوف و خطر

دل مظلوم یقر نار کبی پای بشر دامننه خار کبی

ظالم اولان کیشیدن اولمه وفا ویرمی خار مغیلان خرما

قلزم رحمت رب المتعال ظالمی طشره آتر خار مثال

صحبت ظالم ایدر کوکلی تنک پاکی ایلمه اول خار ایله لنک

جور ایله نه کم عقاب بلا اوزادر آدمه منقار جفا

بزه یه وار ایسه قان ایلر خلقی رنجیده و گریان ایلر

ظالم اولن کشینک آخر کار خار کبی اولور دریئ نار

قلبک آینه سینی صاف ایله دکله بو قصه‌یی انصاف ایله

حکایت

بولده بر کون ایدوبن جور هجوم — دوکدی بر عالمی بر ظالم شوم
باقمدی معرفتنه قطعا — طالع بختی کبی ایندی ازا
ایلدی عاروی جلا ایله جدال — بره دیدی یوزونی سایه مثال
جهله شر و غوغا قلدی — عالمی خلقه تماشا قلدی
عرضنی خاک ایله یکسان ایدی — دین ظالم کبی ویران ایدی
قلدی دلبندنی خاکیله سواد — آق کل پیر اغنی سنه که بار
کل کبی جامه سنی ایلدی چاک — ایندی بلبل کبی آه نی غمناک
دوتوب اللهه توکل ایلدی — ظلمنه صبر و تحمل ایتدی
قالدی بو کلشن عالمده ملول — بوینینی بوردی بنفشه کبی اول
اولدی سوسن کبی اندامی کبود — ایلدی آه سماواته صعود
کوردی اول ظالم بر اهل الله — دیدی ای عاصی مردود آله
سوزومی دکله تهور ایتمه — ظلمله نار جحیمه کیتمه
وارسه بر باغه اکر بر باغی — یلا کبی سیر ایدر ایکن باغی
دست جور ایله بولوب کللرینی — پایمال ایلسه سونبللرینی
باغبان راضی دکلدر ابدا — که ایره باغنه بو رسم بلا
معرفت اهلی اولان ای کمراه — اولدی مضلیله کل باغ الله
صانعه کم قابل اولا اول باری — پایمال اوله کلی کلزاری

عالمه ظالم شوم ایتسه زیان
ظالمک اولدی هلاکینه نشان

حفصه تی اولیدن اول قادر پاک
قلدی اول ظالم بی دینی هلاک

ظالمی صاینمه ایدر خلقه خدر
صدری هر کیشی کندو به ایدر

دوکسه مظلومی اگر بد خصلت
کمنز و اعضاسنه ایلر زحمت

سوکسه بر اهل دله بر احمق
نفسنی ضایع ایدر اول الجق

کیمکه بو قصبه ده سوکمک ایشیدر
نه در ایسه کبر و آنی ایشیدر

جور وکه شول کیشی کم ایده سکوت
کمی صقین ظلم الین ایدن کبر و طوت

آدمی غرق ایدیجی بحر روان
قلمز اظهار صدای جریان

شول آقر صو که ایدر صو تو صدا
صانمه کم ایر کوره انسانه خطا

عینی عالمدن آقر اشک روان
خانه ظالمی ایلر ویران

ظالمک صوک اوجی سورجر آیغی
سو بنور کوز یاشنی ایله اوجی

اجلی بر کون اتک باشن آلور
کندو انجق عملی ایله قالور

بزی یارب خطادن صقله
ظلمت ظلم و بلادن صقله

ظالمی کندودن آگاه ایله
عادل اولناه همراه ایله

حالمز ساکه اولوبدر معلوم
عصمتوکله بزی ایله معصوم

یکرمی بشنجی سؤال سعادت شهادت هدایت الهی و بشارت دولت نا
متناهی اولوب لیحساب ولی عتاب موجب جنت و سبب جنت اولدوغن بلدر

نیه بکزر دیمه سکا که شهید ‌ ‌ ناکهان قدره ایدوب عید سعید
بیدی اقلیمك اوله سلطانی ‌ ‌ بحر و برده یوریه فرمانی
تختنی صاتکه سلیمان نبی ‌ ‌ ایلکه کوروب ایده عیش و طربی
تنکم یوسف ملك کنعان ‌ ‌ چیقه زنداندن اوله شاه جهان
کوتوری عالم اوله محتاجی ‌ ‌ اکا باقی قله تخت و تاجی
اولیه سلطنتنه پایان ‌ ‌ اسمیه کلشننه باد خزان
خضر وش ایچمش اوله آب حیات ‌ ‌ کلمیه خاطرنه خوف ممات
فقرنی ایده غنایه تبدیل ‌ ‌ ایرشه حقدن اکه لطف جمیل
جمله‌دن اولسه مسلم ذاتی ‌ ‌ بکه سلطانلغی اولا قاتی
چونکه جنت قوسین اچه خدا ‌ ‌ جمله‌دن کیره او کردی بدا
ابدی کوریه هم صور و حساب ‌ ‌ نه عذاب و نه عقاب نه عتاب
نه یوزینی کوره منکر و نکیر ‌ ‌ نه قیامتده چکه درد کثیر
نه سؤال ایچون ایره اکه ملك ‌ ‌ نه صراط ایچون ایده انجه جبال
کوزك احدوغی کبی جمله شهید ‌ ‌ کندی اوزینی بوله جنتده سعید
برکون اول بدر وفا شمس ضحا ‌ ‌ یعنی کم احمد و محمود خدا
کل کبی اچیلوب فصاحتله دهان ‌ ‌ شهداء مرتبه‌سین قلدی بیان
اول شهنشاه اولو الالبابی ‌ ‌ دکلدی حاضر اولان اصحابی

هر بری ایلدی مولایه سجود | قلدی صوک دمده شهادت مقصود

ایتدی چونکه هر بری بو سمته دعا | مستجاب ایتدی دعاسین مولا

عاقبت اولدی بو نسنه سبب | حق شهید ایتدی دعا ایدنی هب

چونکه نقل ایتدی رسول ثقلین | اختلاف ایتدی بوزلدی ما بین

فکر فاسدلر ایدوب نچه بلید | ایلدی حضرت عثمانی شهید

ایرشه بلکه آنک شفقتنه | سبب ظاهر اوله رفعتنه

اجتهاد ننده کیمی ایتدی خطا | اولدی اوزیاده عداوت پیدا

نچه سی سهو ایله کردی قانه | اویدی فرزند ابی سفیانه

بعضلر آنی ده کمراه بیلور | جمله‌ده بیکره کنین الله بیلور

کیمیسی سلطنت ایچون محضا | ویردی قلبنه حسینک اغوا

دوکدیلر باشین اوخیر الآلک | کسدیلر باشین اوخیر الآلک

بیدکر کنکرهٔ سلطنتی | یقدلر غفلت ایله آخرتی

ویردلر خرمن عمری یاده | قلدلر ظلم صریح اولاده

حکایت

بر کیجه ذوق رفاهیتله | شوکت و عزت و هم دولتله

اوریکن او کرم کان حسین | دوشنه کردی رسول ثقلین

چاریاری بله یاشنده ایدی | طفله ذات شریفینه دیدی

وقتدن

وقتدر کل بزه ای نور بصر
ایله بو عالم علویه نظر

که بودر بند فنادن الان
قل بو صحرای بقاده جولان

کورمیوز آنی سکا شیمدی روا
چکه سین عالم فرقتده بلا

غرق اولوب حضرت حق رحمتنه
بر کون اول کوردی ایرشدی وصلتنه

پشته و مشهدکی ایله حصار
کورا ایدر عین عدوی بو غبار

قلعهٔ مقصود که دنیای حجاب
اولدی بو جیفه سزاوار کلاب

امو کر ایلمسه خلقی محتاج
قودی باشن غریبندن تخته تاج

لکه در جامهٔ عاشقده حیات
اسمن اوله کیم اهل نجات

قو یوس آنی شهادت آبی
قوا چلسون سکه جنت بابی

جانه بو بار کران اولدی بودن
کیدر اول بار کرانی سندن

اولدی بر دام بلا قید وجود
ایله اعلای معلایه صعود

کوردی اول لحظه رسولك کوزی
جان قولاغیله اشتدك سوزی

حقدن ایشدی عنایت نظری
اکا دم اولدی شهادت خبری

اوکوسندن اوشوب ایلدی آه
قلدی اولادینه حزنیله نکاه

خاندانینه اول سلطان جهان
کوردکی واقعه ایتدی بیان

ایدلو آتشی سوزنده اولدی
هر بری ناله وجیه ایلوب اولدی

اوسحر طاس سپهر دورك
ایلدی سرخ شفقدن طولی قان

کوکبی عکس دم آل رسول — قلدی آیینهٔ افلاکه حلول
شفق ایچنده عیان اولدی هلال — قان ایچنده نکسه تیغ رجال
خسته اولدی فلك پر عظمت — یوزینه کلدی شفقدن حمرت
کوردن حمرتی روی فلکك — قانلو یاشی ایدی کویا ملکك
صانکه کوکلکنی چرخك اول آن — اولدی پیراهن یوسف کبی قان
پرده بو ظلم صریحی کوزیجك — کویا یاشینه اودی یقدی فلك
بو کون اول کون ایدیکم خیر الآل — ایتدی اعوان یزید ایله قتال
اوچدی بو کلشندن بلبل کبی — فارغ اولدی الم دشمندن
کلدی برقاره خبر ویردی صبا — یاسمن اولدی بو غفلتده دوتا
کوك صرندی باشنه سوسنلر — کوشهٔ ماتم ایدی کلشنلر
هر چمك عالم حیرتده ایدی — الم و غصه و محنتده ایدی
سنبل اولمشدی پریشان احوال — نرکس قرالمش ایدی غنچه مثال
درد له اغلر ایدی بلبلر — یاقه سین چاك ایدر ایدی کللر
غنچه لر درد له دلبسته ایدی — بادامسته یور خسته ایدی
ایدوب غصه و غم کندویه کار — النی دیزنه اوردی چنار
لالهنك کوکلی قارارمشدی قمو — نرکسك بکزی صارارمشدی قمو
سرو آشفته ایدی ماتمدن — بوینی بوردی بنفشه غمدن

یره سوب

یره سودوب یوزینی آب روان   دردلە اغلوب ایلردی فغان
بویلە کلشنە ایدنجە هجوم   اولدی اول شاه شهادت معلوم
خاطر عاطرینە کلدی ملال   دیدی احبابنە اولحالدە آل
جانمە ایلدی وارد تجره دخول   حسرت وصلت احباب رسول
یارلیلان باشمزه کلسم کرک   اجل اوقوسی بزه الصم کرک
کلوکز شغل عوامی قویلوم   نقش اغیاری کوکلدن یولام
ویره لم عشقلە باشی جانی   اوللم حق یولینە قربانی
شهدی بوده اعدا ایده لم   جملە موذ دامانە کیدەلم
چار اضداده قادن قچالم   جانبی ملک بقایه کوچلم
کوردمسون دیو عدو بزی کار   چکلوب مقرمیه بر دیوار
وارەلم جای ایدەلم اوحرمی   کە اکابصمیە دوشمن قدمی
آنده بو رسمه جواب ایلرکن   کلدی کوردندی جنود دشمن
موج دریای بلا ایتدی علو   کربلا چوره سنی الدی عدو
اکا تسمن نفر اصحابی کزین   اولمش ایدی بو قتال اجره معین
انلر کلە بلە اول کان علوم   ایلدی دشمن آلایینە هجوم
آخرت حقینی ایدوب جملە حلال   قیلدیلر دشمن ایلە جنک و جدال
شاه مردان امام الحرمین   یعنی سلطان سلاطین حسین

اله الوب قلجن زال مثال / چالشوب ارکله قلدی قتال
ایلدی عسکر اعدا اقدام / دوشمدی یتمش نفر اصحاب تمام
یالکز قالدی همان نسل رسول / صندی آخر دل عاشق کبی اول
اوشدی اول شاهنک زاغ بلا / اجدیلر وستنه منقار جفا
اوردیلر قدزبا سینه بتر / قلدیلر سایکبی زیر و زبر
کلدی اول شمر لعین مردانی / قانه غرق ایتدی قفادن آنی
یاندی عشق اودنه اول آل علی / دم اقوب چقدی قفادن جانی
کلدی اول جامهٔ کلکونی همان / ایلدی سرعتله عزم جنان
اولدی اول شاهد حق انده شهید / کندو اوجاغنه صوقویدی یزید
نوله اولدیسه اولوب کل کبی دین / قانه غرق اولسه سر چشم حسین
کرسه سر سورهٔ مصحف کتر / یازیلور سرخله اول منظر
صوکی بو آجینک اولدی طتلو / کندوینی فردوسه ایلتدی طوغری
قفس تندن اوچوب طایر جان / شاخ طوبایه واروب اتدی مکان
صولدی اول کلشن آلک وردی / دوشدی اصحابه آه او دردی
کندویه اولدی میسر جنت / قالدی عشاقنه داغ حسرت

امر تعدید

امر تقدیر خدا بولدی وجود | قلدی بالایه دعاکبی صعود

روح پاکینه مدام ایله دعا | رحمت الله علیه ابدا

هر کشی اهل سعادت اوله مز | لایق عز و شهادت اوله مز

کیمه کم حقدن اوله لطف و عطا | سبب عزت اولور دشمن اکا

ای کرم اسی خداوند مجیب | شهدا مرتبه‌سن ایله نصیب

بکا صوکی دمده عنایت ایله | زادمی شهد شهادت ایله

شهدادن بنی ایدوب معدود | مسکنم ایله مقام محمود

یکرمی التنجی مقاله الی جهة الدینیه لا من جهة اللطیفه موضحنجه تعریف لا آل صالح و صادق اولوب آل صالح وکاذب لایق دموافق اولدوغی بیدر

جانو دلدن اولکز صدقله قبول | اکر کم اوله صحیح آل رسول

آل اودرکم اوله خیر الآل | اولمیه نقص اولوب بدافعال

عمری جمله کچه طاعتده آنوک | دال اوله قدی عبادتده آنوک

آل اولان مایل نقصان اولمز | خلقتی موجب عصیان اولمز

سجدی مقصد اقصی ایلر | سنت احمدی اجرا ایلر

اولسون اول آله همیشه صلوات | که ظهور ایلیه اندن حسنات

اولدی آل اولنه رمز و تنبیه | نکته الولد سر ابیه

اصل و نسبی انک کم اوله پاک | ایلمز پرده ناموسنی چاک

نور زهد ایله اولور اهل حجاب / جرمیله اولمز انک حالی خراب
نیجه اوغلان ایلسه عیش و طربی / دیمه کوز آکه صفیم آل نبی
ولد نوح بنی یه مطلع / لیس من اهلک دیر حضرت حق
پدری سوز بنی و تماسه ولد / آخر ایلر آنی مردود ابد
صانمه ای آل هوالی که رسول / ایده مردود اوجاغی مقبول
خو بلوغ کسب ایده مز لفظ ضلال / کرچه وار انده الف لامله آل
آل کاذب اولمیز حقه بعید / هیچ عزما و یره سنی شاخ بلید
فنی مهدی کبی بر اهل عراق / که ایده صادقی کاذبدن ایراق
صورتی اوغروسنی نیجه تا سیوم خر / حیله و آلله آل اولمیوم او هم
بیشیلوم آلت عنوان ایلر / یوم بیره کندویه بهتان ایلر
وار دوغنی بیرده تفسیر ایلر / یدی جدینی تذکر ایلر
خاق آراسنده ریاست کوزدر / کبر ایله عرفو اضافت کوزدر
هیر بنلی بیراغی اولان اشجار / اولامز لایق صحن کلزار
حسن یوسفله عذار معیوب / اوله مز حضرت یوسف کبی خوب
جعلله آل اوله مز هر کمراه / لعلله بر اوله مز سنک سیاه
کبر حو اول صورته ای اهل ریا / که سکا حرمت ایدنلر ایده خطا
اولسون اول عاصیه حقک غضبی / که اولا فعل کناهک سببی

خرده ابتز اولور اول کیشی اکر | بو حکایت اکا ایتمزسه اثر

حکایت

قره قرغا کبی بر زنکی دون | اولدی بغدادک ایچنده مجنون
جسمی دون یارسنه بکزر ایدی | دشلری صانکه انک اختر ایدی
تار و مار ایدی صقالی هر بار | سنه کم ظل ظلیلی اشجار
صورتا کرچه که انسان ایدی اول | معنیده غول بیابان ایدی اول
جهره سنده کوربنزدی ایکی عین | کیجه ده همچو قران نحسین
رطب یابس ایدردی کلمات | کاه اولور سویلر ایدی رمز و عبارات
کائناتک قره سی اولمش ایدی | شهره آتی آنوکله بولمش ایدی
قلمغه حضرت ماهونه سؤال | واردی برکون اوکنه سایه مثال
بر عصاسی وار ایدی الده آکه | قلدی سلطانک اوکنده عجله
دیدی بن حضرت موسی اولدم | مظهر رحمت مولی اولدم
بکا اکرام ایدوبن رب کریم | بنی قره طبعلر اغنی ایتدی کلیم
غرق ایدر نور تجلا بدنم | منزلم طور درشمدی بنم
سوز ولی قلدی بو وجهله تمام | دیدی اندن بکا اول شاه بنام
ددی ای مسخره سی دورانک | ید بیضاسی اولور موسینک
سنک ای زنکی شوم و ادنا | صورتک کبی الک اولدی قرا

بر وکل کار خطائله صواب
بلبله صانمه مثال اوله غراب

مزه بوز یومق ایله آغ اولمز
سنک خاراک ایچی باغ اولمز

خلقه فرعون ایدوبن سحر فسون
تکبر ایله دعوی ایتمه اندی ملعون

ایتمی عصیانو فا ایدی مدام
آنک ایشینی کلیم ایتدی تمام

سن کلیم دیو کلدک چو بکا
بن نه عصیانو فا ایتدم اولا

ظلم و جور اولمیدی دهرده ایکی
شاه عادل بیلورم کندومی بن

باشیله طولدی آنک ایکی کوزی
عبرت اولدی اکا دیوانه سوزی

زنکینک سوزنه قالوب حیران
آخر ایدیجه کلامینی همان

کیرو ماموننه دیدی اول نکی
سعی یلمز بو سوزی هست و نکی

دو طوبن شوکت افلاکی
کوکلره ایردی سر ایک طاقی

جمله فرعون خوی دوتمش سن
سنت احمدی یا اونوتمش سن

بکا موسی لوح ایدرسم تولەبن
که سنی کبر و غرور اتدی وطن

سوزی بو وجهله آخر اتدی
کلدوکی جانبه طوغری کتدی

حق سوز انسانه ولی آجی اولور
اهل انصاف اولانک تاجی اولور

یا الهی دلمی ذاکر قیل
عیبمه کوزلریمی ناظر قیل

کیده رب دلده اولن تقلیدی
خوب حالی ایله بکا توحیدی

وجه معقوله بنی قایل قیل
کوکلمی طوغری سوزه مایل قیل

ریکم و بیر

یکرمی بشنجی مقاله رافضی مؤمننك غایت حماقت ونهایت اهل سنت وجماعت ایله عداوه دنیا اولدوغنی بیان وعیان ایدر

رافضیلر عقل لا یفهم اولور / جاهل و مبتذل عالم اولور

معرفت رفضله جمع اولمز ابد / رفض اولور رافضی دونسنده

رافضی نفسی هواسنده یلر / رفض و الحاد فضاسنده یلر

کسمز کندوی معتادندن / دوغری وسعت الحادندن

اولور اول بودمه بیقلو اکثر / اصلو اغزینه ایکی دم خر

آغز کوچکه آنك صقلی / قادرینه نامه زهد و عملی

سنیه دوست اولمز دائم / ابدی دیکوده نایت اولمز

وجه معقول الزام اولمز / کندوده فکر فراست اولمز

صلحا قسمنی سومز بدخو / طوغری اولنم اولور اوغری عدو

هر زمان حق سوزی ایشتسه فجی / عمی اکا دوغنا دیله کجی

سنینك هر سوزی قوانزاولور / رافضی رفضله شیطان اولور

غرق ایدر چاه جهالت آنی / حرق ایدر نار حماقت آنی

اولور ابلیس لعینه امت / ایدر اصحاب رسوله لعنت

دونر اول لعنت اکا راجع اولور / لعنتی رحمتنه مانع اولور

هر نه سین ایمکله قسم کلیه / صانغم کبر روان اولدی جواب

ایدر اصحابه همیشه طعنی — سور اول رسولی یعنی

علویم دیو بیچاره مکر — جاننی آتشه سوزانه اتر

رافضی بکزر او خنزیره همان — خرلی اولمز اکا عالمده اویان

یعنی شرعیله مؤبد اولمز — بند پندیله مقید اولمز

سوکر اصحابه ایدر جنک و جدال — بولدوغی هرزه‌یه بر خوک مثال

مجسم اولور اکا جای طاعت — اوکره نور وسعته خیر بو صفت

دیش بلر قیلمز سنیلرک اول — ایشلدی اولور آنک نامعقول

ملحد اولنلر اولور یاردی آنک — کبر اولور کبری خیریدی آنک

قاره جنکانیه بکزر ملحد — کمر اولور اهل ضلال او مفسد

نه کتابی وار آنک نه سندی — یوقدر الحاده دلیلی ابدی

دور اولور تیمش ایکی ملتدن — خالی اولمز ابدی نکبتدن

میم ملحدده اولور ضمه مثال — یومرق الته بولور باشی زوال

اعتقادنده اولور نا معقول — عالمی حق کبی باقی صنور اول

جمله موجود اولنی حق اکلر — جمله‌ی واحد مطلق اکلر

فیله بر مرد ضعیف اولسه سوار — صانور اول فیلی قضا و کهار

موردک اما خبری یوق هرکز — اولدی اول کندیکبی بر عاجز

خلقه بر هیئتله ارض و سما — مور ایله فیل کبیدر کویا

حق بودر

حق بودر عین عدمدر عالم   بو قدر اول آینه روی قدم

ملحد اولنلره اوله همراه   دوست ایرمه نعوذ بالله

خلقه بو قصه تنبیه ایله   عمل صالحه توجیه ایله

حکایت

مگر بر اولو خواجه شروانده   ایلدی بر نوکری خیلی ضرر

خواجه‌یه ایتدی خیانت نظرین   الدی اوغرلادی بر کیسه زر

یل کبی بر طرفه اولدی رواه   ارادلنجه کبی غیب اولدی هاتف

خواجه بو فعله براز اولدی ملول   جقدی بازارلك ایچنده دیدی   اوله

ویره‌یم جمله او کیسه زری   کیمکه طوتوب کتوره اول نوکری

بو خبر اولدی چو مشهور جهان   کتدیلر هر طرفه پیر و جوان

طوتدیلر اول نوکری آخر کار   کوزنه ایلدیلر عالمی طار

ویردیلر خواجه‌سینه اول نوکری   بله یانجه او کیسه زری

قزدورب آتش التونلری حرص   بصدی بر برتنه ایتدی غضب

یقوب اول نوکری تا سر و پا   بدنن ایلدی تمغا تمغا

طغرا اولدی وجودنه نشان   جسمی یانوق اشفه دوندی   همان

دیدیکم بوغم ذریقدینی   لایق اولدیکه یقه شمدی سنی

الدی اسبابنی ایتدی عریان   نوکری ایلدی عبرت دو جهان

بو ینقلرله کوزکین امکرق ... بولده بر چرخ اشقه اتدی نظر

اتلوک کوردیکن بو صاغ یری یوق ... بغزینک باشی کبی داغلری چوق

ایلمش هر بو سی ترک دیار ... کندی جسمی کبی یانغلری واد چوق

هر بری مفلس عریان اولمش ... الم دردله کریان اولمش

اشقک برینه لاغیلر نوکر ... دیدی ای طائفه بدکوهر

سز دخی بلکه اولوب اهل نفاق ... اولدیکون خواجه کوزه عاصی و عاق

اولمسه سیزده اکر خاینلق ... جمکز اولمازایدی بویله یانق

کورمیدی بو امرلقده سزی ... صویوب قومزایدی جمله کوزی

واقعا خواجه سنه خاین اولق ... اول اشقه دکر ایدنسیز جهان

نه نماز ونه عبادتده اولور ... متصل جرم وخیانتده اولور

بیلک اون ایکی آیی اول احمق ... اوکرا اون ایکی اماملی انجق

نه ایمان نه دوکن ادراک ایلر ... دفضلا غزنی ناپاک ایلر

طاشی نه فضیله ملوث قلب ... ایجی الحاد ایله پرشور و شعب

ای خداوند جهان قادر پاک ... فرقه ضاله سنی ایله هلاک

ملحد و رافضیم و یرمه و جهود ... بو جهانده دخی ایله مردود

غرق ایدوب آنلری دریای غم ... ایله تبدیل وجودین عدم

یکرمی سکزنجی

یکوی سکزنجی مقاله یوف الجوف بیانه مقتضا سنجه شان عصیان انسان عین عارفه عیانه اولوب عاصی بدنام ومذموم خاص وعام اولدقی عین اعلام ایلکه ذکر اولنور

عین معلول کبی ای مسکین | اولمغل علتله پرده نشین
علتله دیلنلو هر بار | جان ویرر مخنتله اجرکار
اکریلر اولدی پریشان احوال | یوقدر طغریه دنیاده زوال
طغریلق ایکی جهان دولتیدر | هر کیشینک سبب عزتیدر
خام وش طغری اولن عاشق دار | طغری یوللر کوزه ده منظر اولدن
ایله اخلاصی الف کبی مکان | تا که باش اوزره طوته امن و امان
خلق اراسنده صداقت ایله | مستقیم اولمغی عادت ایله
استقامت او حصاره بکزر | که اولا جانبی اعدایه سپر
مستقیم اولنی اول حصن حصین | ایلدی جمله بلالردن امین
طغریلق غیله ایلدی آدم اولان | او حصار ایچره الف کبی مکان
کیشی کم اولدی علتله تباه | کندویه اچدی بلادردینه راه
کیم اوله باغنه کبی ای بی ادراك | دامنك خار ضیافت ایده چاك
حیله کار اولنه یولداش اولمه | ایلره علتله فاش اولمه
اکری کورسم بنی طغری اولان | قتی پایلدانتکم تیر روان

حيله دن خاطريني ايله اراق — نيلر اول آيينه ده كرد نفاق
كوكسوكي كي يوزي مانند سحر — ويرمه علتله دلو جانه ضرر
طوغرولغيله يوزي تير كبي — ايله كسكينلكي شمشير كبي
صادق اول صبح كبي اي عاشق — اولادير سكه يوزيك اغ النك احوق
حيله و مكر و خيانت مثلا — عاصيم اولدي بلا اوزره بلا
بو مثلدركه ايدن كسم بولور — دائما خاين اولان خاين اولور
اير شوب اكه خيانتله ملال — يلدزي د وشكون اولور مثال
خوسوزه شكلي شهادت ايلر — خلقه اظهار خيانت ايلر
اوغرينك يلديزي اولمز هر كز — خلق ايچنده يوزي اولمز هركز
صررو ديكزي اولور قدري هلال — اولور اكسكليكنه استدلال
نصوح ايلمز ايجابا مهر لماه — طتلودكه اولور يوزي سياه
واردر علتي جز جكده مكر — كوني كون نجه زوال ايله كچر
صادق الوعد اولنم يار اولكي كور — نفس مكاره جفاكار اولكي كور
شوكه اصلا چه كلور غابده اولور — صورتي سيرته شاهد اولور
يوزي قل نامه اعماله نظر — حرفي علت وارسه آني اكيدر

كي صقال

کی صقین تهمتله اولمه بنام — کندوکی ایلمه مغلوب انام

منصب آخره اولماغه قیریج — حیله وفتنه لری قورمه کمین

صوککی خیر اولمادی حیله ایده‌نگ — سر کرشتینی ایشت بیره زنگ

حکایت

خلقه بر بیره زن بد افعال — روز و شب ایلر ایدی حیله و آل

دردی غم قلمش ایدی اقرانی خم — نته کم بیره زنا چرخ الم

کوسفندیله اوی طولمش ایدی — صاکنش بر نخ حمل اولمش ایدی

صاغیلوردی بنچه بیک گاو غنم — حاصل اولوردی اکلمالو درم

سوده صو قاتیجی صانم ایدی — حقه بار او بر ایش ایتمز ایدی

ناکهان بر کون اولوب امر خدا — ابر بارانله نقش اولدی سما

نته کم ناله و آه عشاق — رعد و برق ایله بر اولدی آفاق

دلی عاصی کبی اسر جمله جهان — قوارب یاغدی زمینه باران

سیللر خانه سنی ایلدی چاک — جمله‌سی مالکلی اولدی هلاک

مسکنی سیلله اینک طولدی — قلب نادان کبی ویران اولدی

بای ایکن اولدی فقیر و بوخسول — شادومان ایدی ولی اولدی ملول

کیجه و کوندز ایدردی ناله — کوردیکم صبر ایده مز بو حاله

حایی بصیره واردی آخر — دیدی ای جمله‌ء فنده ماهر

اولدی حب مال ملکم سیل قضا	نه گناه ایلدم اوله عجبا

ناگهان منعم ایکن آج اولدم	شمدی بر حبه یه محتاج اولدم

گوکلمی ایله تسلی ایله پاک	ایدیسردر بنی بو غصه هلاک

ددی اول شیخ مراقب فی الحال	سکا بلدیکمی ندن ایردی زوال

اول صوی کیم سوده قتدک پنهان	جمع اولوب اولدی سکا سیل روان

کلدی آخر بو لکه اول سیلاب	خانمانک آلوبن قلدی خراب

حیله آدم ایدر شور خطره	آقچه او جنبدن اولور یوزی قره

کار و کسبنده اوله حیله و آل	بانمز آنی که اولور صوکی حلال

اوکمیه سیم و حرام ایله کستی	کیمه خیر ایدی ایلک گوزی یاشی

توبه ایله بو گناهه یوری وار	اوله کیم رحمت اید اول غفار

یا الهی بکا اول صدقی نصیب	حیله لو کمسه لره ایتمه قریب

بکا عالمده گرکمز اول مال	که اولا انده عیان صورت آل

علتی تنده بو یوک درد ایتمه	بکزمی علتیله زرد ایتمه

بکرمی طقوزنجی مقاله مداومت رشوت علامت زوال دولت اولوب نهایت فضاحت و عاقبتی ندامت اولدوغنی عیان ایدر

مال رشوت کتیه اولدی حرام	لکه درجامه ء دولته مدام

رشوتک التونی آلن دنیاده	یانه اول آتش ایله عقباده

نه رواد

نه روادر که سنی اول آتش — مضطرب ایده سنی حامل وش
نه روادر بو که معیوب اوله سن — بر الای کمینه مغلوب اوله سن
طمع و حرص ایله شیطانه اوبوب — باطله میل ایده سن حقی قیوب
ایل سوزندن ایره سنک حاشا و — باب رشوت کبی کوکلک اولانک
کلمه باشوکه خیر و حسنات — دیرمیه مالکه نکدی برکات
منع خوف و هراساه اوله سن — درزدلی هر دلکه اکیاه اوله سن
رشوت الدوغی کون کیبی بلوب — خلق الجینه قولغوکه اکیلوب
سکه اکر بلاک ایله بر بدنام — ایده قاشلکی آهسته کلام
اول سنی جانب حقدن آلیقور — ظرفا کاغذ اردندن اونور
کیمه رشوه ایله اولمه نگران — سنی مسموم ایده شاید او یلان
عشقله رشوتو فسقو قلاش — اولور البته جهان خلقنه فاش
رشوت الماغیله هر شوم قدم — کندو جاننه ویرر درد و الم
استقامتله بوری خذلان اول — الم ور شونله اولمه ملول
آدمه موجب نکبتدر اول — کشی به باعث خجلتدر اول
هر فنک اولمیجق انصافی — سبب رشوت اولور سری
کیمدر کیم اوله قناعتدن اثر — مستقیم اولمغی ایجاب ایلر
استفاده ایدر ایمانی هر بد — اولدی دریاد و عقباده بد

بو یله در بو یله همت عادت اولمز اهل خیانت راحت

گوندوزی خوف سیاستله جگر کیجه سی درد قساوتله جگر

سهو یله قورقولو یوله گیتمه کندوکی ایلکره مغلوب اتمه

شهوت رشوتله کبر و غضب منصبک اولدی زوالنه سبب

شو لکه ادراکی اواب عاقلدر بو نصیحتلرومه قایلدر

شو لکه حیوان اوله سوز اتمز اثر بادیله نرم اولامی سنک حجر

رشوت اهلنه ایدوب تغریتی دکله بو قصه ده نصر الدینی

حکایت حکایت

وار ایدی قوشنده بر قاضی رشوت ایتشاو طمع ایله مذموم

اکا هر کیمکه ویریدی رشوت مقتضاسنجه یازردی حجت

خواجه نک دور زمان نصر الدین ایلدی قاضی یه بر حیله تعیین

قویدی بر دستیه وار طپراق قاضی یه الدادی اول سالک حق

بر قاشق بال قویوب اغزینه همان طپراغی ایلدی دستیده نهان

حاجتی اولمش ایدی بر حجت قاضیه دستیی ویردی رشوت

حجت اندی اکا قاضی دوردی رشوتی گوردی صفالر سوردی

قالمش الدی الینه قاضی حجتی یازمغه اولدی راضی

ایلدی سعی بلیغ و اقدام حجتی ایلدی یازنده تمام

حجتی

حجتی ویردی ایدوب قطع نزاع
قاضی یه ایلدی اول داخی وداع

بیمکه باشلدی قاضی عالی
طپسرغه ایردی قفانا ایله آلی

قاضی یه اولدی قضیه معلوم
کوکلنه کبر و غضب ایتدی هجوم

کوردی آنی نته کم اهل ربا
ظاهری باطنه اویمز قطعا

دستنه خشمله اول قاضی مست
قلب عشاق کبی قیلدی شکست

قاضی بر حیله و تزویر ایتدی
حجتی الغه تدبیر ایتدی

ایلدی دلده نهانی کینه
دیدی یارندهسی نصر الدینه

کتور اول حجتی کم بکلشی وار
بر داخی سینی یزایم تکرار

بکلش اولنجه کشیده حجت
کندو دعواسینه ویرمز صورت

دکلنجه بو سوزی نصر الدین
دیدی قاضی یه لطیفیله حمای

حجتنک حیله صحیح ای نادان
وار ایتدم دست در بکلش اولان

اول حرامی بیبوب بیته که حار
کاشکی طپرقا ایدیدی اقطعار

قیاروب دستی کبی ای بدخو
کندوکی تلمه حرامیله طولو

آچمدر کرچه عجایب اما
ایجک اول دستنی کبی اوکدروا

نه روا در بو که بو صورت ایله
قلب آرایش اولاسی رشوتله

بسلمه خون حرامیله تنک
دستی کبی اوته سی بو قدر آتوک

رشوتیله دیرلمه اهل مقدر
آنی بلمز که صوکی طپرا قدر

واه که بو فعل حرام بدکار
کوکلوکک آینه‌سن ایدی غبار

قلدی بو وجهله تغییر لسان
قاضی‌یه حقدن بلدردی عیان

دستی‌یه دوندی او قاضی حسدی
صورتی سیرته اویمز ایدی

ای ویرن دیدهٔ غم دیده‌یه نور
ای قلن لطفله جانی مسرور

رشوت آلمق کشی‌یی ایله خجیل
مال رشوت کبی ناپیدا قیل

آغزی آقچه کبی دیده‌لری
محو اوله پرتو نور بصری

اوتوزیکنجی مقاله ولولا الحمق لخربت الدنیا مفهومنی معلوم ایدیلر
عاقلانه دیر نوبت ویرن آینه اولاجق خانهٔ تعمیر ایتمدوکلرین بیان ایدر

کله ای راغب دنیای دنی
سوزومی اسله بنی دکله بنی

نه روادر که بو قایاکن عمر ابد
بوجه اولر بایه بس فوق الحد

اوزادر بر کون اجل آدمه پای
بر اولور صفحهٔ معمور ایله سرای

تکنه‌یه قالمدی هرکز بو جهان
داشنی داش اوزره قومز عاقل اولان

سکه بو قصر بلند ای غافل
اولدی حبابک کوزینه بو حایل

مهر مقصودکه بو تیره سحاب
نه روادر که اولا شمدی حجاب

ممکن اولدقچه حجابی بهار رفع ایت
نظر کدن بو بلایی دفع ایت

دست زهد ایله قل اول پرده‌یی چاک
ایله جانان کوزینی بو توزدن پاک

کیدر اول قصر بکه وآراینده قصور
ایلمه چشم جهان بینوکی کور

یاپمه

63

یا بمه مانند حبابی می ناب — دایما حال حرامی له قباب
که کلور آگه فنا سر عتله — یقیلر زلزله ء مختل
فسقا عرضی کبی اول خانه — لایق اولدر که اولا ویرانه
کاشکی سا که عیانو نهان — حشم اولدوغی مقام اولسه مکان
اهل دنیا و یره محشر روز حساب — لمن الملک سؤآلینه جواب
ملک اول الله تعالی نکدر — یرله کوک نکه وآر انکدر
صانمه ملک استی بوکه راضی اولا — غیری کمه یپا ملکنده بنا
از رخام الجر اولور اول خانه — عنکبود آغی کبی ویرانه
یا کیلوب ملکله ماله طابمه — کیرو ویران اوجاغنی یا بمه
وه که خانکده مثالی زنبور — فارغ البال اوتورسک مسرور
آغز اجمشدر رای دبوانه — خانکی یقمغه هر بیکانه
یا بمه اول خانه ء زنبور مثال — که یقوج کمسه اولمایه وبال
سوزومی اسله بنم اولمه سفیه — کندوکی ایلمه شداده شبیه
آتشی اولمه بنه کم شیطان — خاک سن الطغه میل ایله همان
خاک دن کرچه بلند اولدی سرای — یقلوب یاب یاب ایدر الطغی جای
طاق کسری ایله قصر قیصر — اولیسر درصوک اوجی زیر و زبر
یا بمه دنیایی اولو مسکره عقاب — یقوبن آخر نوک ایتمه خراب

سکا معلوم اولدر آخر کار — ایکی آدم پیر اولور جای قرار
(ایکی آدم پیر اولور)
طورمیوب شول کشی کم یاپه بنا — بکنزر اول طفل صنعتیره مثلا
اوینیه طوپرغیله لیل و نهار — گیدوکی جامه لرین ایده غبار
آنی ادراک ایدر اول خاک — جمله اندامنی ایلر ناپاک
کوکلو کی قلمه بنا یاپمغه رام — بالجمله سورمه اوعمر التی مدام
اولمه بو دار فنایه معمار — دامن عزتوکی قلمه غبار
طفل وش طوپراغه اولمه مشغول — آلیقور شغل خدادن سنی اول
پیر نابالغ اودر کم هر گاه — یوزنی خاک بنا ایدر سیاه
پنجه شاهان جهان همچو حباب — یاپدیلر باد هوا ییله قباب
گوسترر بر گون اجل روی جلال — ایدر بو شعر عمر عزیزینه زوال
اولدور فانی بو خانه سنی — سویلیدر عالمه افسانه سنی
حال ایدن حکمتنی و بقا بنک — سرگذشتینی ایشت اصحابک

حکایت

روح شاد اوله ابی دردانک — باقمدی زینتنه دنیانک
عادت اولمشدی اکا فقر و فنا — فخری اولمشدی انک درد و بلا
یاپدی بر خانه قلیل المقدار — دارا ایدی شبه که قلب بیمار
قابو سنده کیره فردی اصلا — اولمسه دال دوتا گیبی دوتا

که ایلردی صلاحیله دخول — سنبته کم عزتله غاره رسول
چاه یوسف کبی او اتنک مکان — اولمش ایدی اکا کلزار جنان
اولمدین اولمکه جان ویرمش ایدی — صاحبنی معتبره کیرمش ایدی
بدن ایچنده کی جان کبی مدام — ذات پاکیله دولدردی او مقام
نیچه یل منزل ایدی اول ماهه — کچنوردی صعنوب اللهه
واریجق اوچوبه اول کان کرم — طشره قالوردی ایاغی هر دم
زندکانی ایدوبن قلتله — کچوررردی کوننی محنتله
جمع اولوب یاننه اصحاب کرام — قلدیلر حضرتنه چوق ابرام
ددیلر چکمه بو دردی هربار — خانه کی بویده لم بر مقدار
ایلدی چونکه خدایی متعال — دل مؤمن کبی واسع جا او لا
دکله احوالی اباذر د آتی — اکدی افکار غم درد ایلی
دیدی حاکم بو سوزک اصلی یوقدر — اوله جک جانه بوداخی چوقدر
رحمت اول عاشقه کم دردی اولا — اکه هر جور و جفا اوله وفا
شادمان اوله غم و محنتده — حظ ایدوب لذت ایله ذلتده
ای خداوند علیم و علام — حاکم محکمهٔ روز قیام
عبدوکی قلمه عتابیله بعید — رحمتک قاپوسیدر باب امید
ایر کورب مرتبهٔ اعلایه — سایهٔ عزته قل همسایه

اوتوزبرنجی مقاله سعادت سخاوت علامت صیانت عطا
اولوب قباحت خیانت صنعت اشقیا اولدوغنی عیان ایلر

رحمت اول اهل سخایه رحمت — کر اولا مطلع مهر رحمت
اولدی عالمده سخاء انسان — کندونک عزت وجاهینه نشان
حاتم طائی کبی هر صاحب جود — بولور اکرام تمام ایله وجود
صیغنور آغده اشجار ثمر — کسیلر هیزم اولور غیر شجر
چمن وباغ کلستان جهان — سنک خارا ایله اولمز یکسان
یا الهی دیلرین اهل سخا — جمله‌دن کل کبی بالاتر اولا
ایرمیه ذره قدر اکه زوال — کونی کوندن یکی اوله چو هلال
خرمن عمرلری ویرمه باده — کسمه جومردلری دنیاده
خصلت خوب ایله مانند سخا — اولور البته سخی جمله ولی
سویلنر دلده عیان و پنهان — مرد میدان سخا اولدی نشان
اهل دلک ودیشلدر بو خبر — اقچه ومال قیلمن جانه قیار
مسک وعنبر کبیدر اهل سخا — کوره‌ور هر کشیه ذوق وصفا
براق صو کبی اولور مال — اولمز اول جود سخادن خالی
مالنک ارزی کسلمز قطعا — بره سکا تبنی ویرر آکه خدا
جاننه جود سخا منت اولور — عالمه جود ایله رحمت اولور

بولمز

بولمز اول کیشی سخا ایله شرف / که ایدر مالنی نادانه تلف

صوکلکه احسانه دکلدر محتاج / ویره اکا کمر و خلعت و تاج

بو یوق ایره که سیم و زرین ایدر هبا / سنبله کم بذر که کلی باد صبا

صانمکز فعل سخاوتدر بو / بلکه غایتده سفاهتدر بو

اکا قیل بخششی کم اوله فقیر / اکا ویر نعمتی کم اولیه سیر

اولمه اول مزرعه دونه مایل / دانه کی ایلمز ایسه حاصل

قیلمه اول ایچره اسراف و خراب / که اکا اولیه صوکنده ثواب

خسّت اهلی بخیل اولدی مثال / نفرت ایلر کوریجک آنی رجال

بو صفاتیله نعوذ بالله / هر کشی اندن ایدر استکراه

اوغرمز اهل تقی آکه یقین / کوردوکی کبی ایدر قاشنی چین

ایلمه کندوکی یاری ابلیس / اولمه زنهار خسیسیله انیس

مال خرج اولسه خسیس اشر / کیجه و کون غصه اولور لاغر و زر

بیری اولدر که ایدر مالی ماآل / حق ذاتنده اوله خسته حال

بغور اولورسه داخی او نادان / کندونک تارلاسینه یاغمز همان

مال فکریله ایدر عقلنی کم / اورر بر اقچه یه اون بیرده دوکم

یکدر ایدر زجر لا ینفع / که اوله خسته و حاله منفع

بیری اولدر که اوله اهل کمال / خسّت درس اوله بو بند و بال

خسیس اوچ نوع اولور اولکی کان نادان
آنی بیر بیر دیمه بیان دکلمه سماع

کیمک درس اٰنسته تر سینه دوز دورمیه فضلله آما اوکنه
بر فقیر ایلسه کندو به خطاب عار ایدر سویلمکه اکه جواب
آدمه قاشی ایله ویرر سلام اینمیه دلکه کیشی ایله کلام
دایما عرف اضافت کوزده التفات اسینه عزت کوزدر
رغبتی مایل اولوب دودکبی متکبر اوله نمرود کبی
قلمیه علمی غیره تعلیم اولمیه کندوده بر خلق کریم
اکا بو غصه ایدنه حق ویره ثواب اکه رحمت ایدنه اوله عتاب
بری اول اهل هنر درکه اکا دایما نجل حسد عادت اولا
صنعتی کمسیه اوکرتمیه هیچ کمسه اولدوکده دعا اتمیه هیچ
دربیسی بو سبب لعنت اولا اولوسی ایلکه بر رحمت اولا
حسب اطلبنه صنعتی اولمیه نقابی حملبه ده بیری یا بودر دکلماتی

حکایت حکایت

وار ایدی بر کشی غایتده خسیس خانه رحمته اولمشدی جلیس
حقتی دوده نهان اولمش ایدی دشمنی خلق جهان اولمش ایدی
حوفتک اول کوز کورر چیلاغی ایدی آیلغک آیغی طبراغی ایدی
ویرغز ایدی او خسیس بد خو اکر اولدم دراینه تکسیه صو
یا قمز ایدی کیجه مصباحه فتیل تا فتیل اولمیه کمسه‌یه دلیل

کوندوزین

کوندوزین گیجه کورنمز ایدی — اویقوسی هیچ قنوق قونمز ایدی
اول خسیسه ایکی بخشنده جهان — هر کیجه اولدی ضروری مهمان
آه و آه ایله خسیسی ناپاک — هر قاشوق بال ایله کلدی غمناک
هر بیسی دویدی بر زا حوالی — اول خسیس ایله بیراکین بالی
ددی یولداشینه بر نفر تل — یاقدی بو بال بنی غایتله
بو سوزی کولدی اول اخی ملال — دیدی خاشا که سنی یقمش اوله بال
بال آنی یقدیکه الدی مهمان — هر قاشوق بالی آنک اولدی زیان
خست اهلینی ایدوب استهزا — عیبنی یوزینه اور نظرفا
ایتمه بو عادت مذموم قبول — کیسی ایل دلنه دوشور اول
آشنا اولمه الکام هر آن — عزتی اوله سکا بار گران
وار ایسه اول کیشی کرک دعوتنه — که زیانک طوقونه خستنه
اکه قول اولمغی و آر ایله مراد — که اولا قید جهاندن آزاد
اولمه زنهار خسیس ایله جلیس — بلبل اولور می غراب ایله انیس
صو کبی ایله وار اول باغه دخول — که اوله میوه سی خلقه مبذول
یا الهی بزه خست ویرمه — خست ثقیله ذلت ویرمه
مرد جومرد اوله ایله انیس — ابدی ایلمه محتاج خسیس
اولیا عادتیدر جود و سخا — بو ابو عادته قیل بیزه عطا

اوتوز ایکنجی مقاله شارب الخمر ملعون مقتضای نجس فجور رحمتدن دور اولوب شراب نقاب شاهد ایب وحجاب جناب سعادت اولدوغی عیان وبیان ایلدکه ذکر اولنور

ای اولان فسق وفجوره مائل — بو نه یوزقاره سیدر رهی غافل
روز محشرده اولورسن بدنام — قنزرسن اوتنوب شیشه که جام
نه روا کندوکی سرخوش ایدهسن — طوغری یولی قیوب اگری کیدهسن
نه روا خلقهٔ جمعیت جام — طوق لعنت اوله بوینکده مدام
نه روا در بوکه سیلاب شراب — مزرع طاعتوکی ایده خراب
ایله اول جام شرابی مغفور — که اوله آدمه ثمرت غرور
جامدر جمله فسادک باشی — اولمه زنهار آنک اقداشی
خلقهٔ صحبت وجام وعصیان — اولدی بر دانه ودام شیطان
نوش جام ایتمه دکل ساکه سزا — بر حرم زاده قرنداشک اولا
کشتئ جام می ایلرلی عار — اولدی اول خلقه طمودن نابر
خانهٔ جسمکی قیلماغه خراب — صنه سن دلنده درساکه شراب
چونکه قاضی اوله محشرده خدا — بله حق بینی جمیع فسقا
جوهری عقله اولورکن محروم — سنی اول قیله خزی بالاقوام
مئ عقل ایلمه پیمانه بکبی — هرزه لر سویلمه دیوانه کبی

اوزادوب

اوزآدوب اگه حرامی کبی دست
نه روا در اوله سن جام بدست

آخرتده سنی مغبون ایلر
جام وش دیده‌کی بر خون ایلر

بر کون اولا که اوزآدوب ساکه آل
آلە ایاغوکی ناکاه اجل

بوتدوروب ساکه صراحی کبی قان
حنقوکی الوکه ویره همان

اوندوب کندوکی ای اهل مجاز
می ایچون دکلمه نا ساز ایله ساز

شول صنم کبی کمانجیله مدام
قلمه کفار کبی بزم حرام

یوری میل ایلمه موسیقاره
ذکر مولادن ایدن آواره

عبرت ایله نظر ایت ایتمه عناد
جنك ایدر مطرب النده فریاد

جام ایچون اولسه نوله ساکه عذاب
کوز دیکرسن اکا مانند حباب

وار ره میخانه‌یه کل ایله حذر
وآره وآره سنی الی دین ایلر

یکلوب لحیه صقچی اغزوکه جام
کوز کوره جانوکه اوصالمه مدام

النه جام می الان فاسق
اکه بکزرکه طبیب حاذق

خسته‌نك دردنه قلماغه دوا
الا قاروره سنی باقه اکا

فاسقك کوری بو حالیله کجر
دور میسوب بولش یالیمی الجبر

صقلی اوزره ایدر استفراغ
بوله‌شه جیفیه کویا بر زاغ

صیمارش جام می ایله هر مست
اولدی بر کافر خنزیر پرست

ایلمه کندوکی کفاره شبیه
اولمه بو شرب مدام ایله سفیه

که بقعر خانه‌کی مانند حباب — بر قزل قانه بویانمش سیلاب

نه روادر که اچوب هر مخمور — اوله بر قانه بلانمش کلب عقور

شر عیله فاسق اولور اول کلاش — که همیشه صقلنی ایدر تراش

ویرر انسانه صقل زینت و فر — بیر اغیله بر اشر جمله شجر

حذر ایت ایلمه ای مردم پاک — سبزه‌کی باد خزان کبی هلاک

یازلین خط شریف اولسه تراش — نظر اهلیننک اولور کوکلی خراش

نه روا اشلیه‌سن اول عملی — که اوله فسق و فجورک بدلی

فاسقک عینیدر اول عاصی دولی — که بیه بر شیله بنک اینوه

اولدی تریاکیلرک درد کشی — شمعه بکزر که یدوکی آلی ایبیر

دال ایدر قامتنی محنت و دود — مه نو کبی اولور لاغر و زرد

خلقله دورمز ایدر جنک و جدال — زهر اغزنده اولور مار مثال

طور طوغری بیردکلور کوزینه خواب — بر کون اوکودی ایدر میل شراب

عجب اولمایه خزان بیر آغی — سجده‌کاه ایلر ایسه طوپراغی

قلمه اول زهره وجودک نسکی — چیقر آدمی آدملکدن

توبه قیل ذکر ایدوب ترابی — دکله بو قولی اولوا الالبابی

حکایت حکایت

بر خباثت ایلینک ناپاکی — اولدی حکم فاسق هم نیر یاکی

مست اولوب برابا كي كيفيتله — كيدر ايكن اوبنه حيرت ايله

باطوق ايچنده يوزردي غلطان — صانه سن بادله بر بركه خر آن

يولده بو مسخرهٔ عالم ايدي — صانكه باطقده اوبر آدم ايدي

مسجده وآرر ايدي شيخ وفا — ناگهان اوغردي يول اوزره آكا

دوشدي آياغنه اول عاصي شوم — دردي اي آب روح ملك روم

الومي آل قومه آيقده بيشي — نار غمده ياقدي دلوجانو تيشي

يوزمي يرلره دوشردي شراب — بغرني ايلدي افيون كباب

بر دعا ايله بنم حالمه بوق — ويره انصاف اوله كه حضرت حق

عاصي ايچون ديدي اول خوب نظر — بو در اول باطنه دوشمش گوهر

مست وديوانه وشيدا اولمش — گوتوري خلقه تماشا اولمش

شفقت ايدوب بو كه اول شيخ همام — يودي پاك ايلدي لباسيني تمام

قالدروب دست دعايي اول دم — ديدي اي خالق تواب واهم

بن كه بر بندهٔ بي قدرت ايكن — عاجز وعاصي بي طاقت ايكن

يو يوبن ظاهرني پاك ايتدم — گوكلني شمدي فرحناك ايتدم

سن كه سن جمله جهانه جان سن — خالق العالم ذي الاحسان سن

سن بونك باطنني پاك ايله — صاحب جوهر ادراك ايله

محرم توبه وطاعت اولسون — همدم اهل مناجات اولسون

فعل عصیاندن اوصندی دایم
روز و شب طاعته ایله قایم

قلدی اول شیخ ولایت اظهار
زهد همین ایلدی اول آخر کار

ای مناجات ایدنک غفاری
ای گناه ایشلیه نک ستاری

بی عصیان ایله مغبون اولدی
مست و لا یعقل و مجنون اولدی

مرشد و علمو کی ایله بزه یار
بلم کندو مزی بر مقدار

اوتوز اوچنجی مقاله عشق مجازی ایله حقیر آن و سرکردان اولان نادانلر آخرت و عاقبتلرین جرم و جفا ایله خراب ایتدوکلرین بیلدیر

عالم عشق مجازیده اولان
جمله اوچ قسم اولور ای روح روان

بری اولدر که سوب بر یاری
ایده گوردوکجه فغان و زاری

حسنی مرآتنه بقمه فی الحال
قدرت اللهی ایده فکر و خیال

ایکلیه دردی ایله نای کبی
بر خیال اوله یکی آی کبی

اوله افتاده سی گوزیاشی کبی
سوده صدقیله قرنداشی کبی

سیر ایتدوکجه آگه خدمت ایده
جاننه خدمتنی منت ایده

نظری پاک ایله محبوبی اوله
جوهری جان کبی مطلوب اوله

شیوه و ناز ایله اول قاشی هلال
اوینه گیرسه کلب مهر مثال

قادر اولدقجه ضیافتلر ایده
درد عشقینی حکایتلر ایده

ایچ اوچنده یته قولی کبی
دبرنه مقبل مقبولی کبی

غلطتی

غلطتی ترک ایدوبن طور بعید
مرحبا ایده بشود دم کم اوله عید

حقدن ایروغه محبت هر گاه
آدمه اولدی بهر حال گناه

ایدر بس حضرت حق خوار و ذلیل
ماسوی الله محبت ایده نی

بری اولدر که جهانده ناگاه
همدم اولورسه اگا بر یوزی حله

قوجه آسیله گمرویش بلینی
آنی بر هلویه جگر جانی کبی

صانه سن کم اولور اول تازه جوان
تن ویرانه سنی گنج نهان

کوکده استر کنه آنی برده بول
سینه بر سینه و لب بر لب اوله

هر فحشا سیره چوب کتمه اکر
پادشاهی کبی قوللقلر ایدر

طاقلر آکه مثالی شمشیر
اولور اول بر قوری غنواته اسیر

کاکلی کبی قولاغنه عیان
اکیلر سویلشر اول راز نهان

دقت و غلظت و اقدام ایلر
لا تکلف لکنی اعلام ایلر

داخی آرتوغ تجاوز ایتمز
لوطیلر کندوکی یوله گتمز

بو تکالیف غریبه حاشا
اولدی عشق الهی ارسند خطا

بری اولدر که نعوذ بالله
قاف طاغنجه ایدر اول گناه

ایله بر گوزی آهوی شکار
بلوار ارکا ایدر ناله و زار

ایلیوب جانینه بیک دورلو عذاب
یا بشور دامنه مثل کلاب

عالم وصلتنه جهد ایلر
جمله جانلکن عهد ایلر

بر پنچه كوزیاشنی ایله او آن — یره دوكر یوزی صوینی روان

الله سرور وآنی یقر اول — اول زالقدره ایدر نا معقول

آتشی پنبه پنهان ایلر — بر بینی آتش سوزان ایلر

صو قدر زاغیه بر سیم وتنی — غرق اولور بحر كنار بدنی

المه اول قحبهٔ بر درده دائم — كه سكا اوله اكلمك لازم

قلمه بر سرو بقا یعنی دو تا — زاغ وش بار كران اولمه اكا

كندوكی ادت شیطان ایتمه — خانهٔ زهدوكی ویران ایتمه

كمنك قامتنی قلمه كمان — معصیت اوقلرینه اولمه نشان

هر سوزم اولدی سكا رمز وسبق — لوط قومنی ایشت نیلدی حق

حكایت

حكایت

لوط قومی كه ایدوب جرم كناه — اولدی كوندن كونه نكرآه تباه

مكر ابلیس ایله مانند خمار — بهری بیر ینه اولورلردی سوار

اسلمزلردی نصیحت سوزنی — دوندررلردی انی دن یوزنی

خشم ایدوب انلره ناكاه خدا — الم و قهر ایله كوندردی بلا

شهر وصحراسی ایله طاغی ایله — كلشن وباغی ایله راغی ایله

انلری ینه كه شیطان لعین — كوكدن اوچردی ملكلر اولحین

جملهسی اوغردیلر بو خطره — هر بری دونه دونه اندی یره

اشلری موجب نکبت اولدی / عاقبت باعث محنت اولدی

جمله سن خشم خدایی رحمان / یر ادلدی امتی دوندردی جهان

نه روادر بوکه بر قوم تمام / اولدیلر ایکی جهانده بدنام

اولدی دنیاده وعقباده بلا / آدم اوغلینه لواطیله زنا

رحمت اکاکه ایدوب استغفار / ایلیه توبه ایله طاعتی یار

امر معروف ایله هم عامل اولا / نهی منکردن ایده جمله ابا

ای جلال وعظمت اسمی آکه / بو کناهدن بزه ویر سن اکراه

قل بو عاصیلری خشمکدن امین / توبه وطاعتوکه ایله قرین

راضی اولدوغک ایشی انجام ایت / کوستروب طوغری یولی اعلام ایت

اوتوزدوردنجی مقاله من صحبت نجا دلیلیله عامل اولوب دلدن احتراز ایدن اهل نیاز جرس مثال دل وجنبده باشینی غوغایه ویروب آسوده حال اولدوغنی بیان وعیان ایلکده ذکر اولنور

ای کوکل جاهل اسیر اوله کور / یوری بر اهل دله یار اوله کور

ایله یارانی ایله لطف ایله کلام / ویر مدارا ایله اعدایه سلام

رحمت اکاکه اولوب خوب خصال / دلی پاک اوله انوک بجز مثال

دل او جنبده قنغسه کیردی هر آن / دل او جنبده جرس اولدی سردار

ایلمه قیته عالمده صدا / سوز کلور آدمه ایذه زیرا

صابر و ساکن اولور بخته مدام — دولدورر عالمی آوازهٔ خام

ایلمه جاهل و نادانه سؤال — که اولور باعث غوغا و جدال

گوشهٔ خانده کم خم اوله بوش — سوزوکی قرشولر اولمز خاموش

قلمه اول طائفهٔ شومله جنک — که کوکل جامنه اندن ایره سنک

شول زمانکم ایده مظلوم ملول — علوی نار شیاطین اولور اول

یکدرر بر که خزان اول دلدن — که سنی الجنیده جانو دلدن

قلدی اغزکده دلی صنع کریم — ایکی قت قلعه نوک الجنیده مقیم

بری دندان رانوک بیری دهن — ایلدی بر بردن الر الجنیده وطن

ایله بو معرفتی حکمتی حال — نه دیمکدر بو رموز و بو خیال

یعنی انسانی ایدر خور و خجیل — چقمسون آیره دن طشیره دل

کلماته چو صدف اولدی دهن — چکدی دندانینی غواص عدن

اولدی تن ملکنه سر کوه گران — تیشه در صانکه لسان انسان

اویمچق کثرت استعمالی — سر اولور امن و امانده حالی

عاقبت اولدی اکا عقل محیط — که اولور تیشه ایله کوه بسیط

یعنی دل تیشهٔ رای بدکردار — آدمک باشنه آلور آخر کار

دل او حبذه کز شینک شمع مثال — ایدر شور باشینه بیکدرلو زوال

دلنی صقلمز اهل عصیان — مار ضحاک اولور اغزنده زبان

دیلو ایسه

دیلر ایسک که سلامت اوله روح
بند در گوهر دریای شرف
جاهله بند ایدیجک دشمن اولور
یوک اولور احمقه حق سوز هر بار
حق سوز آرزده ایدر نادانی
فکری آنک که اوله فاسد اولا
علما سکره بکمز کو یا
رفعته پند بلند اولدی کمند
کشینک اولمز ایسه اذعانی
جاهل اولانک اولور حالی خراب
مسک تر اولسه متاع کامل
حد ذاتنده کم اولمزسه لطیف
کور که بو جهله هم بوی لطیف
حسته یه چونکه اجل اولا قریب
پندلر رام اولمز اهل هوا
علمی اوله انوک کم دائم
رحمت اول اهل فراغه که مدام

جاهلی پند یله ایتمه مجروح
گوهری نادان اولمز آگه صدف
صکره درد هر سوزی بر درمن اولور
اینجینور آنی کتورمز او حمار
دکلمز کافر اولان قرآنی
کورینور رای منیر آگه خطا
باشینه قصد ایدر آنوک جهلا
پندن عاقل اولور فایده مند
روزگار اوصلدر آخر آدمی
نه نصیحت اثر ایلر نه عتاب
قره طبر اقچه کورر هر جاهل
فایده ایتمز ایتمش پند شریف
مسلمان ایده مدی پند بنیجی
درد اولور جاننه درمان طبیب
عقلینک عینی اولور نابینا
آگه پند ایلمک اولا لازم
اکا تیداولمیه اشغال عوام

قلب نادانی گناه ایتسه سیاه — هند ایتمز قلمز اولور حالی تباه
بو عیاندر که لباس اولسه قرا — عنبری رنکیله بویایمز اصلا
هند بند اصله اولور غیر مفید — رنکی هما بو سیله اولمایه سفید
هند در مرشد اصحاب صلاح — هند در عاصی و حیبر آنه نجاح
هند اکا فایده ایلمز ناکاه — صالح عالم ایکن ایده گناه
شول کشی کم اولا معتاد هوا — آکه هند ایتمک اولور عین خطا
اکری اولورسه اگر کهنه شجر — آنی طوغری ایده منز دست بشر
خر اولور فضل و هنر عریانی — جامه‌ده هنده دکل ارزانی
بیرامز اشلر یعنی خوب صنور — اولیجق روز قیامت اوتانور
دکله بو قصه‌یی ای اهل فنا — واعظ و ناصح اوله تا که سکا

حکایت
حکایت

هر بوغردی قره تورکی ابتر — شهری سیر ایتمکه میل ایتدی مکر
دبه‌سی بکزر ایدی کهساره — کوزلری غازکی ایچینده ناره
باشی اورزه و آر ایدی قاره کلله — آتشل ورز بانیته کم دود سیاه
بلی نحاز ایدی یا هم اول یوز قتی — دوشمنجه باشلی اینجزدی بیره
اتکینی کتوب اولدی سوار — سبزی کویا که خرا و سینه خمار
کلدی بو شوکتله بازاره — ناکهان اوغرادی بر عطاره

بوی مسکیله دماغی دولدی
دوشدی بر بوزینه بیهوش اولدی

عقل و ادراکی کیدوب باشندن
سیللر اقدی کوزی یاشندن

قره طپراغیله یکسان اولدی
قالدی آینده رونده حیران

اولدی بو حادثه ناکاه اکا
اوشدیلر ما خلق الله اکا

دیدیلر نولدی بو مسکینه عجب
نه ایرشدی بوکه بو نجه تعب

حالمی هر وجهله دشوار اولمش
نه عجب درده کرفتار اولمش

دیدی عطار بو مسکینه مکر
ایلدی رایحهء مسک ضرر

مسک و عنبر قوقوسی مست ایتدی
طاقتی طاق اولوب اوصی کتدی

عقل و ادراکنه ایرشدی خلل
مسکدن اولدی دماغی مختل

بو سوزی دکلدی بر رند ظریف
قلدی اول لحظه ده بر فکر لطیف

یاقدی بر پاره تزک انده عیان
دوتتنی بورننه کیبر نجه همان

عقلی باشینه کلوب ایتدی قیام
کوزونی اجدی ایدوب خلقه کلام

اول نظرده دیدی بو تزک دلی
بر بر امنز قوقو مست ایتدی بنی

جان ویروب اولور ایدم اهل قصور
یاقمسک حضیر ایرشوب باکه
بخور

هر کیمک اولسه مزاجی ناپاک
زهر قاتل اولور اکا تریاک

کیمنه کوندز اولور هر شب تار
کیمنه کل کورینور هیئت خار

یندنا اهله اولور عین خطا
بینه کم تزک اولنه مسک خطا

یا آلهی بکا ویر صبر سکون
اولمسون تا کمه دلمدن محزون

دلمی خانهٔ حکمت ایله
کوکلمی نامهٔ رحمت ایله

ذلت سهو خطادن صقله
محنت لهو بلادن صقله

اوتوز بشنجی مقاله فصحاء الکباری عزتله تفسیر و شعراء جبرّاری ذلتله تحریر ایلر

شعر در آدمه بخشایش حق
جد و جهد ایله بلنمز بو سبق

کشف اولور عاشقه اولانه بو فنون
یعنی اسرار کلام موزون

هر کشی گنج نهانی بولمز
هر قمش نی شکر اولماغ اولمز

اوقوماغیله بولنمز بو رموز
آره ماغیله بولنمز بو کنوز

انا افصح کهرینك صدفی
انبیانك قمو خیر الخلفی

سویلدی احسن وجهیله سخن
ددی شعرك حسن اولدی حسنی

اولور اول شعر جهان عرش لقا
اوله یا نعت یا توحید خدا

حکمت حقی قله خلقه عیان
قدرة اللهی ایده وصف و بیان

هر ولی سویلدی بو سری صحیح
دیدی هر بوز بیلك ایچنده صحیح

عالمه نظمایله اقطاب مثال
ایدی سیاره ایدر عرض جمال

کمی سعدی کمی عطار اولور
هر بری مطلع انوار اولور

کمی حافظ وش ایدر سلطنته
لوح محفوظ اولور معرفته

کمی مانند نظامی تحقیق / نقل ایدر اهل دله شعر دقیق
کمی تطمیله مثالی خسرو / کون کبی دهره صالر بر بر نو
کمی جامی وش اولور مسیر کلام / اولامز نکسه اقتدارش مدام
نظم باغنده نوایی مانند / کمی بلبل وش ایدر صوت بلند
چکدیلر چلکش ولایتده علم / بصدیلر کشف کراماته قدم
بولدیلر عالم مقصوده وصول / قلدیلر کعبهٔ انوارده دخول
اولدیلر واصل اکثیر هنر / صالدیلر همتله خلقه نظر
واردیلر آگه که ایللر وارمز / کوردیلر آنی که کوزلر کورمز
معنی یوزینه حجاب اولدی یو / اولدیلر زینت دنیایه عدو
یومدیلر صبریله عینی طمع / اچدیلر دیدهٔ زهد و ورع
قلدیلر کنج قناعتده معاش / هر بری اکمدی سلطانلره باش
رسم بابیه حرم اهل مجاز / اولمدی انلره محراب نیاز
بونلرک کبی کرکدر شاعر / که اوله انده ولایت ظاهر
شاعر شعر مجازی کم اولور / دایما نکبتی عالم اولور
اولمه آنک کبی نادانه یقین / لعنت الله علی الکذابین
قلمه اول شاعره لطفیله نظر / که قصیده بله ایده ایللری جر
اهل دنیادن ایده لطف تمام / قپوسنده قله ایت کبی قیام

طمع ایدوب بر ایکی سیم و زره — بر خماری اوکه کوکه چقره
ارسلان ایده اولور اولمز اکنکه — قهرمان ایلیه هر بر لکه
جاهل اولانه دیه اهل کمال — طقه دنبال خره عقد لال
آخرنده که دم محشر اولا — اول قصیده اکا بر اژدر اولا
اکاکم فقر و فنا طاعت اولور — قانع انعمه طاعت اولور
جاهله یار یجک اتدیمز — اولدورر اینه اجی آه دیمز
کوربنور خانه اهل دنیا — عابدک عیننه مانند جلا
آنده و آرماغه ایدر ستکراه — مکر اول اوله ضروری ناکاه
فقر و فنا قیله بورسه پاک و آج — اولمز اول باب خسیسه محتاج
ایلیه حوصله کندولی زبون — دکله کور نیلدی بر شاعر دون

حکایت — حکایت

بر بلک یوز بو پلید بد خو — ایشتی ایکی کیدرک اولدی اولو
هر زماننده بنده کم نرکس باغ — کوستر ایدی اشغله چراغ
ایللری جر ایدوب اول خلق عور — خلقدن دکشور ایدی ضنفور
یوقسا ایدی قاشنجقانه ناعی — اتید الیله بجردی چاعی
صکره دن اولمش ایدی حال اشتی — عزت و دولت و اقبال اسی
ذلت حسنله ابتر ایدی — بر بنش سر انجه بکزر ایدی

واریمز

وار ایمزلرده نظیری یوق ایدی / اقچه سی گوز یاشی گبی چوق ایدی

چوق ایدی انده زیاده دینار / صانکه جرم حجر انجینده کی نار

انوری ایلمک ایچون آنی جبر / بر قصیده بله اکا واردی مکر

اوقدی انده دعانامه سن اول / کمی لی مستغنی کمی مدخول

انورینک سوزنی گوش اتدی / بحر احسانی همان جوشش اتدی

ایلدی عالم اظهار سخا / اکا بر باغ مومنی قلدی عطا

رقص ادروب بنته که فانوس خیال / باشینه صوقدی آنی نامه مثال

شعله اولدی آنوک تدبیری / صاودی بر تیر بله اول خنزیری

نیک ایدی آکه اجل اولسه انیس / منزه لتمکدر ایسه آنی حبیس

نوله اول شاعری زم ایتسه کشی / خلقه جر ایتمک اولا آنک ایشی

قتی بر غازی و مردلی پاک / ایده اول شاعر جرارئی هلاک

اویره بوزجراغی نظمی / خارده پاک ایده باغی نظمی

بیت معمورک اوله معماری / تیره اول طایفه نک بر کاری

یا الهی بنی قیل میر کلام / جعفرم تا که معما گبی نام

حسنت اهلینی بکا منفور ایت / اهل حسنت ایشکندن دور ایت

قبله عزاتوکه دوندر یوزمی / ایتدن آلسه جکرمه گوزمی

اوتوز التنجی مقاله کعبه الله شرفها الله هرگاه پناه گناه اولوب

زيارتي بشارت رحمت امت اولدوغني عيان وبيان ايدر

كعبه در خال رخ دور زمان — كعبه در نقطهٔ بركار امان

كعبه در شهر نبي المختار — كعبه در مسكن اصحاب كبار

كعبه در منزل مقصود مرام — كعبه در قبلهٔ اهل اسلام

بكزر اول شيخ سيه پوشه روان — آقر آيا غنه صو كبي جهان

كوستر خلقه ولايت هر بار — ايلر اول نور كرامت اظهار

دوقوشو قبله اكا ايله نظر — مرشد پرده نشينه بكزر

اهل ايمانه او در مقناطيس — رحمت اكا كه اوله آكه انيس

جامه سي جمله قرادر هر دم — طوتدي كويا كه رسوله ماتم

قلدي حج باعث رحمت آني — فرض ودعا اولدي زيارت آني

دولت اولدر كه وارن كورهسن — آشيانينه يوزوكي سورهسن

ايده دلده حرميلر او آز — سكا سير اوله مقامات حجاز

ملكه سن مقصد اقصاد نماز — عرفات اوله سكا طور نياز

كعبه دور اولماغوك اولدر سببي — جلكه تا آكه وارانلر تعبي

موجب رحمت اولور يولده عقاب — ويريلر زحمتنه كوره ثواب

خورش اولور عاشقه صو كنده وفا — نيجه سيل جكمش ايسه جور وجفا

كورمدي كيمسه بلاسز بالي — دويدي حال اهلي اولانلر حالي

حيف

حیف اکا مانع اولوب صحبت غیر
اکه اولمایه میسر بو سیر

ناتوان ایسک اکر تیمه ایراج
کعبة الله دل مؤمنه باج

واقف اولدی بو سوزه بنده و شاه
روی معنی ده اودر بیت الله

اولسون ای جان بو سنک معلومک
صیمه کوکلونی صقین قطلومک

تو همه آینه ٔ قلبکده کدر
اوله تا نغد خدایه مظهر

کتسون اول آینه دن کرد عیوب
تا نصیب اوله سکا کشف قلوب

سن آنی ایستر دیمه قلب انسان
که ایدر حضرت حق انده مکان

بر کوکل یاپ و بروین خیر رضا
کعبه یاپمشجه ثواب اوله سکا

و آر ایسه سنده نشان غیرت
بو حکایتده الا آل عبرت

حکایت

بر فلان ابن فلان ابن فلان
درد عصیانه آریدی درمان

شیخ شبلی یه وارب ایتدی ندا
دیدی ای حضرت مقبول خدا

بر زمان اولور ایدم بن آدم
کعبه ده قایم و کوندز صایم

دلمی کستمش ایدم غیبتدن
پاک ایدم جمله ٔ کیفیتدن

فسق ایلمز ایدم درلو عتاب
عینمه کلمز ایدی جام شراب

یوغ ایدی دامن صدقمده لکه
مسجدی ویرمز ایدم بن فلکه

کعبة الله که ایدم سفری
قلبمک اولدی زیاده کدری

از دیر بدر بنی ابلیس لعین — بن ادمردم اولام حقه یقین

همدمی اهل خرابات اولدم — محرم محنت آفات اولدم

بونه حکمندر ایا شیخ جهان — بنی غرق ایلدی بحر عصیان

آرد، جونکه تمام اولدی خطاب — ویردی اول شیخ سؤآلنه جواب

دیدی ای عاصی غم خلق ایلمه شک — کعبه در جمله عصیانه محک

هر کیمک بوج ایسه قلبنده خطا — طاعتنی زهدنی ایلر پیدا

نقد قلب اولمز ایسه پاک عیار — علتی قلبنی ایلر اظهار

قلبنوکه ایر خرابدی بویله ضرر — آرزویلی کینه اولماسه اکر

اولسه کوکلی قره، توک نور سفید — کعبه اولیدی ابوجهله سعید

جرمنکه معترف اول انصاف ایت — کوکلوکک آیینه سنی صاف ایت

ایرمسون ساکه بلا اوزره بلا — یاقمسون نار جهنم کی نار ریا

توبه قبیل ایله مدام استغفار — کعبته الله بویری وار تکرار

صقلمه سون عابدی اول رب خدا — آدمه کینر بو قضا اولدکی ریا

ای کوکل کعبه سنک معماری — وری کنه‌کار قولک ستاری

حالکی زهد، موافق ایله — قلبمی طاعته عاشق ایله

ولکوف ایت عیب جهانه جالی — قلمسون معصیت بنهانی

اوتوز بدنجی مقاله مقتضاء کارساز و دلنواز اولان صفحه

عفو

عفو ایله موصوف و معروف اولوب جمله دن ممتاز اولدوغن بلدرر

عفو الذنب قومه ای ذات شریف — انبیا خصلتیدر عفو لطیف

عفودر میوهٔ شاخ ایمان — عفودر بهر تو نور سبحان

مبتدیلر خوییدر خشمله کین — منتهیلر ایشیدر عفو گزین

عفودر سلطنت زیور اولان — عفودر عدل سلاطین نشان

حق سور عفو ایدنجی بنده لری — عفودر بحر وجودک گهری

غایت حلمله معروف اولهکور — صفت عفو ایله موصوف اولهکور

احمقی و جهله عرض ایله جمال — ناسزادر کشیه روی جلال

طوتالم خسرو دوران اولدک — جمله عالمه سلطان اولدک

قتل نفس ایلیکی کار ایتمه — کندوکی خونی و قهار ایتمه

اولدوروب یوق ایده بر مسکینی — یقمه زنهار سرای دینی

آدمک جسمی بناء حق در — آنی یوق ایده بیقن احمقدر

حق تعالی یره دوب انسانی — جمله دن ایتدی مکرم آنی

باشینی ایلدی بر قصر بدیع — قاشنی قلدی ایکی طاق رفیع

چونکه بو قصر شریف اولدی تمام — دیده دن قلدی معلق ایکی جام

جسم انسانی صقین قلمه هبا — تکری یا بدوغنی یقمق نه روا

امر ایدوب قهریله خشم ایلرسن — سنده قهار اولایمی دیرسن

اولدور قاهری قهار خدا که ویرر جمله مخلوقه فنا

کلسه بر ظالم وبی دین لعین بر بهانه ایله سکا ایلسه کین

یایدر وغک خانه ویران ایتسه قهر طبر اغله یکسان ایتسه

ابدی کلمز ایدی کوکلوکه خوش ایلر ایدی غضبوک آتشی جوش

صانمه کیم ایلیه سن خلقه جفا انتقام المیه سندن مولی

سکا نیتمزمی جهانده بو دلیل اولدی خونی اوله نوک عمری قلیل

قتل نفس ایله کلور عمره ضرر واجب القتل اوله شرعیله حکر

غم دکل آدم ایدرسه عصیان وآمن عفو ایلمه ستر ایله جهان

بانمه عیبنه متوانا نوک ایلو کیشه نظر ایله انک

اولدی مشهور جهان بو حالت کملکم ایلک اولوبدر عادت

کمه دن ظلم وزیان ایرسه سکا هنر اولدر ایده سن ایلک اکا

بیشه قل عفو صفاتی قلمه خلاف تا سنی حضرت حق ایده معاف

هر ایتدیک عاقبتن ایله خیال قیل بو تمثیل صفا بخش حال

حکایت

بر فدایی کشی ساتقره مکر قلدی بر پادشه قصد ضرر

تیغ بر آتشی آله الدی جهان اولدی اول شاهه اجل کیبی روان

طوغرولب تیر قضا کیبی اکا غضبی بوکه ابده آلی هبا

شاه

شاه یابنه ایرشدی بالی باك   آز قلدی که ایده آنی هلاك
اول فدایله وشوب جنبل و خشم   بغلدیلر طوتوب آنی محکم
حالیا اول شه بهرام صفت   خشمله اولمش ایدی بالی شفقت
غضبی اکه غلو ایتمش ایدی   آدم اولدرمکی خو ایتمش ایدی
قللر دانه خردلجه گناه   قره طاغلرجه کوررردی اول شاه
اولدوروب ایلیردی خلقه جفا   تکری یارتدی دیمزدی اصلا
ایلدی خوف خدایی تعکیر   جان عزیز اولدوغنی بلدی امیر
اندی جانه آجسنی فهم ایتدی بیا   اولمه جك خسته کبی وهم ایتدی
صرصر کوزله کبی لرزان اولدی   هر عجب حکمته حیران اولدی
توبه لر ایلدی اول شاه جهان   قتل مردمدن الن چکدی همان
دولتی کندویه ایتدی یاریا   ره نما ایلدی استغفاری
حق ویلبك ایدوبن ارزانی   عدلله کچدی آنوك دورانی
کوکلنه دوشدی کرم سلطانك   جمله عفو ایتدی گناهن انك
آدمك قتلی نعوذ بالله   کعبه یقمقجه اولور اولو گناه
اولمه اول کار ایله مذموم انام   که سنك باشکه قصد ایده عوام
آفرین اوله که اول شاه جمیل   ایلدی فعل قبیحی تبدیل
ایلدم ساکه توکل یارب   یا قمسون دینم اوین نار غضب

عفو وکرم دائب ابتدم چو کناه | عفوک اولسون بکا هر سرده پناه
قلعهٔ عفو حصار ایله بکا | شاهدی توبهٔ یار ایله بکا

اوتوز سکزنجی مقاله صراط مماتی کذرکاه اهل حیات اولوب صالحه واسطهٔ درجات النعیم وطالحه رابطهٔ درجات طبقات الجحیم اولدوغیدر

آدم کیملرلو قضا اولدی اولم | جان شیرینه بلا اولدی اولم
اولمسون کمسه بو قورخودن امین | کلمه جک بنسنه اولور چونکه یقین
هر قبیل آغزدایسه سوزه اکر | دوندره ساکه وبره قاره خبر
کمینه واسطهٔ جنت اولور | کمینه رابطهٔ محنت اولور
کیم که عادت اوله زهد شریف | اجل اولور اکا خوب لطیف
جسم صالحده اولان جوهر جان | در کبید صدف الجنده نهان
آیریله چونکه صدفدن لؤلؤ | کوش جانانه اولور هم پهلو
یعنی روح صلحایه مطلق | اجل اولور سبب وصلت حق
حیف اکا کم ایده جک عزم بقا | بعضه لر علیه عتابیله اکا
اغلسون اکلسون اول اهل حیات | که اکا موجب درد اوله ممات
موت شاهینی اچنجه پر وبال | کمسه جان قورتارمز کبک مثال
نیجه سلطانی ایدر جور وحقیر | نه غنی قورتلور ایدر نه فقیر
کمسه لر بولمدی بو درده دوا | کمسه قالمدی بو ملکده فنا

آه

آن گیم اولدی بو دردیله زبون
بنچه لقمان و بنچه افلاطون

یدی اقلیمه اولور ایسک داخی شاه
نیه بارر چون اولور آخری آه

اچ گوزک جسیم اجل ای خسته
جانکه اولدی سنک پیوسته

مور ایکن پنجه‌لری شیر دلیر
ازره سنی بیره ایلر شیر

صانمه آنی که اولوب اقرانی
چقه‌نه مو ایله آدم جانی

سوبلر ایکن سنی لال ایتسه گرک
سیر دنیایی محال ایتسه گرک

اوله اولدر که اجل اوله یقین
آله ایمانکی شیطان لعین

قلوبن تخته که تابوتی بدل
سنی بنبیله بو غزلر بو اجل

یوسف اولسک داخی حسنیله اگر
قبرک اردجه سنک قوتلی قزر

پنجه‌رشدا اوله دلی محزونک
آخر عکسینه دونه گردونک

بو جهان ایچره نه حاصل ایتدک
اغلیوا اغلیو گلدک گیتدک

بر دکرمن کبیدر دور زمان
قوتلنور بو بتنه خلق جهان

عالموک صوکی الم اولدی الم
شادیسی جمله انک غم در غم

فلکک مهر و وفاسی یوقدر
فانیدر جمله بقاسی یوقدر

جسم فانوس ایله ادعد کی جان
دونوی فانوس گیرن شمع همان

جان ایدر جمله تنی نور آنی
بکزه ور جسم بوله شمعه آنی

قالمه بو ظلمت غفلتده ذلیل
جان اولور جانب مولایه دلیل

انده کیم آز اوله نورانیت　　شمع روشن دکل ای خور صفت
روحدر صبح وصفا بخش و لطیف　　شب دیجور در تن کثیف
خانهٔ تنده اولور روح روان　　ایر شور شمع وجوده پایان
برکون اولور که اسر باد اجل　　ایر کور عمر نهالینه خلل
بلمز پنجهٔ صبا در بو صبا　　تن انسانی اید جمله هبا
بلدرر آدمه مقداری اول　　الیقور عنبر بلبره وارنجی اول
دشمنی وآراسته جنلراک ایلر　　دوستی اولانی کریان ایلر
خلقی ماتم زدهٔ فرقت ایدر　　سودوکلرن آیر حسرت ایدر
مسلم و کافر حاجی و اصلو و دلو　　او عزر البته بو در بنده مملو
آه کیم بول قرنکو هم داخی تنک　　یوکمز شیشه ایکی جانب سنک
سنوکه بر قطره صودن بولدی ظهور　　بلمسون عمر قلیل ایله غرور
که صو اوستنده بنا همچو حباب　　تیز اولور باد فنا ایله خراب
ایله جانک قولغینی مفتوح　　نه جواب اندی اشت حضرت نوح

حکایت

نوحه ویردی خدا عمر دراز　　انطبوب ایلر ایدی حقه نیاز
برکون آننک بدنی اولدی سقیم　　نوری باشنده بر اول ظل رحیم
کوجمک ایچون بوجهانده تعجیل　　ایردی کوشنه انک باب رحیل

جه

جمع اولوب بانه جملی صلحا ... ددیلر حالت نزع اوزره اکا

بو جهان ملکنه پیغامبر ایدک ... اهل ایمان اولنه سرور ایدک

مفضله آدم ثانی اولدک ... جمله نک شاه جهانی اولدک

بو نجه بیل عمر فراوان سوردک ... بو قدر یاشش یاشدک کون کوردک

محنت صحتده ایدک بو نجه زمان ... بر کون اولدکمی جهانده خندان

نکه دن ذره جه کوردکمی جفا ... صفحهٔ دهرده سوردکمی صفا

دکلیوب سوزلرینی دیدی جهان ... ایکی قاپولو بر اودر بو جهان

بر قپودن کیروب چکک اهل حیات ... بر قپودن چقر دست ممات

ناکهان عمرمه ایردی پایان ... کیروب چقدیغم اولدی یکسان

بو نجه بیل عمر فراوان مثلا ... ابدی اولمدی بر کونجه بکا

قلمدم عمر فراوانده حظ ... کورمدم ذره جه دوراننده حظ

واردر درد و بلا بالذات ... نسنه یوقدر بو جهانده لذت

کلمک اولمق دیلر اهل تقوی ... حضرت نوح بیتر ناصح اکا

یا الهی بنی مغفور ایله ... جمله عصیانمی مستور ایله

عمردن چونکه قاله شیء قلیل ... کلدی جان المغ ایچون عزرائیل

اوتوز طقوزنجی مقاله کفار مخلّد فی النار اولدقدنصکره بعض عصاة المؤمنین مکان سجینده مکث اولوب عذابه کرفتار معذبه

سزاوار اولدوغینی بیان و عیان ایلر

آنله نار جحیمه کفار
اوله لر جمله مخلد فی النار

درسی بانه کل اولسه هر گاه
ربُّ دوری داخی بر آدر الله

اوله طاغلر جهنمی اهل عقاب
تا که چوق چکه یردن اوله اکه عذاب

مؤمن اولن کشی کم ایده گناه
توبه سز جان ویره ایسه ناگاه

اوله صوکنده انک حالی خراب
ایده لر جاننه بیک درلو عذاب

طوته لر جرمی ایله جاه کبی
کندو بوینونی بوره آه کبی

یرلره دوشه یوزی باشی کبی
آتشه اولا یانمی قاشی کبی

اوره لر بوینونه دیو آتش مثال
سیل اشکی کبی زنجیر و عقال

فرقتو حسرتیله ایلیه آه
کله بو لینه آنک سیل گناه

ایده لر جاننه بیک درلو جفا
ظلمت الحیند اولانا ابتدا

بجز جیزنده فلکه اول مسکین
عالم الحزنده کم کوی زمین

آتش سندن آنی باد فراق
ایلیه بر کی خزان کبی ایراق

نه مدد ایده شه یاراننده
نه شفاعت اوله اخوانندن

متکبرلر اوله خور حقیر
چکینه هر بر سینی اهل سعیر

جمله اهل جهنم هر گاه
بیری بیرندن ایده استکراه

شو کلمه ایلیدری بو دنیاده تا
خلق الجنده قوبه باشی آتشنه

روز محشرده قمو لوطی اولان　　قومه بری بری اوتنمزه عیان

کیمی دلسز کیمی اعمی اولا اصم　　هر بری ایتدوکینی بوله اودم

ایده‌لر درله فریاد و فغان　　اوله‌لر جمله‌سی رسوای جهان

ظلمی چوق ایتسه رعایایه بکی　　اوله‌لر انده جهنم کوپکی

اولا تصویری قمونک تغییر　　بیری بیرین اوندره اهل سعیر

نیچه‌لر نازله پرورده ایکن　　ایده‌لر نار جحیمی مسکن

نیچه آق یوزلر اوله انده قرا　　نیچه سلطانلر اوله انده کدا

تفضیله بقه‌لر یوزلرینه　　اعتبار ایتمیه‌لر سوزلرینه

شونکه عالمده یه مال یتیم　　قرنی ادریله اولا کوه عظیم

زرد اولا جمله‌سنک رویلری　　سیم کیبی اغره دیده‌لری

بر بویلک قومه اولا امر عجیب　　سوره‌لر روضهٔ رضوانه قریب

اوله‌لر اهل جنانه نگران　　ایده‌لر جنت اجیبی سیران

کوره‌لر حور له غلمانی قموا　　کیمسه‌که ایلر ایکن جمله غلوا

ناکهان دوندره‌لر انلری هب　　ایده‌لر هر برینه خشم و غضب

یرلرین نار جحیم ایلیه‌لر　　صوله‌رین ماء حمیم ایلیه‌لر

دوردیک یل چغره فاسق اولان　　دیه آواز ایله یا منان

ویرمیه سوزلرینه کمسه جواب　　اوله‌لر هر بری مانند کلاب

کیمسی خورلیه صاتارکن خنزیر کیمسی داخی ایدر صوت حمیر

باشلرنده اوله آتشدن تاج بر ایکیم صوبه اولالر محتاج

ایدجک اولدلر آتشنه بر قوم هجوم آتشی دوزخه پامال ایدک

آز دیروب سن انلری افلاک ایدک دیدیلر حشمله ای طالع شوم

سبب اولدک بو عذابه جوره باعث اولدک بو عقاب و قهره

اول دخی ویره جواب اول آنلره دیدیه کوندردی سز حق قرآن

بنیچون آنکله عمل ایتمدیکز زهد ایله طغری بولکه ایتمدیکز

اینچجنه بیری بر بنك سوزنه تو کوره بیری بیر بنك سوزنه

اولیوق استرسک اگر اهل نجاح اوله کور مائل زهد و صلاح

توبه یه عادت ایدین و اصل بو عجب قصه ده اولمه غافل

حکایت

قره مانیلره منلا خونکار وعظ و ارشاد ایدر ایدی هر بار

بر کون اثنای کلامنده مکرر دیدی مؤمن که کتاب الله اکبر

توبه سز نقل ایدیجک دنیادن انلر خشم ایدرسه مولادن

ایدلر سقف جهنمده قرار اغلشوب ایلیه لر ناله و زار

هر بری یانه کچه صبحه تمام صکره ده ایرشه حقدن انعام

جقوب هر بری آزاد ایده لر مژده جنته ایله شاد ایده لر

انلر

الله حضرت حق رحمت ایده — جمله سینک یرینی جنت ایده
خلقه ملا دیکن بو خبری — چاغروبن دیدی بر اوغوزاری
حمی نه شیرین خبر ایدی بو خبر — بکیدی عرض ایتدی علماسه اکر
یا نو آر اللهمزه ای ملا — چونکه ایلر صوک اوجیا بنزه عطا
عصمنوز یتیمدن انعام النسون — قوللرین لایق غفران اتسون
قول سبشر در نوله ایلرسه خطا — کلدو لا یتقنی اتسون مولا
روز محشرده ایا رب غفور — خلق آراسنده بزی ایلمه خور
توبه وطاعته ایله مشغول — قلمه آلام بلالا ایله ملول
عاصی یوز جمله هدایت ایله — عرضمزی یقمه عنایت ایله

قد قنیچی حقاله اهل ایمان اولان کلستان جنانی مکان ایدوب
حدای مستعانک احسان ایلی پایانه مظهر اولدقلرین بیلدرر

دکله ای لایق احسان جنان — جنتی ایلیه بن سکا بیان
لب دندانی کبی جانانک — لعل دُر دُر ایچی وطاشی آنک
حصیرنکا طورمز اقمز انهاری — دل مؤمن کبی پاکو عاری
کلمیوب تازه جوانلیغنه خلل — بیرلک ایرمز و یوق انده اجل
ایرمیوب خاطره هم بیم هلاک — کورمز او یوزینی دیدۀ پاک
یوقدر انده لیل اواسحار — یاسمن روز بنفشه شب تار

بارك الله زهی رحمت رب / طپراغی مسکله عنبر در هب

طلو دراجی وطاشی انوار / انده مهر و قمر اولمز سیار

ژاله کلشنی عقد و پروین / کوك یوزی انده چمن اولدی همین

یری دیوار یاربدی غفار / جنتی جمله ایدبدر دوار

برسی سیم در سر تا سر / خوبدر صانکه قوشانمش سیم کمر

برسی شمس ضحاوش کویا / آلتون اولوندی اولدر پیدا

برسی اولدی زبرجد بری نور / بری درد رکه ویرر جانه سرور

بری یاقوت بری جوهر در / اعتماد ایلمین کافر در

بویله نقل ایلدی هر کان کرم / بویله بویوردی رسول عالم

ایکی دیوار ارآسنده اکر / نقد سعی بلیغ ایتسه بشر

بنجه بیك یل یوروجکسه الم / اوردیه اول بری باشنه قدم

اولدی عدن او جمعی جنتنك نام / شهر ایه اولیسر دراو مقام

حق سیزد ایلیه نوز بصری / مؤمنك ایره ایراغه نظری

جنت اهل دیدکم ای علام / ایلدك کرچه بزه لطف تمام

بز نظر ایلر ایدوك دنیاده / سازو سوز ایله اوکوردك باده

اول مخلد ایدر رب کریم / ایسه جنت ایکنه باد نسیم

چراغی یپراغی نه ایر صبا / هر برسی ویره دورلو صدا

82

نه صدا درکه اولور روح افزا   ایرکورر قلبه صفا جانه غدا

سیر ایدرکن کورر اهل نظر   اینجودن قورولو بنجه چادر

حور وجنتله ایدوب جمعیت   ایلیه عشرتو ذوقو صحبت

بر شرابی دخی وار درکه مدام   می تسنیم اولوبدر آکه نام

مه نو کبی اولوب ساغر زر   ایترشن آنی صفا سیله ایجر

کورمسن اندهٔ شراب ایرماغنی   طولشر جمله جنانک باغنی

حوریلر ساقی اولوب ساکه صونر   اینجودن جاملر ایله کوثر

عنبرین طاقلری وار آنک   طاق ابروسی کبی جانانک

کمی لؤلؤدن وکیمی زردن   کمسی صافی جهان کوهردن

کمی یاقوت وکمی لعل لطیف   زاده الله زهی جای شریف

مشغولیله محبوب اولنلمانله حور   کمسه لر حسنه بولمایه قصور

جای عندن ایدوب جمله خلاص   انلر وکله ایدهلر صحبت خاص

کسنی کم جنتله شاد اولور   بکمز اول قولکه آزاد اولور

باشینه بویروق اولوب عالم ایدر   اولمز آیینهٔ قلبنده کدر

رحمته واصل اولوب زحمتله   اولولوغه ایرشر حذمتله

جمله قورخودن اولورکوکلی امین   یوروینر خلق جهان ایچره خزین

قوللوغنک محنت وتکلیفی کیدر   اولدقجی عنبر افندیلک ایدر

کندو محکوم ایکن اول حاکم اولور — غیرلر خدمتنه قایم اولور

نه اولو دولت اولور عین فقیر — اولسر حور ایله غلمانه امیر

نه صفادر که یوره کمسه محتاج — الکه گیره سنک تختله تاج

ویره اکا کم قوللنه اول یزدان — جنتنک بنجه دنیاجه مکان

رحمت حقدن اولوب فایده‌مند — پادشاهلردن اوله قدر بلند

ایلدم وصف جنانی اجمال — اولدی وصفنده دل ناطقه لال

اولمدی بیکده بری وصف بیان — وار قیاس ایله اکا گور جهان

حکایت

آدی دیوانه کلامی معقول — یعنی سلطان ولایت بهلول

گاه ویرانه‌ده ایلردی مکان — گاه شهر ایچره ایدردی سیران

بر یقلمالو خراب اسکی دیوار — بولوغنک اوستنی ایدی ایلدن زهار

قلمغه جانب اصلینه رجوع — پیر فانی کبی ایتمشدی رکوع

دوشمکه دور ایدی اول دیوار — بنته کم عاشق بیمار نکار

یانته کلسه حذر ایلر ایدی — بر زمان آکه نظر ایلر ایدی

ایلیوب کندو زوالنی خیال — بوزردی دل پاکینه ملال

روزگار ایله او دیوار خراب — ییقلوب جکمتی اندی خراب

گوردی بهلول آنی شاد اولدی همان — ددی آوازیله ای خلق جهان

نته

بنه مبتلا ایسه جهانده نه که وار — یغلور اول طرفه آخر کار
مبتلامز حقه دردر چونکه مدام — اومز جنت اوله بیزه مقام
ایده‌رز جانب مولایه سجود — بوله رحم ایلیه اول صاحب جود
ای جهانی براده رب مجید — ویی جهات ملکنه سلطان مزید
اچ وجوده بصیرت کوزنی — باکه عرض ایله هدایت یوزنی
جنت عدنله حشر ایله — منزلم روضهٔ رضوان ایله

حکایت دیگر بروجه حسب حال خود

اولدی حاتم زده بر کوچ آغاچ — یاندی ملک عجمی نار فراق
ایلدی جام اجل جامنی نوش — بلبل عالم ایکن اولدی خموش
کوزنی خواب عدم الدی آنوک — دلی سوزسویلمدن قلدی آنوک
قبهٔ عالمی موتنک زالی — ایلدی زمزمه سندن خالی
کندی اول بفضل هنر پادشهی — کندودن دور زمان اولدی تهی
بر عزیز آنی کورر دنیاده — جنت الخلدده بورر آزاده
خرقهٔ رحمت رحمان اولمش — حوریلر خیلنه سلطان اولمش
ایلمش خلد برین ایچره قرار — بی بدل قصر معلالری وار
بادهٔ جنت ایله مست اولمش — حور وغلمانله همدست اولمش
ایلیوب حمد وثنا غفاره — انتظاریله طورر دیداره

دیدی ای بلبل شیرین کلمات ‏ ‏ بذن ایرشدی سکا بو درجات
که نهایتده سرورک وآردر ‏ ‏ جنت الخلده حضورک وآردر
نه مراد اندکسه ایسه بولمش سن ‏ ‏ نه عجب دولته دوشمش اولمش سن
ایلدی چونکه بو وجهیله خطاب ‏ ‏ ویردی جامی آکا لطفیله جواب
دیدیکم نظمه اولورکن مشغول ‏ ‏ بر کوزل بیت دیدم نعت رسول
بکا بو بیت ایچون اول رب غفور ‏ ‏ ویردی بر قصر لطیف ومعمور
آنی کم کوردی کم ایشتدی عجب ‏ ‏ فتح بابه اولا بر بیت سبب
اومرین آنی فقیر آخر کار ‏ ‏ بلکه هیچ اولمز ایسه اول غفار
شول زمانکم ایریشه روز اجل ‏ ‏ ایده بر بیتمه بر قصری بدل
غصه وغمدن ایده بو جانمی دور ‏ ‏ بر بیمی ایلیه بیت المعمور
ای عنایت تلمجی رب عظیم ‏ ‏ خالق العالم ورحمانو رحیم
دم آخرده که موت اولا قریب ‏ ‏ عاقبت خیر الغیره ایله نصیب
دلونم دیده ضرعا مسرور ایت ‏ ‏ احتی احمد ایله مغفور ایت

خاتمه ‏ ‏ حاتمه

منت الله که ای اهل نیاز ‏ ‏ ایردی پایانه بو کنجینۀ راز
صانکه هر سطر سیاه ایچره خیال ‏ ‏ شب قدر ایچره دررآب زلال
ظلمات ایچره بو شیرین کلمات ‏ ‏ ایر کورر مرده لر آب حیات

ایکی

ایکی سطر آره سیدر جوی جنان — خطی در سبزهٔ باغ عرفان
سوزلری تبرجمه دن عاری در — واردات قبلی باریدر
امتیاز یله بو تصنیف خیال — قلدی محبوب کبی عرض جمال
جانکه سلطان یولیدر سطر کتاب — بر سرا ایک قبوسیدر هر بار
رحمت اول کاتبه اولسون که عیان — نقطه لردن قویه اول یولده نشان
حسن خطیله ایده آنی تمام — دونه بر خطی کوزل یازه مدام
یازه بر بر حرکات و سکنات — اوله تا شهپر مرغ کلمات
الفی یار سیه پوشه دونه — حاله ری غنچهٔ جاموشه دونه
راسی رغبت کوکنه اوله هلال — دال تدوینی اوله دولت دآل
صلحا کوکلی کبی تا سر و پا — اولمیه یازدوغی یازید خطا
اولا اول یوزی نیاز اهلنه طور — که جیم کبی ویره جانه سرور
ایرسون اول کاتبه بیک درد و صریح — یازدوغی بیکلشن یتمزسه صحیح
کلمسون اول عوج نادانه بلا — خر کبی جاهلو ناقابل اولا
کسه نایی قلمینی ناساز — قلا کوتاه او طوج حرفی دراز
یازه حرفی بری بیر بیرنه دور — لشکر مهتمزمه دونه سطور
کوه البرزه دونه یازدوغی قاف — بیر فرتوته دونه جکدوکی کاف
می بر کرز کران کبی اولا — یاسی بر اکری کمان کبی اولا

ناتمام ایلیه بو انجمنی — یازمیه سرخلقه هر سر سخنی

سطر ابیاتنی مانند ذباب — نقطهء زآبدایله ایده خراب

یازدوغی عیبی کبی باشن عیان — ایکی شق اوله تجمع القرآن

بیتنی ایلیوب بی ادراک — الم هجریله اوله غمناک

کندو شهرنده اوله آواره — دردنه بولمیه هرکز چاره

ای جهانی پر اوت رتب معین — قل بو محبوبی بلالردن امین

عاشق اوله و بره غم کثیر — انی تحقیر ایدنلر ایله حقیر

هر کم ایلرسه اکا بد نظری — نوردن دیده لری اوله بری

کیمک دیوانه اک ایدوب مضا — طعنه داشن اکر آترسه اکا

باغ سیمی آنک باشینه سنگ ملال — قوروسون دستی صنع شاخ مثال

باغ ایچنده نته کم برک خزان — دلی طیبر اغیله اولسون یکسان

جمله خسته لر ایچون علما — بو کتابی آچیجک بوله شفا

حسن تعبیر یله بی امثال ایت — خلقی ارآسنده مبارک فال ایت

خوب الفاظله معنای متین — بر بر ایدرکه اولور بر دلنشین

طبع و حوصله درز شعرا — آل اوزره ناز و غنی ایلرسه اکا

باشی اولسون اشاغه قاف کبی — نکبته اوغراسون اول کاف کبی

کوزی نرکس کبی بی نور اولسون — از رعنالق ایچره بری کور اولسون

روحنی ایلیه تنندن افراز | دم وصلت کبی قیل عمرنی آز
بو کتابی دیمدن ای یحیی | غرضم اولدی همان خیر دعا
هر کم ایدرسه بو مقصودی عطا | خیر ایده عاقبتینی مولا
ختم القول بعون المولی | مالک الملک وحبا اعلی
وهو القادر وهو الناظر | وهو الاول وهو الآخر
ترجمانی قلمم قلدی سکوت | نیجه بر فاش اوله رازی ملکوت
ایردی پایانه کلامم گوهری | کلدی صحبت کیجه سینک سحری
عالم وصلت ایسه انجق اولور | لذتو عشرت ایسه انجق اولور
باده عشقله جام وحدت | حاصلی ویردی بکا کیفیت
قلمم الده عملدن قالدی | کوزومی بر تو حیرت الدی
بو مقالات سعادت انجام | اولدی نقصانله برآینده تمام

کوکدن آواز بلند ایتدی سروش
دیدی تاریخنی آنک خاموش
سنه ٩٤٧

تمت الکتاب بعون الله الملک الوهاب فی یوم الجمعه من شهور سنه
اثنی والف کتبه الفقیر احمد بن شیخ بیرام
بولایت طرنوی
عفی عنه

رسالهٔ مفتاح جنت

اوّلكي باب مؤمن پاكدينك اوصافنده در ايكنجي باب صالح و مصلح
القابنده در اوچنجي باب صديق صادق و خيرخواه موافق خصالنده در
دردنجي باب عهده وفا و ستري اخفا ايدنلرك احوالنده در
بشنجي باب ارباب نفاق و اصحاب شقاق بياننده در التنجي باب
حسود و صالح و مفسد غير مصلح اطوارنده در يدنجي باب اكي يوزلو غياب
و پريشان سوزلو كذابك احوال ناپسنديده سنده در سكزنجي
باب مرائي و غماز و هرجائي و همازك تفصيلنده در اوّلكي باب
مؤمن پاكدينك اوصافنده در قال الله تعالى انما المؤمنون
اخوة اوّلا عقيده سي پاك اولا وكندو نفس نفيسنده نه صانورسه
مؤمن قرنداشلرينه دخي آني صانه وطاعاته مواظب
ومعاصيدن مجتنب ولساني صدقله جاري واقوالي
كذبدن عاري وخيراته ساعي وراغب وهر حقده غالب اولا
وهر خصوصده طريق عدالتدن منحرف وجادهٔ شريعتدن منصرف
اولميه وعهدنده قوي ووعدنده مستقيم وخير ايشده تأخير
واحساننده تراخي روا كورميوب وهر مادده منصف
وانصافله متصف وهر يرده حقي حاضر وجميع افعاله عالم

وناظر بسیله ونفسی حلیم وقلبی سلیم اولا **ایکنجی باب** صالح

ومصلح اولا بنده در ، قال الله عز وجل من عمل صالحا فلنفسه

اولا اصلاح نفسه مغرور اولمیه ، وعباداتی دنیا ایچون ایلمیه ، ودوستلریله

صافی نیت اولوب هر فیضی حقدن بیله ، وهر شیده حکمت حقی شاهد

ایلیه ، ومنکر اندن صاقنه ، وطریق ارشادده بذل مجهودی بی دریغ

ایده ، وتبلیغ نصایحده رایحهٔ غرضدن احتراز ایلیه ، وعیب بینی اولمیه

ودرونی بیرونه موافق اوله ، واهل حاجاتک حصول مراملرینده

سعی واهتمامدن فارغ اولمیه ، اما جلب دنیا ایچون حکامه ملازمت

ایلمیوب معاشرتی حسبة لله اوله ، وتن پرورلک ایتمیوب قانع النفس

اوله ، ومحبت وعداوتی لله اوله ، وبشرتی خیر ایله تعبیر ایده ، وعیب پوش

اولوب وقایعده تسلیم ورضا اوله ، ومنازعاتده ایکی طرفک خیرینه دوروش

وکلماتی راحة القلوب اولا ، وکندویه عدو اولنلرک داخی آخرتی غرضنی

صقلیه ، ومصاحبتی رفعتله اوله **اوچنجی باب** صدیق صادق

وخیرخواه موفق خصالنده در **قال الله** تبارک وتعالی هذا یوم

ینفع الصادقین صدقهم لهم جنات تجری من تحتها الانهار ، اولا

مصراع خالصا مخلصا لوجه الله راست گوی ، ودلجوی اولوب

کلمهٔ طیبه سویلمکده اهمال ایتمیه ، ومفاسددن محترز واجتناب

دوستیله

دوستیله دوست، ودشمنیله دشمن اوله، ودایما نوایب آخرته قیدنده
ومکاید دنیادن منع، وغم اندوهٔ اوقاتنده مهربان، وتندروی
اولمیوب ملایم وبشاش اوله، وکندو فوایدی ایچون آخره ضرر قصد ایلمیه
ووقت خطاده صواب تدارکن ایلیه، وعبادتده تعطیل اوقاته
سبب اولمیه، ومواضع تهمتدن حفظ ایدوب علی الغفله واقع اولان
ذللدن تنبیه ایدیجی، وهر کارک خاتمه سنه ناظر، وخیر قلیل ایچون
شر کثیر ارتکاب ایلمیه، وتکثیر احبابه ساعی اولوب اعدانک
اصلاحنه چالشه، ودنیا خصوصنده منتفع اولمادوغنی دوستندن
رنجیده اولمیه، وضرر مالی ضرر عرضدن تقدیم ایلیه، وخطاوجه
معین، وظالمه مهین اوله، وهر بابده النجاة فی الصدق مفهومیله
عمل قیله در دنجی باب عهده وفا وسری اخفا ایدنلرک احوالنده در
قال الله تعالی الذین یوفون بعهد الله، اولا، الکریم اذا عهد وفا
مضموننده تجاوز اتمیه، وعهده سندن کلمیه جکی نسنه یی ایدرم
دیو وعده ایلمیه، وسر صقلمغه اهتمام ایده، واشتدوکنی سویلمه ده
اتمام ایده، واشتدوکنی سویلمه ده ضرری دخی یوغیسه نقل اتمیه
وکشف رازده مجبور اولدوغی تقدیرجه دفعنه چالشه، وحقیقتده
شبهه سی اولان خصوصده ساکت اوله، واشتدوکی سویلکی کترونه

بلمیه سو محلّی تدبیرجه بلدوکی یقیناً وبر خصوصی کار ایدیمیه،
بشنجی باب ارباب نفاق واصحاب شقاق بیاننده در،
قال الله عز وعلا ان المنافقین یخادعون الله وهو خادعهم، اولا اف
وکذاف سوز سویلیجی، و یلانجی وبهتان ایدیجی، و فظلوم السیر یعنی سیکم
سیکه یوریجی، و سیرتی صوفیانه، و صورتی عالمانه، سوزی دوزبجی
وچیو قیو کزیجی، و ملبس الکرم، وقصیر الهم، وکوزی طویماز، ویولداش
بلمز، یاتمز، او یومز، و طبعی خسیس، ونهادی خبیث، محض شر و
مانع خیر، او کمز بتمز، و بیله او صنمز، ایکی جهانده مردود، وعاقبتی
غیر محمود، التنجی باب حسود طالح و مفسد غیر مصلح اطوار ینده در،
قال الله سبحانه ام یحسدون الناس علی ما آتیهم الله من فضله، اولا مغرور
ومتکبر، وخاطر بلمز، و یدوکی سکمز، وآخرته اینانمز، وقسمته قایل اولمز،
وکندونه خیر صایمز، وایلوکه یرینور، وکملوکه سوینور، و شرّه
کولر، وخیره یضالنور، ومصاحبی منافق، وأورادی مساوی
عادتی مذمت، کفران النعمه دولتی خاطر یقمق، عزتی عیبلری اشاعت
ایتمک، و تجارتی تندلکله سویلمک، حالی نکبت، و ملکی خست،
وقلبی پر قساوت، اصلا طویمز، و حرص سوزی قولاغنه قویمز، آثاری
محض ریا، وخشمتی خشم خدا، اقلاکیجی ضعف قلب، احسانی ربا خور
معاملهسی قرا قاه بخشش، و مروتی جلب، و ملاطفتی اخذ جبهی ضرر،

و شفقتی

وشفقتی مرض، کولمسی مسخره لق، واوینماسی طاتسزلق،
فونقلغی عجب، یوروسی اندیشهٔ باطله، وفکری رعایت اراذل،
ایلک ایدنی سومز، ایودن یاتلولی فرق ایتمز، کولمسی کورنمز،
اطواری اخلاق حسنه یه اویمز، حضوری یوق، محنتی چوق
اوبخوسی خلقه زحمت، لعن الله من ایقظها **یدنجی باب**
ایکی یوزلو غیاب وپریشان سوزلو کذابک اقوالی بیان ایده سنده در
در شنعتی ولا یغتب بعضکم بعضا ایحب احدکم ان یاکل لحم اخیه
میتا اولا مکنز، ویوزه کولیجی، وابن الوقت، ووصاف، وملایم
الطبع، وسلامده ایکی قت، وکلامده حکیم وقت، بیله اغلر وبیله
کولر، اشتدوکن سویلر، وکوردوکن کورمدوکن نقل ایدر،
اودن کچنور، وخاطره کدر ویرمکدن کچنور، معرفتی ابیات واشعار
ازبرلمک، وسرنایه سی ضمیرده اولانی بلمک ایچون روایات
وحکایات بسط ایلمک، سر صقلمز، یوزی یرد، آیغی طقوز قبود،
آشناسی چوق، دوستی یوق، وفادن بری، صفادن عاری،
نوز دکچنور، دلکولک ایدر **سکزنجی باب** میرالی وغماز وهرجا یلي
وتهمازک تفصیلنده در **کما قال الله** عز وجل یراؤن الناس
ولا یذکرون الله الا قلیلا وکما نزل علی خیر البریة ویل لکل همزة لمزة

صورت زاهدار، ازبرلر اولیا مناقب، کلنورلر صالحلردن آولا
کعبه ده نمازن وقت بش، یجی صوکتوریجی زمزمدن، حلیت درویش
آرتق واحده صحیح
دهکلیجی
خیرخواه اکابره، کسدریجی کیمنی اولدورب، کیمنی کوریجی لر واقعه ایو
دنی کندو دیر، ورین بیر الیو دعا خیر، ایدوب خدمت قرایه، کجنورلر
مدح زیاده اولشدرلری قاتل زهر، ایدرلر خدمت ایدنلری دریغ احسانی
کوندرلرکی درخی دشمنلکی، آرماز و سنه حقیقت دوستلغی، ایدرلر
سلنور الیاس خضر، دیدم بویله، سویلیه م سنکچوه کلسه راست، کجمز
منفعت، بلمز آشنالی جیهن ویره سنه ایرق غندرن اولمدو دلهٔ
حرامی بولمز، حلالی مجمز مقدرن باز شاهد ده سجلرز، کورمز مصلحت
اولور، بابسی ایتک کلیب هر، ایدر یمین چکه کرز یلانه، قوتنر الدن
نمک و ناز بلمز کبی زغنر، ارایجی عیب، مصاحبی ظالملک
قولمش کویدن، تماشا فاسی و، غوغا صفاسی، اتمز حرمت باباسنه، بلمز
مغفورلرم فصیح خلقی، قبیح سیرتی، الکلنش سفلی دیو، سورلمش محله دن
جناب مقهور سعیر مستحق، حقیر و خور، آدم بنی مردود و
کبریا، زاده الله تعالی مرضا
تمت بعون الله
تعالی
١

تعبیر دوش بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

بو دوش تعبیرنی عظیم مختصر فایده لو در حضرت مالکاری چوق کتابلردن
چیقاروب بونی تصنیف ایلمشلر نوشروان عادل ایچون دوش
کورسه اول طول کتابلره مطالعه ایتمکدن بو مختصر دوش تعبیرنه
شویله هر کیم هجاء حرف اوزرنه درکیم یکرمی طقوز حرف در
آنوک اوزرنه ترتیب اولنمش هر کیم دوش کورسه اول استبانه
کیم کوردی اکا لایق کوره مثلا بری دوشنده نماز قلور کوردی
نون حرفن استبا قرآن اوقور کوردی قاف حرفن استبا
هرکسنه آت کوردی الف حرفن استبا وهر کیم نه کورسه بو نجلاین
قیاس ایده کم دوشی حقیقت طعروا اولا کمان سز

ا دلیل ایلر کیم دولت آرته حال خوش اولا ب دلیل ایلر کیم
مال بولا مرادینه ده کات ت دلیل ایلر کم اشارتنه پشیمان اولا
ث دلیل ایلر کم دشمانه ظفر بولا ج دلیل ایلر کیم غایت شاد اولا
ح دلیل ایلر کم خیر و برکت اوله مال زیاده اولا خ دلیل ایلر کم
صبر ولوم و رنج کوره د دلیل ایلر کیم دولته دکه مراد ایره
ذ دلیل ایلر کم اشلری یوجه اوله ر دلیل ایلر کم مقصود
حاصل اولا ز دلیل ایلر کیم اوغل اولا وبرا اولوکنی بخشیش ایلیه
س سوانس قله وغصه لو اولا ش جمله اشی تمام حاصل اولا

ص ایشلرینه پشیمان اولا ض آخرت ایشلرینه دورشه

ط ایشی کوجی ایلرو وآره شاذ اولا ظ سعادته ایرشه

اشی تمام اولا ع اوغلی اولا مرادینه دکا غ ظفر ومضرت بولا

ف غایب خوش خبر کتوره ق بر کودن انجینه ناخوش اولا ک

مرادله حالنه دکا ل امیدینه دکه دخی شاذ اولا م مالری وحالری

خوش اولا ن بر کشدن خبر اشده شاذ اولا و یاوز ایشلرینه

پشیمان اولا ه رنج وزحمت کوره لا حصملری ندن ودوستلری ندن

شاذ اولا ی دلیل ایلکیم خیر بله مراد، ایرشمکه الله یاالواره

لا یعلم الغیب الا الله

تمت
تم

مرحوم ومغفورله تاتار ابراهیم افندینکدر

حمد اول اللهه که جمیع مخلوقاتی خلق ایتدکدنصکره مخلوقاتی امر اوزرینه
اولسونلر ایچون کتب انزال ایدوب داخی پیغمبرلر کوندردی طریق مستقیمه
ارشاد ایچون خصوصا که اول محبوب الله محمد رسول الله ارسال ایلدی امتنی ارشاد
ایچون زیرا نفس اصلاح اولمیجق انسان معارف الهیه وصل اولمازلر ایچون
که حبیب اکرم رسول مکرم بیوردی من عرف نفسه فقد عرف ربه ودخی بونلردن
صکره اصحاب کزین وعلماء اهل یقین ارشاد حق ایدوب کتدیلر
رحمة الله علیهم رحمة واسعة وبونلردنصکره خلفاء الراشدین ومقتدای
اهل یقین قلوب اهل اسلامی جانب حقه ارشاد ایلدیلر ومشایخ عظام
داخی قلوب طالب حق اولنلره سلفدن کوردکلری اوزرینه یول
کوستروب واقعه لرینده بر کون کمیا اندکلری بر شکله تمثیل ایدوب
حضرت حق بونلری تهذیب وتطهیر اخلاق ایچون واصلاح نفس ایچون
کوسترر مرید اولان کمسنه یه مرشد داخی اول مریدک واقعه سی قنغی
دایره ده ایدکن بیلوب بونک اوزرینه تعبیر ایدوب ارشاد ایدر
ایله اولسه بو فقیر الحال المحتاج رحمة الله المتعال بعض قرنداشلر دیدیلر که
واقعه لرومزی کورورز اما بزه بیوردقکوز یدی دایره نک قنغی
سندن اولدوغنی بلمزز ددی دایره نه در تفصیل ایدیویرک دیدکلرینه
بنا بو ضعیف داخی یدی دایره که مشایخ نفسده بیان اتمشلردر
واول دایره نک اسملری نه در بیان ایده لوم طالب حق اولنلره
اصلاح اتمکه حرص حاصل اولوب و واقعه لری قنغی دایره دن اولدوغنی

بلدوکدنصکره

بلدکدنصکره اهل لرینه مراجعت ایدوب تحصیل معارف وکسب طریق حقیقت ایچون
واول یدی دایره نک هر برینسنده نجه شکللر کورینور وواقعه لرنده بونلرک
هر بریسی بر دایره ایچنده ترتیب ایتدک بیان اولنور بعون الله تعالی اول
یدی صفاتک اولکسی اماره در ایکنجیسی لوامه در اوچنجیسی ملهمه در دردنجیسی
مطمئنه در بشنجیسی راضیه در التنجیسی مرضیه در یدنجیسی نفس صافیه در دیو
آد ویردیلر بو صفتلر ایچون یدی دایره وضع ایلدک شکللری یا هر صفتک
دایره سنده ذکر اولنور که وبو صفتلر ایله انسان متصف
اولسه تنغی کناهه ارتکاب ایتمشدر بونلرک
احوالی بیان اولنور

انشاء الله
تعالی
م

اول دایره نفس اماره در انسان ئو یاسنده
ذکر اولنان حیوانلر شکلنی کورسه اماره شکلی اولور
وصفت ایله متصف اولور خنزیر وفیل وکلب ویلان
وعقرب وفاره وکهله ومرکب اروسی وبونک امثالی وطاره جوق
صوقانلر واو رحانلر ودکزلر واوجرم یرلر وبونلرک امثالی کبی
جمیع اماره در ومیخانه وبوزخانه وبولنور سیل صولری وبونلرک
امثالی وبو معقوله یرلر اماره صفتلریدر بو صفاته متصف
اولیجق زیاده هوایه تابع شکلی اولور تیز بر هیز اولنمق
کرک بونلری ازاله توحید لا اله الا الله در

اولا نفس امارە صفتلرندن رؤیاسنده خنزیر کورسه حرام صفتی در و کلب کورسه
غضب صفتی در و فیل عجب صفتی در و حیه نفاق صفتی در و میموم زنار صفتی در
و عقرب لسان عذاب صفتی در و فاره سلفدن مستور و حقه معلوم
نفسه متعلق نسنه یه مباشرت صفتی در و کهله و بیره مکروه ارتکاب صفتی در
آب خانه و مزبله نفسنک دنیا میلی صفتی در و مرکب اروسی
قنغی اولمز فعله مباشرت صفتی در و سوجی اچمک حرام
فعل ایتمک صفتی در و کوسه حرامه مباشرت فکر ایتمه سی صفتی در
میخانه و بوزخانه کورمک انسان قلبنی افکار فاسده یه
صرف ایتمک صفتی در و داخی بونلرک
امثالی لا یعد و لا یحصی در فاما
فی الجمله الکلمی الجون
اختصار ایتدک
تم تم
م

ایکنجی دایره نفس لوامه در
بونک شکلی قیون و دوه و بقر و بالق و کوکرجن
و قاز و تاووق و بال اروسی و بونلرک امثالی حیوانات در و جمادات
دن مثلا نجک بشمش طعاملر و میوه لر و بونلرک امثالی کبی
بو صفتلری کورمک لوامه شکلی اولور و کیجک لباسلر و دو
شنجک اسباب کبی و یا نمدن حوم و فرونلر کبی دکانلر و سرایلر
و اولر و کمیلر و بونلرک امثالی و شکر و عسل و شربتلر و بونلرک امثالی
لوامه در بو صفتلر ایله هرکیم متصف اولور بونلرک امثالی کورمک
نفس انسانک شکلی اولور اوچنجی دایره یه دخول ایکنجی
اسما ایله اولور اول اسم الله در تم تم

چون نوبهار دولت شاه جهان اولا
بزم صفالری ایکی سپهر جواه اولا

ساقی دوترسم ساغره عکس عارضک
خرشیدنی زوال ویمی ارغوان اولا

عاشقلرک چوق اولدیغن آرزو کوردم حسود دکم
بولیمسن آستینه سیل بر زمان اولا

بر بوسه‌سیله جان ویرو الماغ اولورو
اول دلربایه استم کیم زبان اولا

دشمنی ماتیلیم اولمز علی الخصوص
بن زلفنک شکسته‌سی اولیم فلان اولا

قیامت قدیله اول سرو قامت
طوروب صالنسه یاریله قیامت

دیدیم بوکلره جان ویرمک نه کار
یکمی تشنه ویری نه ترت

گورنز خشمیله قصد جان ایدر
بنم ایکی گوزم عجب عنایت

سنی کلشنده بر کور سرو اکل
بقاسی جابجا ایدر دیدی قامت

بر آهی دلک بوزنی گوزلدر
صلای صبح جانانی آرت

جفا قلمق اگرچه سنکا خو در
ساقن کوزم یاشنی قنلو صو در

خطایم شمدی صید ایلدی ای دل
تجاهل ایلمه کوکلی نحجه لو در

کوکلم دیم مقیددر زلفکه زاهد
عجب قوللرده قوتی آلی لو در

مقابل اولمغه آستم شنی نکاره
کلور آیینه دن اول بخت او در

روانی بوسه عهد ایتدی سنجه
دوربه اغزنده یاری اوملو در

اولمشی ای دلم حکم تیر یارک لعلکدن زبون
یکم یتور باغ رخکده مار زلفک سرنکون

ساقیا کرشتن تنزل ایلر کرم شمعونی
باشمه جمشیدی کلی کبی جام شراب الکوه

اولمسون جسمم شمع صراحی کبی قان
غمزه م مست ساقیدن اولوبدر بو قانقون

خاک پای یار اولورکی کحل ارباب نظر
کوزلریمدن دور اولورسم توتیا اول اکوه

ای در دستنه اهل تشنه وصلت یایلور
بحر دیدنک حققها کم دومی لو اوجاعه دره

هر دم الدن قومیوب بر دخی گلنار ایتگن   طوته گوز آب روان کبی چمن زار ایتگن
طوتمه زاهد کبی زهد که حیله زنهار ایتگن   پند گوش ایتمه دلا المه اله عار ایتگن
قونه در لرسه ویسونلر طوته گوز یار ایتگن

راه عشقنده نگارک بشو قدر چکدم الم   قالمدی گوز یمدوکم غصه و اندوه ستم
قانه غرق اولسه گوزم باشی عجبمی هر دم   بکه هر لحظه گلور درد و بلا محنت غم
مشکل ایشدر کشی کم طوته ستمکار ایتگن

ایتمکه گلشن عالمده دلا عیش و طرب   بولمدم بر گل بی خاری ایدوب سعی و طلب
بن چکوب ذرد هزار و غم و اندوه و تعب   مدعی دامن دلداره ایرشه نه عجب
قندن کم اجلمه گل طوته انک خار ایتگن

غم ابرو سیله قدرک اگر اولسه هلال   طاقتک طاق اولوبن ضعف سنی ایتسه خیال
عرض حال ایلکه قلمسه گونتاره مجال   خوابده یاری گوروب قصدیله بوسه ال
اوینیوب خشمه گلورسه قوده انکار ایتگن

ای عبیدی دل بیر غمده صفا قلمدی هیچ   هکمدوکم بو جهان ایچره بلا قلمدی هیچ
اول پری ایتمدوکی جور و جفا قلمدی هیچ   ای محبتی بنی آدمده وفا قالمدی هیچ
سنده مجنونه صفت طوت یوری طفلار ایتگن

بکا قید تعلق پای بند اولماسه ای سیحی
بوراهه بر خطرده کیم دریری الکلنم برکون

بوقی بلدی که آخر جام عمرک ایکی ساری دار
انجحون تو میحالدن اوبحه جامی جم برکون

دل وجان نازنوک مضراب غمزن نالهمن دم دم
شکایت ایلیه مجلسن مجلس بزم برکون

اساس قصر عشق ای سمکدل ویران اولریسیه
خراب اولوب یقیلماز بس بنیاد ستم برکون

وجودم محو اولوب اولسه‌یدم کوی عدم برکون
مزارم اوزره کل بخشیده قیل لطف ایله قدم برکون

سحردن کون کبی دلیم تولا عشق ایله اتشم
که صبح وشی اولوک ره عشقنده صادقدر

طور رسم سرو بالادر اولور رسم ورد رعنادر
کوزل اولکدر که طور رسم اوزرنه جانم اشقدر

بو ظاهرده بر باطنده بسکی کور حکا اومیدریم
ایوردن کوزکم انجم ایکی چشم اویاقدر

دلوردم دردعشقکم صحکر زنجم چقدر
چیمکرم نوکی حقی قوم بوبیلده ماقدر

سکا بوچم الم کورم بنفشه وار یوزیکدر
عذار احسنه کل کبی یوزک باغ الفته چقدر

کوکل غمکین کوردم مکین باشم قانر نوبادقدر
عجب اولمز بو درحالی اولک یم کیم که عاشقدر

ای بزم حالمز صوران یاران • ذره جه مرحمت قیلان اخوان • باشمزه کلن بلالردن •
بیکلم برین دیمک دکل امکان • ایکی عنقا حصارک عسکرینه • بولشوب اولدی جنک وره • یارانی
یوسودن بلی عدد پیاده چیقوب • دود ابر اولدی و توفنک باران • کیمی مجروح اولوب اسیر اولدی
قالدی بلی سر کیمیسی در میدان • کیمی جنک وجدال قلدی کیمی • بقیوب قاچدی طورمدی جو • زناز
کمسه اولدی بو ظلم و بو حیف • کچدی پنجه بهار ایرشدی خزان • دیلرز داد مز تیچانلردن •
روز محشرده چون اوله دیوان • ویره حق انلره بلالرینی • اوللتا بزم کبی نالان •
وارد عندم بو مانمک خبری • کریه وزار لقله طولدی قوبان • عون حق برله تیغ تیز الدم
لعل وش اولمشیدی والاقان • چون قضای قدر به پیش آمد • هم چو نانچی فتاده اسب دوان
بغلدی یاینی قضا و قدر • دوشدی اول رخش باده وش یوپان • کوزم ایچنجه کندوجی کورزن •
خاک وخون ایچره اولمشم غلطان • کی فوستانه چون اسیر اولدم • اولشدیلر درد و محنت و هجران
بسیرن قلعه سینه کردکدم • بیر مزدوزخ اولدی هم اول آن • طوتسا غیله طولو قلعه شوم
هر طرفدن کلور انین و فغان • بوکه اشکنجه و بو دکلو بلا • چکه مز کیمسه کلدوکن انسان
شولکه اسلام ایکنم ساکندر • بلسون اول کندوزینی اهل جهان • دوه اشکنجه دن چقا طولو تساق
صاسن هر بری تن بیجان • دیرسن غوغه لای یوتسن • مالدار و سپاهی بازرکان •
کردن و دست پای بند ایدوبن • قعر چاه ایچره ایتدیلر بنهان • کیجه جی کوندز اولدیکی بلم •
طوغدیکی طوغدیکی مهر جهان • جان ویروب قابل اولسه المؤاجل • کیم چکردی بو دردی هیچ • برآه
ملک الموت قانعم درکلمز • بار غم قلدی قدمز چو کمان • کچدی عمر عزیز حیفا حیف •
نه اقامت ایشدیلور نه اذان • اچلدی نو بهاری باد صبا • قیلدی جویلر بو سیل طغیان •
هی مدد بحر غم غرق اولدق • کوزمز یاشی اولدی چون عمان • دیدم مز کورمدی جمع یوزنی •

ایرمدی کوشهٔ نالهٔ مرغان • عطش و جوع و خوف و درد و ازا • بس بودی کیم بنودی حسرت نان •
منتمز بو درد احباب • پنج وقتده اوقندو غنچه اذان • بزی جیر ایله یاد قلسونلر •
مرحمت صاحبیدر اول رحمان • شکر و منت که وار بودین ایجره • صاحب لطف بر اولو سلطان •
انکروسک اودر سرفرازی • اندن اولور اولورسه بر درمان • یا کریم و رحیم و یا رحمان •
یا عطوف رئوف و یا غفران • بنه بودرده بن دواویره کل • سنسن اول پادشاه کون و مکان •
یا اجل یا خلاص ایله نصیب • الامان الامان یارب امان • که خلاص و کهی اجل طلبیم •
بجز این هر دو نیست و درد زبان • بوبلالر دخی بکچه برکون • چون دکل برقرار دور زمان •
بو جهانک بو ابحق احوالی • کیمی خندان و کیمیسی کریان • کیمی جنت کبی مقام ایجره •
کیمی نار عذاب ایله سوزان • شمدی اول کامران اولان حضری • پای تا سر به بند و در زندان •

یا الهی بحق نور دو کون •
صوک نفسده نصیب قل ایمان •

وله

مونس اولان کونوم جانکلر •
کلدی انصاف ایت کیم یارب •

اول یکی آکلو ضیا ایکله •
اولیق بیم سیدرو صالکله •

غزل یحیی

صبح صادق کبی ای عاشق اغزی صقلک
خبرک یوق سنی بسنیله بوغزلر اچلک

کاکلی پارده کوکلک قد دلبرده کوزک
سنی مجنون ایدر القصه بو طول املک

قوتله قاف قناعتده یوری عنقا اول
خوانده و تمه نکسر کبی هر مبتذلک

نه وجودک وار اوله وا بره عالمده
یوق حسابنده اولن نقطه یه بکزر شکلک

سنی یاسک کبی باشدن چقرر اخرلر
زاهدا اولدی ریا بیله ریاضت عملک

حرمت ایت سالک مجذوبه که انکا کبیلر
مست و خیر ایدر عالم بزم ازلک

کیجه کوندز قالوب اجلک کلدی سنک
یعنی ای پیر سیاه ایکن اغزی صقلک

سوزلرک مرشد کامل سوزیدر ای یحیی
حاصلی خلقه فنا ویردی بزه بوغزلک

مفرد

سودکم کار اتدی ظلمت بن فقیرک جانه
بو مثلدر که نک اتدوکی قلم یانه

95

باقی افندی

الایش دنیادن ال چکمه‌یه نیت وار
یاقنت آدم‌لر بر ستمره اقامت وار

بکدی بو فزاردن مرغ دل نالانم
ارام ایتمز اولدم افکاره سیاحت

نوش ایلسه بر عاشق تا حشره دک آیلمز
بزم فلکک بلسم جانبنه نه حاجت وار

کوره ملکه خراب ایلر جورله کوکل ملکن
چرخک بو جفاسندن اول شاهه شکایت

سر ترکنه قایلدر دنیایه کوکل ویرمز
ترک ایلینک ای باقی بلشنه سعادت

ول

لنکر فتنه سکا خیل خط و خال ایتم
تیغ لازم و کل و لاغه قتال ایتم

فتنه‌لر قیندوب ای دوست بنم احوالم
کوکل الماغه رنک ایلدوکی آل ایتم

اینعک التنه بق ایله نظر بن خاکه
شهسوارم بنم اتدوکی بنی پامال ایتم

غنجه‌ک صید ایسه ای دل او همایم وازی
شاه باز نظری همتکی صالیتم

اهل دل جامهٔ دیبا یله زیبا لنمز
باقیا عارف اولان کسه‌یه بر شال ایتم

مراثیه

جهانی بر طوتر جام اجل دوران سلطانی • دریغا کیمسه باقی دکلدر عالم فانی •

دوشوره جاهدن چاهه سنی چرخ فلک • اگر یوسف گبی واقی اولورسک مصر سلطانی •

مقرّ اولورسه ساکیچه نعیم تخت تابوت • سنک اولمش ایکن لا تخت سلیمانی •

دو تاملیم بری اقلیم شاه اولسه و شوره ابلمز خلقی • قبول ایتم غذایه قول اولان نعوان دیوانی •

صنانسن بر عادتدر بو دوران اوطی دنیا • مراحی بر ایکی کوندک ایچنده ضوق مهمانی •

نوری افندی

96

روایتدر که حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم زماننده
بر اوغری واریدی آدی عباس ایدی اوگستی هر کیجه
اوغرولق ایدردی پیغمبر علیه السلام اکا لعنت ایدردی
وانکله مصاحبت ایدن نه بیله لعنت ایدردی اوندبل
بو کمسنه اوغرولق ایتدیغی کاه بو کمسنه یه اجل ایرشدی
نوبت اولدی قوم وقبیله سی وارد یلر بونی بر کوره بجنه
برقدیلر فی الحال جبرائیل علیه السلام نازل اولدی
ایتدی یا محمد حق جل وعلا سکا سلام قیلدی ایدر که
بنم خاص قوللرمدن بری دنیادن نقل ایلدی وارسون
حبیبم نماز قلسون جمله اصحابیله هر کیم آنک غازینه
دورسه اهل جنتده اولا دیو بیوردی اندن
جبرائیل عم کوک یوزینه اغدی رسول حضرت علیه
السلام یرندن دوردی اول قپویه کلدی
اوغری عباسی چقاردیلر پس پیغمبر عم بیلدربن
بو که لعنت ایدرم دیو عجبه قالدی یودیلر کفنلدیلر
رسول حضرتی عم مبارک باشی برمغینک اوزرینه

دوردی اصحابی سؤال ایلدیلر یا رسول الله نیچون
آیاغکزدوز بصمزسز ایتدی نیچه دوز بصایم که
اول قدر فرشته لر کوک یوزندن یره اغدی که آیاغم
بصاجق یر قالمدی دیدی اندن میتی قبرینه قودیلر
کیرو دوندیلر رسول عم بیوردی وارک بو عورتنک
خصمندن قومندن بر کمسنه کتورک بو کشینک عملندن
سؤال ایدەلم نه عمل ایشلدی که بو مرتبه یی بولدی
دیوجک واردیلر بر نابالغ قزجغاز بولوب کتوردیلر
رسول حضرتی عم اول قیزه صوردی ایتدی باباک
نه عملده ایدی هیچ بیلورمیسن دیدی قیز ایتدی
یا رسول الله بابامک هیچ بر عملی یوغیدی اوغریلق
ایدردی اما همان شونی بیلورمکه رجب آیی
کلسه بر قرغانه صواوردی کندونی پاک ایلردی
اول ایده اصلا اوغرولق اتمزدی اوندن طشره جمیع
بو آیی الله تعالی نک ایلوندندر دیردی بو دعایی دیلندن
کیدرمزدی بو جواب ویریجک پیغمبر عم اول دعایی
قیزدن استدی قز اوقودی دعایی کوردی رسول عم

اول دعایی اوقیدوغی کبی دعانک نوری مبارک یوزینه
اوردی حضرت رسول عم عجبه قالدی یارب بو عظیم
دعایی بر اوغری قتنده بولدی دیرکن جبرائیل عم حقیقه
کلدی ایتدی یا محمد حق تعالی سکا سلام قلدی دیدیکه
بر زاهد قلومک اوینه بو اوغری کیردی صندوغنده
بر نسنه بولمدی بو دعادن غیری صوینوب اوینه کلدی
کوردی ایچنده بو دعا نوریله مزین عجبه قالدی حق
تعالی یه شکرلر ایلدی اول زماندن برو صباح نمازندن
صکره دخی یتسو نمازندن صکره اوقماغه بشلدی
دخی توبه ایلردی که اوغرلق و عزولق ایلمیه اوندن
و دیلندن کیدرمدی یا محمد سنک امتکدن بو دعایی
بر کیسی اوقیسه یا اوقوسه عزتم جلالم حقیچون دخی
رجب آیی حقیچون بو اولو دعا حرمتیچون اول قولومک
کناهین یرلر و کوکلر قدر بیله اولسه رجب آینک حرمتنه
و بو دعانک فضیلتنه باغشلدم یرینه ثوابلر یازوب
جنتده اکا کوشکلر ویرم دخی بر کیشی بو دعایی کفننه
یازدرسه اول کمسنه قبرده ایندن امین اوله و منکر

ونكير هيبتندن قورتيه و قيامت خوفندن وسؤالندن
امين اوله و قيامت كوني يوزي آيدن اون دوردي كيجه
اولا و محشر اهلي شولقدر پشيمان اولالكه يا رب بدنياده
بزده اوراسق بولسق شمدي بو بخه درجه لي اليمزه كيردي
ديبه لر اعيدي بو دعانك فضيلتي چوقدر هر كيم بوكه
شك كتوررسه مطلق كافر اولور ملعوندر منافقدر
نعوذ بالله تعالى حضرت رسول عم امر ايلدي هب
يازنديلر و هم اوقورلردي و كتوررلردي و داخي
امتينه وصيت ايلديكه بو دعايي هر كشيه بلدوره لر
واوقيانه و يازنه و يا برشهردن برشهره ايلدنه و يازمغه
هوس ايده نك الى نيم لمدن اولا اكا شفاعت ايليم
و داخي بوني اوقيان كشني يرندن قالقمدن عرش
التنده برملك ندا ايليه كم كوزك آيدن مانكوري
دوستي حق تعالى حضرتي سني يركدن قالقمدن يرلكدي
اول مبارك شريف دعا بودر

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم اني استغفرك من كل ما تبت اليك ثم عدت فيه

اللهم إني أستغفرك من ما أردت به وجهك فخالطني شيء ليس فيه رضاؤك • اللهم إني
من كل ما وعدتك من نفسي ثم لم أوف به •
اللهم إني أستغفرك من كل نعمة أنعمت بها
علي تقويت بها على معصيتك • اللهم إني
أستغفرك من الذنوب التي لا يعلمها غيرك
ولم تطلع عليها سواك • ولا يسعها إلا رحمتك
ولا ينجيني إلا عفوك وعلمك وحلمك •
لا إله إلا أنت سبحانك إني كنت من الظالمين •
اللهم أستغفرك مظالم كثيرة عندي
لعبادك فأي عبد من عبادك أو أمة من إمائك
ظلمت في بدنه أو عرضه أو نفسه أو ماله فلم
أو ما لا أستطيع الأداء إليه ولا الاستحلال
منه فأرضهم عني بكرمك من خزائنك التي
التي لا تنقص وأسألك • اللهم أن تكرمني برحمتك
وسعت كل شيء • ولا تهني بعذابك وبما
لا ينفعك وأن تعطني ما سألتك من الخير •

در مقام نوا

نه تنی جانیله سنده روح حبیبی صبح روان
نه بنم عمرده قصه ده بشقه راحت اولور
نه چاره بنم غمده بشقه ده تسلی وجودم
نه چاره وار بنی قضاده فیها اولور
نه ماهی دیار وصالکه فرصتی اولوردم
نه تابع مدد دیار سوزی سوزی اولوب
نه سیلم کوکله یوز سوزی کوردم
نه کوکلی قامتکی توری صبح قیامتی
ولهی کیشی کیسلمز هوای عشقکدن
نصوح ایلدیکی بتر ملامتی اولور

در مقام نوا

محمد
سکز فتاده اکتی نجات ایستمز
دولو ملکک اوقضی
شها لطفک حبیب ستمده
سکو گل غنچه نی التفات ایستمز

در مقام ...
فصل بهار ای روح بخش گله بلبل جلا قیتیه
مجلس اولدی مجلس بیت ای روحی
مجلس اوله تیلمه ده زبان الهی نا واه
تمام شولرده تیزشعه بیت اهل غنا قیتیه
دو فرح اللّٰه

100

آه الموت

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله جل جلاله كل شيء هالك الا وجهه

له الحكم واليه ترجعون

چونکه عالم خلقی دنیاده اولکر محو وفنا

حق قبول ایده کیمی انکری بقا

مرحوم ومغفور الی محتاج ربه الغفور

داماد محمود اغا ابن عبد الله

رحلت ایلدی دار فنادن بقا سرایینه

مبارك محرم آیه ایکی بازار گیجه سی مرحوم اولدی

بازار ایرته سی گیجه سی مبارك قبره مسافر اولدی

حق سبحانه وتعالی حبیبو حرمتنه کنده کرم لطفی دایله

رحمتنو زیاده ایلسون و قبرینی پر نور ایلسون

ت ۱۲۸۶

آمين يا رب العالمين بحرمة سيد المرسلين

مبارك روحيچون سورة فاتحه اوقيوب

ثوابني بغشلايانه حق تعالى رحمت

ايليه آمين يا رب العالمين تاريخ ١٠٤٤

حق سبحانه و تعالینک لطف و احسانه هزار بار
شکرلر اولسون بغداد بهشت آباد دوکه فتحی
سعادتلو پادشاه حضرتلرینه میسر ایلدی ماه شعبانک
اون ایکی کونی جمعه کونی فتح اولندی بغداد دوکه تفصیل احوالی
بو در که ماه رجب المرجبک یکرمنجی کونی باشی هولایه نام
منزله نزول اولندیغی یدنجی کونی تحمل جزیوروم کوچیلو
ایلک اوق آتم مقداری بر یرده امام اعظم حضرتلرینک مرقد
شریفلری اولان محله آدم منزله نزول اولنوب امام اولدوغی
کبی بر عورت وار ایدی و لسونلر یکیچری طائفه سی مهتر کروه یوزینی
اول مشاوره امام اعظم قپوسی سمتندن توکلت ابو الاعر
یوقرو کلوب قپوسی توکلت اولادی بربوی سکان اوله قره حصار
بر دولو جواب ویروب سعادتلو پادشاه حضرتلری ینه اولر قزلباش
بر معاش اوله بر بنه قلعه دوکلا اولنه طرفلری معمور و آباد اوله
و حکم المشند علی الخصوص اینک کر محاصره اولوب اول محاصره
لازم اولدیغی کچی المشند بیننده شریف هیچ اچیاه ایدوب
ملایم اولان بو قدر جول طرفندن اولان آق قپوسی محاصره
ایلکدر قزلباش اغمانلی اول طرفدن محاصره ایلمک احتمال ویرمز
هماه اول سمتندن محاصره اولنوب متریس کرسولر دیو فرمان
اولنمغله اول کیجه متریس کردیلر ایرته سی کیجه کیماه رجبک اوچ
کونینده طوپلر قوردیلر آتش مبالغه آتوب لشدرغوه کورینسین
قلعه وار ایدی آق قپو اوکنه وزیر اعظم محمد پاشا قوندی

گر دو صد [illegible] بگذشته این باقی ار

MS.-75